

Budsjett-innst. S. nr. 4

(2008–2009)

Budsjettinnstilling til Stortinget
fra justiskomiteen

St.prp nr. 1 (2008–2009)

**Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009,
kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5)**

Innhold

	Side
1. Innledning	5
2. Regjeringens budsjettforslag	5
3. Stortingets vedtak om rammesum	8
4. Komiteens merknader	9
4.1 Komiteens generelle merknader	9
4.2 Merknader fra de enkelte fraksjoner – partienes primære rammeforslag	13
4.3 Merknader til de enkelte kapitler	22
5. Forslag fra mindretall	56
6. Komiteens tilråding	58

Budsjett-innst. S. nr. 4

(2008–2009)

Budsjettinnstilling til Stortinget fra justiskomiteen

St.prp. nr. 1 (2008–2009)

Innstilling fra justiskomiteen om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009, kapitler under Justis- og politidepartementet mv. (rammeområde 5)

Til Stortinget

1. INNLEDNING

Komiteen fremmer i denne innstillingen forslag om bevilgninger på statsbudsjettet for 2009 under de kapitler som er fordelt til komiteen under rammeom-

råde 5 ved Stortingets vedtak 23. oktober 2008, jf. Innst. S. nr. 2 (2008–2009).

Komiteinnstillingen omfatter alle administrasjonsgrener under Justis- og politidepartementet med unntak av kap. 480 Svalbardbudsjettet, kap. 451/3451 Samfunnssikkerhet og beredskap, kap. 456/3456 Direktoratet for nødkommunikasjon, samt kap. 5630 Aksjer i Norsk Eiendomsinformasjon as. Kap. 456/3456 inngår i rammeområde 18 (Transport- og kommunikasjon), kap. 480 inngår i rammeområde 4 (Utenriks), kap. 451/3451 ligger under rammeområde 8 (Forsvar), mens kap. 5630 er en del av rammeområde 23 (Utbytte mv.).

2. REGJERINGENS BUDSJETTFORSLAG

Nedenfor følger en oversikt over bevilgningsforslaget under rammeområde 5 som det fremgår av St.prp. nr. 1 (2008–2009) fordelt på kapitler og poster.

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
Utgifter i hele kroner			
<i>Høyesterett</i>			
61		Høyesterett	69 083 000
	1	Driftsutgifter	69 083 000
<i>Justis- og politidepartementet</i>			
400		Justisdepartementet	266 526 000
	1	Driftsutgifter	259 176 000
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	7 350 000
410		Tingrettene og lagmannsrettene	1 428 038 000
	1	Driftsutgifter	1 375 797 000
	21	Spesielle driftsutgifter	52 241 000
411		Domstoladministrasjonen	65 556 000
	1	Driftsutgifter, kan nyttes under kap. 410 post 1	65 556 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
413		Jordskiftedomstolene	191 530 000
	1	Driftsutgifter	184 972 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 558 000
414		Forliksråd og andre domsutgifter	151 656 000
	1	Driftsutgifter	109 080 000
	21	Spesielle driftsutgifter	42 576 000
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	3 070 358 000
	1	Driftsutgifter	2 931 885 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	62 228 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 854 000
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	37 000 000
	70	Tilskudd	19 391 000
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	185 327 000
	1	Driftsutgifter	185 327 000
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	8 212 849 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	7 974 287 000
	21	Spesielle driftsutgifter	132 562 000
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	6 703 000
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	42 038 000
	70	Tilskudd	7 730 000
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 529 000
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	47 000 000
441		Oslo politidistrikt	1 614 601 000
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 614 601 000
442		Politihøgskolen	331 458 000
	1	Driftsutgifter	331 458 000
445		Den høyere påtalemyndighet	122 948 000
	1	Driftsutgifter	122 948 000
446		Den militære påtalemyndighet	5 389 000
	1	Driftsutgifter	5 389 000
448		Grensekommisæreren	5 192 000
	1	Driftsutgifter	5 192 000
450		Sivile vernepliktige	77 046 000
	1	Driftsutgifter	77 046 000
452		Sentral krisehåndtering	10 492 000
	1	Driftsutgifter	10 492 000
455		Redningstjenesten	727 537 000
	1	Driftsutgifter	566 865 000
	21	Spesielle driftsutgifter	7 848 000
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	55 022 000
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	12 748 000
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	85 054 000
460		Spesialenheten for politisaker	29 926 000
	1	Driftsutgifter	29 926 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
462		Tinglysing	180 811 000
	1	Driftsutgifter	180 811 000
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.	758 949 000
	1	Driftsutgifter	758 949 000
467		Norsk Lovtidend	3 853 000
	1	Driftsutgifter	3 853 000
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	13 621 000
	1	Driftsutgifter	13 621 000
470		Fri rettshjelp	650 767 000
	1	Driftsutgifter	5 854 000
	70	Fri sakførsel	436 884 000
	71	Fritt rettsråd	177 747 000
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	30 282 000
471		Statens erstatningsansvar	131 810 000
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	114 043 000
	72	Erstatning i anledning av strafforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	17 767 000
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	185 269 000
	1	Driftsutgifter	19 142 000
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	166 127 000
473		Statens sivilrettsforvaltning	31 271 000
	1	Driftsutgifter	31 271 000
474		Konfliktråd	50 366 000
	1	Driftsutgifter	50 366 000
475		Bobehandling	55 920 000
	1	Driftsutgifter	47 999 000
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 921 000
		Sum utgifter rammeområde 5	18 628 149 000

Inntekter i hele kroner

Inntekter under departementene

3400		Justisdepartementet	81 000
	1	Diverse inntekter	81 000
3410		Rettsgebyr	178 739 000
	1	Rettsgebyr	178 739 000
3413		Jordskiftedomstolene	19 576 000
	1	Saks- og gebyrinntekter	12 944 000
	2	Sideutgifter	6 632 000
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	65 953 000
	2	Arbeidsdriftens inntekter	56 169 000
	3	Andre inntekter	8 210 000
	4	Tilskudd	1 574 000
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	835 000
	3	Andre inntekter	835 000
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	1 067 832 000
	1	Gebyrer - pass og våpen	281 600 000

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1
	2	Refusjoner mv.	224 469 000
	4	Gebyrer - vaktelskap	1 207 000
	6	Gebyrer - utlendingsaker	95 535 000
	7	Gebyrer - sivile gjøremål	465 021 000
3441		Oslo politidistrikt	26 489 000
	2	Refusjoner	23 535 000
	3	Salgsinntekter	198 000
	5	Personalbarnehage	2 756 000
3442		Politihøgskolen	21 704 000
	2	Diverse inntekter	5 722 000
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	15 982 000
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter	27 643 000
	1	Inntekter av arbeid	27 159 000
	2	Andre inntekter	484 000
3455		Redningstjenesten	19 779 000
	1	Refusjoner	19 779 000
3462		Tinglysing	1 147 372 000
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	60 187 000
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom	1 087 185 000
3470		Fri rettshjelp	3 132 000
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	3 132 000
3473		Statens sivilrettsforvaltning	209 000
	1	Diverse inntekter	209 000
3474		Konfliktråd	1 089 000
	2	Refusjoner	1 089 000
		Sum inntekter rammeområde 5	2 580 433 000
		Netto rammeområde 5	16 047 716 000

3. STORTINGETS VEDTAK OM RAMMESUM

Ved vedtak i Stortinget 27. november 2008 er netto utgiftsramme for rammeområde 5 endelig fastsatt til kr 16 064 216 000, jf. Budsjett-innst. S. I (2008–2009). De fremsatte bevilgningsforslag i inn-

stillingen bygger på denne rammen, jf. Stortingets forretningsorden § 19.

Rammen er styrket med 16,5 mill. kroner i forhold til forslaget i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Grunnlaget for økingen fremkommer som følger:

Utgifter rammeområde 5				
Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1-5	A, SV, Sp 2009 i finansinnst.
400		Justisdepartementet		
	1	Driftsutgifter	259 176 000	269 176 000 (+10 000 000)
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	2 931 885 000	2 934 385 000 (+2 500 000)

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1-5	A, SV, Sp 2009 i finansinnst.
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter	7 974 287 000	7 978 287 000 (+4 000 000)
		Sum utgifter rammeområde 5	18 628 149 000	18 644 649 000 (+16 500 000)
Inntekter rammeområde 5				
		Sum inntekter rammeområde 5	2 580 433 000	2 580 433 000 (0)
		Sum netto rammeområde 5	16 047 716 000	16 064 216 000 (+16 500 000)

4. KOMITEENS MERKNADER

4.1 Komiteens generelle merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, lederen Anne Marit Bjørnflaten, Thomas Breen, Ingrid Heggø og Hilde Magnusson Lydvo, fra Fremskrittspartiet, Jan Arild Ellingsen, Solveig Horne og Morten Ørsal Johansen, fra Høyre, Elisabeth Aspaker og André Oktay Dahl, og fra Sosialistisk Venstreparti, Akhtar Chaudhry, viser til den fremlagte St.prp. nr. 1 (2008–2009) om statsbudsjettet for 2009.

Komiteen mener at justispolitikkenes hovedformål er å skape et trygt samfunn for alle, både gjennom å forebygge og bekjempe kriminalitet og ved å styrke samfunnssikkerheten. Dette må gjøres innenfor de sentrale verdiene i justissektoren: trygghet, demokrati og rettsikkerhet. For å oppnå dette viser komiteen til at Regjeringens uttalte mål for kriminalpolitikken er å forebygge bedre, oppklare mer, reagere raskere og rehabiliterer bedre. Komiteen vil påpeke betydningen av en målrettet og balansert satsing på politiet, domstolene og kriminalomsorgen.

Komiteen understreker at å sørge for trygghet i samfunnet er et velferdsspørsmål og et stort offentlig ansvar. Derfor er det viktig med forebyggende velferdstiltak som trygge lokalsamfunn og gode fritids- og aktivitetstilbud, som et ledd i arbeidet med å forhindre at kriminelle handlinger blir begått. Komiteen er derfor glad for at det til nå er opprettet over 230 politiråd, slik at dialogen og samhandlingen mellom politiet og lokale offentlige myndigheter styrkes. Komiteen er opptatt av at det forebyggende arbeidet må prioriteres, både innenfor justissektoren og i samfunnet for øvrig. FAFOs levekårsundersøkelse blant innsatte i norske fengsler viser at innsatte har en kraftig overrepresentasjon av oppvekstproblemer, og at de i gjennomsnitt har dårlige

gere levekår enn resten av den norske befolkningen. Derfor må forebygging skje både gjennom den generelle velferdspolitikken, og gjennom målrettet innsats av aktørene i justispolitikken.

Komiteen viser til St.meld. nr. 37 (2007–2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn, og er tilfreds med at soningskøen er i ferd med å fjernes.

Komiteen er svært opptatt av å forbedre situasjonen for ofre for kriminalitet, og viser bl.a. til vedtatte endringer i straffeprosessloven som har gitt fornærmede og etterlatte utvidede rettigheter. Komiteen er tilfreds med at voldsoffererstatningen er utvidet og styrket, og at det nå etableres Barnehus i alle landets regioner – også i Oslo.

Komiteen viser til utfordringene knyttet til bemanning i politiet, og er tilfreds med at opptaket til Politihøgskolen er økt ytterligere til 552 studenter fra 2009. Komiteen viser til at for å ha et nært og sterkt politi over hele landet, er det viktig at politi- og lensmannsetaten har en mest mulig effektiv organisering og ressursbruk.

Komiteen viser til at Regjeringen i statsbudsjettet for 2009 viderefører styrkingen av hele straffesaksjeden, og bevilgningene til justisfeltet økes derfor totalt med 1,7 mrd. kroner.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Regjeringens mål om å drive en aktiv, helhetlig og kunnskapsbasert justispolitikk, og er tilfreds med at det fremlagte statsbudsjettet bidrar til å oppfylle Soria Moria-erklæringen knyttet til kriminalitetsbekjempelse.

Flertallet understreker betydningen av å se justispolitikken i et bredt velferdspolitisk perspektiv, og viser til at den rød-grønne regjeringen, ved å prioritere fellesskapet framfor skattelettelse, kan bruke 13 mrd. kroner mer hvert år på velferd enn regjerin-

gen Bondevik II. Gode velferdstilbud bidrar til utjevning av forskjeller og forebygging av kriminalitet.

Flertallet viser til at Regjeringen øker satsingen på justissektoren med 1,7 mrd. kroner nominelt, en økning på 9,4 prosent i forhold til i fjor. Med dette budsjettet vil Regjeringen ha økt bevilgningene til justissektoren med om lag 5 mrd. kroner nominelt i perioden 2006–2009.

Flertallet viser til at det har vært en positiv utvikling med hensyn til kriminalitetsbekjempelse i Norge de siste årene. Antall anmeldte forbrytelser har gått ned fra ca. 304 000 i 2003 til 271 000 i 2007. Vinningskriminaliteten gikk ned med nesten 4 prosent fra 2006 til 2007. Også halvårstallene for 2008 viser en nedgang både når det gjelder vinningsforbrytelser (7,5 prosent) og forbrytelser generelt (5,4 prosent). Gjennomsnittlig saksbehandlingstid for oppklarte forbrytelser har gått ned fra 128 dager i 2005 til 115 dager i 2007 og oppklaringsprosenten har økt fra 36,2 prosent i 2005 til 38,7 prosent i 1. halvår 2008.

Flertallet viser til Soria Moria-erklæringens målsetting om at vi skal ha et nært og sterkt politi over hele landet, og er glad for at Regjeringen har grepet tak i utfordringene knyttet til bemanningssituasjonen i politiet, slik de fremkommer i "Politi 2020". Flertallet viser til at Regjeringen i forslag til statsbudsjett øker politibudsjettet med til sammen 216 mill. kroner (789 mill. kroner nominelt) i 2009. Flertallet viser videre til at Regjeringen har foreslått å øke bevilgningen til Politiet med 46,6 mill. kroner totalt i inneværende års budsjett, jf. St.prp. nr. 21 (2008–2009), og at det i tillegg kan omdisponeres 5,5 mill. kroner. Dette betyr at politidistriktene kan få en styrking av driftsbudsjettene på 52 mill. kroner i år, og at politiet i 2008 har en reell styrking på 365 mill. (608 mill. kroner inkludert pris- og lønnsstigning), og at Regjeringen har økt politibudsjettet med 2 mrd. kroner siden 2005. Dersom kompensasjon for pris- og lønnsvekst trekkes fra, er økningen på over 800 mill. kroner. Flertallet er tilfreds med at rekordhøyt opptak på Politihøgskolen, satsing på sivile stillinger og seniorpolitiske tiltak gir mer politiskraft over hele landet.

Flertallet understreker at den vanskelige situasjonen knyttet til bemanning har utviklet seg over tid, og at regjeringen Bondevik II har et særlig ansvar for dette. I 2003 ble kun 240 studenter tatt opp ved Politihøgskolen. I 2007 økte opptaket til 432 studenter. I 2009 blir opptaket 552 studenter, det høyeste opptaket siden Politihøgskolen ble etablert. I perioden 2006–2009 vil opptaket ved Politihøgskolen være på til sammen 1 776 studenter, over 600 flere polititjenestekvinner og -menn enn det som ble tatt opp under den forrige regjering.

Flertallet er tilfreds med at Regjeringens budsjettforslag for 2009 gjør det mulig for politidistriktene og særorganene å øke antall årsverk med 250 sammenlignet med saldert budsjett 2008. Blant annet settes 10 mill. kroner av til å ansette sivile slik at politiutdannet personell kan frigjøres til politioperativt arbeid.

Flertallet vil også peke på viktigheten av at politidistriktene har en aktiv seniorpolitikk, slik at man kan få flere til å stå lengre i jobb. Politidirektoratets handlingsplan for dette ser nå ut til å få resultater. Flertallet viser til justisministerens tale på Politiforbundets landsmøte 2008, der det kom frem at i høst har om lag 150 polititjenestemenn valgt å utsette sin pensjonsavgang fra etaten. Dette er en sær viktig gruppe å beholde siden de representerer spesielt mye kompetanse og erfaring.

Flertallet er særlig glad for at Regjeringen prioriterer etablering av ytterligere to politiposter i Oslo i tillegg til de to som blir etablert i 2008.

Flertallet viser også til at det er bevilget ytterligere 3 mill. kroner til politiet, i forbindelse med at forbudet mot kjøp av seksuelle tjenester vil tre i kraft i løpet av 2009. Flertallet understreker at disse midlene skal komme i tillegg til ordinære bevilgninger til dette arbeidet i politiet.

Flertallet er fornøyd med at Regjeringen har vist handlekraft i forbindelse med innføringen av DNA-reformen, og understreker at DNA har vist seg å være et effektivt redskap for å oppklare flere forbrytelser. I Storbritannia økte oppklaringsprosenten på enkelte typer vinningskriminalitet fra 14 prosent til 45 prosent når man fikk tilgang til dette.

Flertallet viser til at DNA-reformen innebærer flere stillinger og et opplegg for sentral finansiering av DNA-analyser som vil frigjøre ressurser i det enkelte politidistrikt. Fra 1. september 2008 er politiet gitt mulighet til økt bruk av DNA under etterforskningen. Regjeringen har derfor foreslått å øke politiets bevilgning til bruk av DNA med 103 mill. kroner i 2009 og 64 mill. kroner i 2008 til utvidelse av DNA-registeret og sentral finansiering av prøver. Flertallet viser også til at Regjeringen vil bruke 1,35 mill. kroner til forberedelse av et nytt offentlig analyseinstitutt ved Universitetet i Tromsø, og følger dermed opp Stortingets vedtak, jf. Ot.prp. nr. 19 (2006–2007) og Innst. O. nr. 23 (2007–2008).

Flertallet er tilfreds med at Regjeringen har grepet fatt i utfordringene knyttet til økt asyltilstrømming til Norge, og derfor har foreslått å øke bevilgningen til politiets arbeid på utlendingsfeltet med totalt 60 mill. kroner. I Revidert nasjonalbudsjett for 2008 ble det bevilget 40 mill. kroner for å kunne håndtere økte asylankomster, uttransporteringer og behandling av oppholdssaker. Bevilgningen foreslås videreført og økt med ytterligere 20 mill. kroner.

Arbeidet med å bekjempe vold og overgrep har vært styrket under den rød-grønne regjeringen, og flertallet er svært glad for at denne regjeringen, som den første, har lyktes å få på plass et landsdekkende tilbud om Barnehus. Dette vil gi et mer helhetlig og samordnet tilbud til barn som har vært utsatt for overgrep. I 2007 ble det opprettet Barnehus i Bergen og Hamar. I 2008 blir det opprettet Barnehus i Kristiansand, Trondheim og Tromsø. Flertallet er tilfreds med at det innen utgangen av 2009 vil bli lagt til rette for å opprette Barnehus i Oslo.

Flertallet viser til at utvalget som la fram utredningen NOU 2008:4 "Fra ord til handling" i januar 2008, fremmet en rekke forslag for å styrke situasjonen for voldtektsofre, herunder etablering av en ny landsdekkende spesialenhet i politiet med ansvar for seksualisert vold (SEPOL). Flertallet er tilfreds med at Regjeringen vil starte oppfølgingen av forslaget gjennom å etablere et miljø bestående av fire etterforskere ved Kripos fra 2. halvår 2009.

Flertallet viser til at Regjeringen foreslår å styrke Politiets sikkerhetstjeneste med 25 mill. kroner. Styrkingen i Revidert nasjonalbudsjett for 2008 på 15 mill. kroner er videreført. I tillegg er bevilgningen foreslått økt med ytterligere 10 mill. kroner blant annet til flere årsverk i 2009.

Flertallet er tilfreds med at Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 12 mill. kroner til politiets oppfølging av straffbare forhold som er avdekket av skatteetaten, og slik styrke Oslo politidistrikts innsats innen økonomisk kriminalitet gjennom opprettelse av tre etterforskningsteam.

Flertallet viser til at Økokrim har en viktig rolle i bekjempelse av miljøkriminalitet, og er derfor glad for at dette arbeidet foreslås styrket i 2009.

Flertallet viser videre til at Regjeringen styrker Den høyere påtalemyndighet med 2 mill. kroner. Styrkingen skal i all hovedsak benyttes ved Oslo statsadvokatembete. Flertallet viser til at også ved tidligere budsjettbehandlinger har den rød-grønne regjeringen styrket Den høyere påtalemyndighet, slik at blant annet arbeidet mot fiskejuks har kunnet intensiveres gjennom en økning til Troms og Finnmark statsadvokatembeter, og arbeidet mot alvorlig organisert kriminalitet gjennom en økning til Det nasjonale statsadvokatembetet for bekjempelse av organisert og annen alvorlig kriminalitet.

Flertallet er svært tilfreds med at Regjeringen har utpekt Nordområdene som sitt viktigste strategiske satsingsområde, og at en av hovedmålsettingene har vært å lette adgangen mellom Nordvest-Russland og Norge. Storskog grensepasseringssted er en Schengen-yttergrense og et viktig grensested for trafikk mellom Norge og Russland. Flertallet er derfor glad for at det er lagt inn midler til utstyr til grensestasjonen blant annet for å forbedre kontroll-

virksomheten. Flertallet understreker også at budsjettforslaget gir rom til opprettelse av stillinger slik at åpningstiden kan utvides.

Flertallet viser videre til at det foreslås å bevilge 15 mill. kroner i tilskudd til EUs grensekontrollbyrå Frontex som har til hovedoppgave å koordinere medlemsstatenes operative samarbeid om kontrollen av de ytre grenser. Tilskuddet økes blant annet som følge av utfordringer knyttet til innsatsen mot illegal innvandring.

Flertallet deler Regjeringen målsetting om at behandlingstilbudet til voldsutøvere skal videreutvikles og gjøres landsdekkende, og viser i den forbindelse til at Alternativ til vold vil ha en sentral rolle. Derfor er flertallet tilfreds med at det foreslås å øke tilskuddet med 5 mill. kroner i 2009 slik at det blir et tilbud 11 steder.

Flertallet viser også til at regjeringen Stoltenberg II, i motsetning til regjeringen Bondevik II, oppfyller forpliktelsene til Nødnett. I tillegg til satsingen på politiet, foreslår Regjeringen å bevilge 561 mill. kroner til Nødnett for å slutføre arbeidet med første utbyggingstrinn. Dette vil bidra til en mer effektiv ressursbruk, økt trygghet for de ansatte og en styrket politikkraft.

Flertallet er av den oppfatning at Regjeringens arbeid for å fjerne soningskøen og gi soningen et nytt innhold, er svært viktig for å få en mer effektiv kriminalitetsbekjempelse. Flertallet er derfor glad for at Regjeringen foreslår å styrke kriminalomsorgen med om lag 561 mill. kroner nominelt og følger opp den nye kriminalomsorgsmeldingen Straff som virker. Eksklusive lønns- og prisjusteringer er styrkingen på om lag 400 mill. kroner. Bevilgningene knyttet til kriminalomsorgen er økt med i overkant av 1,2 mrd. kroner nominelt i perioden 2006–2009, inkludert 80 mill. kroner på andre departementers budsjett. Det er i tillegg bevilget totalt 1,2 mrd. kroner til Halden fengsel i perioden 2006–2009.

Flertallet viser til at Regjeringen nettopp har lagt frem en stortingsmelding om kriminalomsorg, og med dette budsjettforslaget tas det første skritt på veien mot å følge opp meldingen, gjennom etablering av blant annet nye rusmestringsenheter, flermannsrom erstattes med enmannsceller, tilbudet til unge lovbyrtere tilpasses, og bibliotekstilbud skal på plass i fengslene.

Flertallet understreker at Regjeringen er i ferd med å oppfylle løftet om å fjerne soningskøen. Som følge av Regjeringens satsing på kriminalomsorgen, er køen for ubetinget fengselsstraff redusert fra 2 791 pr. 30. juni 2006 til 460 pr. 31. oktober 2008. Flertallet viser til at Regjeringen foreslår å bevilge 35 mill. kroner i 2009 til helårsdrift av de 87 nye fengselsplassene som åpner i 2008 og prøveordning med straffegjennomføring med elektronisk kontroll. Hel-

årsdrift gir økt kapasitet også i 2009 og vil bidra til at målet om at soningskøen kan avvikles innen sommeren 2009, kan oppnås.

Flertallet viser til at 60 prosent av de innsatte har rusproblemer. Å vinne kampen mot rusavhengighet er tvingende nødvendig for å gi et bedre liv etter soning. Flertallet støtter derfor Regjeringens forslag om å styrke behandlings- og rehabiliteringstilbudet. Regjeringen foreslår til sammen 7 mill. kroner på Justisdepartementets og Helse- og omsorgsdepartementets budsjetter til å opprette tre nye rusmestringsenheter. De nye rusmestringsenhetene blir etablert i regionene som i dag ikke har rusmestringsenheter, for å gjøre tilbudet landsdekkende. I tillegg er det bevilget ytterligere 5 mill. kroner til dette formålet etter at budsjettforslaget ble lagt fram, til å etablere ytterligere rusmestringsstilbud i tillegg til de tre nye rusmestringsenhetene som er foreslått opprettet i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Flertallet er kjent med at departementet vurderer etablering av ny enhet i Indre Østfold fengsel avd. Trøgstad. Regjeringen foreslår i tillegg 2,5 mill. kroner til et "stifinner"-tilbud for kvinner ved Bredtveit fengsel, forvarings- og sikringstalt. Flertallet understreker at dette er en viktig del av Regjeringens opptrappingsplan mot rus, og at forslaget om 120 mill. kroner mer til rusbehandling på Helse- og omsorgsdepartementets budsjett vil også komme innsatte og domfelte med rusproblemer til gode.

Flertallet viser til at Regjeringen foreslår 81 mill. kroner på Justisdepartementets budsjett til engangsinvesteringer og en byggebevilgning på 550 mill. kroner på Fornyings- og administrasjonsdepar-

tementets budsjett til Halden fengsel. Halden fengsel vil gi 251 nye fengselsplasser når fengselet står klart i 2010, og bidra til å ivareta kriminalomsorgens fremtidige kapasitetsbehov.

Flertallet understreker at egnede og godt vedlikeholdte lokaler er viktige for kvaliteten på straffegjennomføringen. Flertallet støtter Regjeringen i at den innlemmer fengselseiendommene i Statsbyggs husleieordning for å legge til rette for dette. Flertallet viser til at i 2009 vil Justisdepartementet prioritere å avvikle flermannsrommene ved Åna fengsel og erstatte disse med enmannsceller.

Flertallet mener at fengselsstraff særlig har negative virkninger for barn og unge under 18 år. Vanligvis er det mellom fem og ti barn og unge i norske fengsler. Flertallet viser til at Regjeringen planlegger å etablere et særskilt tilpasset tilbud for de yngste lovbrysterne der alle andre alternativer til fengsel er undersøkt. Det arbeides blant annet med å etablere et slikt tilbud i Bergen og i Oslo-området.

Flertallet er fornøyd med at tilskuddet til frivillige organisasjoner foreslås økt med 1,5 mill. kroner i budsjettet for 2009. Deler av økningen skal benyttes til å øke tilskuddet til organisasjonen Way-Back, til å videreføre helårs drift ved tre nye steder etablert i 2008. Organisasjonen har som formål å hjelpe løslatte til en lettere overgang til samfunnet. For i tillegg å kunne øke tilskuddet til Røde Kors' nettverksarbeid, vil flertallet overføre 0,6 mill. kroner fra statsbudsjettets kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning, post 1 Driftsutgifter, til kap. 430 post 70 Tilskudd.

Utgifter rammeområde 5

Kap.	Post	Formål	St.prp. nr. 1 med Tillegg 1-5	A, SV, Sp 2009
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter Rusmestringsenheter Til post 70, økt tilskudd Røde kors	2 931 885 000	2 933 785 000 (+ 2 500 000) (- 600 000)
	70	Tilskudd Økt tilskudd Røde kors	19 391 000	19 991 000 (+ 600 000)

Flertallet viser til at den rød-grønne regjeringen er svært opptatt av å styrke ofrenes rettigheter, både økonomisk og juridisk. Flertallet viser også til at for å gi flere tilgang til juridisk hjelp, vil Regjeringen bruke 36,3 mill. kroner til å heve inntektsgrensene for fri rettshjelp. Flertallet understreker at man med dette oppfylder Soria Moria-erklæringen om å heve inntektsgrensene for fri rettshjelp. Dette er en viktig del av det rødgrønne flertallets kamp mot fattigdom, og vil gjøre at om lag 60 000 flere husstander enn i dag får krav på rettshjelp i sakstyper

med inntektsgrenser. For eksempel saker som samlivsbrudd, barnefordeling, erstatning for personskade eller tap av forsørger og søknad om voldsoffererstatning.

Flertallet viser til at Regjeringen har som mål at terskelen for å be om rettshjelp skal senkes, og at juridiske problemer skal løses tidlig. Inntektsgrensene i slike saker blir oppjusterte fra 230 000 til 246 000 kroner for enslige og fra 345 000 til 369 000 kroner for ektefeller og andre som lever sammen og har felles økonomi.

Flertallet har vært opptatt av at rammebetingelsene for konfliktrådene skal bedres, og er derfor tilfreds med at Regjeringen vil øke bruken av konfliktråd. Dette er en viktig del av rettspleien og tilbyr mekling og tilrettelagte møter mellom parter i en konflikt. Flertallet viser til at i 2009 vil Regjeringen derfor øke bevilgningene til konfliktrådene med 6 mill. kroner.

Flertallet er glad for at Regjeringen vil gjennomgå og forbedre dagens rettshjelpsordning, og ser fram til at en stortingsmelding om dette legges fram ved årsskiftet.

Flertallet viser til at gjennom endringene i voldsoffererstatningsloven som begynte å virke fra 1. januar 2008, fikk flere rett til voldsoffererstatning, og at Regjeringen nå foreslår ytterligere endringer i loven slik at voldsutsette kan få mer erstatning. Flertallet er av den oppfatning at dette er et kraftig løft for voldsutsatte.

Flertallet viser til at et liv aldri lar seg erstatte med penger. Tapte helse og generelle tap vil ikke kunne repareres fullt ut. Voldsoffererstatningen vil likevel kunne medvirke til at voldsutsette eller deres pårørende ikke får økonomiske bekymringer i tillegg.

Flertallet er derfor glad for at Regjeringen ytterligere vil styrke voldsorfrenes stilling og foreslår å øke maksimumsbeløpet for utbetaling av voldsoffererstatning fra 20 G til 40 G med virkning fra 1. juli 2009. Forslaget vil bedre situasjonen både for voldsutsatte og for de etterlatte der erstatningsutbetalingen blir delt mellom flere.

Flertallet er svært glad for at Regjeringen bruker 20 mill. kroner til å sette i gang byggingen av nye lokaler for Gulating lagmannsrett i 2009. Dette vil sørge for at Gulating lagmannsrett får tidsriktige og funksjonelle lokaler som legger til rette for effektiv saksavvikling, samtidig som hensynet til trygghet, tilgjengelighet og åpenhet blir ivaretatt. Nye Gulating lagmannsrett vil etableres sentralt i Rådhuskvartalet i Bergen og vil etter planen stå ferdig i 2011. Kostnadsrammen for nybygget er beregnet til 410,9 mill. kroner. Flertallet mener at nye domstolslokaler vil sørge for god utnytting av ressursene i lagmannsretten, og til at den rød-grønne regjeringen oppfyller løftet i Soria Moria-erklæringen om raskere saksbehandling i domstolene.

Flertallet er glad for at det avsettes 20 mill. kroner til styrking av jordskiftedomstolene og viser til at dette har vært viktig for Domstoladministrasjonen.

Flertallet viser til at i perioden 2006–2009 er bevilgningen til rednings- og beredskapsområdet økt med om lag 340 mill. I tillegg er det foreslått bevilget om lag 900 mill. (2006-kroner) til Nødnett.

For å opprettholde den høye redningshelikopterberedskapen, er flertallet tilfreds med at Regjering-

gen foreslår å styrke driften med ytterligere 33,75 mill. kroner i år. Det vil si at tjenesten er styrket med om lag 208 mill. i 2008.

Flertallet viser til at for å redde liv er tid en avgjørende faktor. Flertallet vil trekke fram at Regjeringen har sikret døgnkontinuerlig tilstedevakt med lege ved alle redningshelikopterbasene på fastlandet, hevet kvaliteten på tjenesten og redusert responstiden betydelig over hele landet. I løpet av denne stortingsperioden har fire baser fått døgnkontinuerlig tilstedevakt, mot kun én under regjeringen Bondevik II. Regjeringen opprettet døgnkontinuerlig tilstedevakt ved Banak høsten 2006. Tiltaket ble utvidet til også å gjelde redningshelikopterbasen i Bodø fra 1. oktober 2007. Tilstedevakt på Rygge og Ørland ble innført 1. juli 2008.

Flertallet mener redningshelikopterberedskapen på Nord-Vestlandet bør bedres, og er tilfreds med at Regjeringen har besluttet å opprette en egen redningshelikopterbase i Florø i 2009.

Flertallet viser til at i statsbudsjettet for 2008 ble redningshelikoptertjenesten styrket med 160 mill. kroner og i tillegg ble det bevilget 15 mill. kroner i Revidert nasjonalbudsjett i 2008. Regjeringen foreslår nå å styrke driften av redningshelikoptrene med ytterligere 33,75 mill. kroner i år. For 2009 foreslår Regjeringen at bevilgningen styrkes med 63,7 mill.

Flertallet viser til at Regjeringen vil videreføre arbeidet med anskaffelse av nye redningshelikoptre til erstatning for dagens helikoptre, og foreslår at bevilgningen styrkes med 63,7 mill. kroner i 2009. Styrkingen innebærer en videreføring av dagens beredskap med døgnkontinuerlig tilstedevakt med lege på de fem eksisterende basene samt en ytterligere styrking av den totale beredskapen ved etablering av en ny base i Florø i 2009. Regjeringen vil i 2009 videreføre arbeidet med anskaffelse av nye redningshelikoptre til erstatning for dagens helikoptre.

Flertallet vil også vise til at Regjeringen foreslår bevilgninger på andre departementers budsjett som også berører justissektoren. Det foreslås om lag 80 mill. kroner i økt bevilgning på Helse- og omsorgsdepartementet, Kultur- og kirke departementet og Kunnskapsdepartementets budsjetter, særlig for å styrke utdanningstilbudet for de innsatte, men også for å ivareta helse- og kulturtilbudet ved opprettelsen av de nye fengselsplassene.

4.2 Merknader fra de enkelte fraksjoner – partienes primære rammeforslag

Merknad fra Fremskrittpartiet

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at trygghet for liv og eiendom er grunnsteinen i velferdsstaten og basis for den enkelte borgers velferd. Derfor er disse medlem-

mer svært opptatt av å ha en velfungerende straffesaks kjede basert på en aktiv og sterk justispolitikk.

Politiet er i en historisk bemanningskrise. De siste månedene har tilsynelatende vist at etaten har vært drevet av tjenestemennenes dugnadsånd. Når de ansatte, etter egne utsagn, har begynt å ta vare på sin fritid, har den reelle bemanningssituasjonen kommet til overflaten.

Disse medlemmer mener Regjeringen ikke tar ansvar for en hardt presset politietat med det budsjettet som nå er lagt frem. Budsjettet gir mulighet for et beskjedent antall nyansettelser og er ikke i nærheten av å møte behovet som ligger i samfunnet for å skape tilstrekkelig trygghet.

Disse medlemmer registrerer at opptaket på Politihøgskolen er økt. Dette tiltaket vil imidlertid ikke få virkning før om flere år og hjelper således ikke på den situasjonen politiet står overfor nå.

Disse medlemmer mener man må sette i verk en større offensiv for å ansette sivile til å ta seg av de oppgaver som ikke er avhengig av 3-årig politiutdannelse. Et slikt tiltak vil få flere tjenestemenn ut i operativ tjeneste på kort tid. Disse medlemmer viser til at arrestforvaring, fangetransport og vakt hold i domstolene ikke er oppgaver operativt politi-personell bør ta seg av. Videre kan sivilt ansatte forestå utstedelse av pass, våpentillatelse og sivilrettslige oppgaver som er tillagt politiet.

Disse medlemmer vil også fremheve betydningen av en aktiv seniorpolitikk. Økt fokus på kompensasjonsordninger som gjør at eldre tjenestemenn anser det attraktivt å stå i tjeneste lengre, vil føre til at etaten kan gjøre videre nytte av seniorennes kompetanse og lange erfaring. I tillegg til at nyutdannede kan dra veksler på de eldres erfaringer, vil en slik satsing bidra til økt bemanningsnivå.

I den prekære bemanningssituasjonen politiet nå står overfor, mener disse medlemmer det er på høy tid at man vurderer å ta i bruk politireserven. Denne reserven består av kompetente og motiverte folk som kan gå inn å avhjelpe bemanningsproblemer sammen med øvrige tjenestemenn. Disse medlemmer mener det må avklares når denne reserven skal brukes og når det vil være riktig i dagens situasjon.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer bevilge 445 mill. kroner til politiets driftsbudsjett for å gi muligheter til flest mulig nyansettelser, samt å øke politimestrenes handlingsrom.

Disse medlemmer mener at godt og sikkert utstyr og oppdaterte kjøretøyer er viktig for en moderne politietat. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen nok en gang har oversett etterslepet politiet har på dette området. Det fremlagte budsjettforslag gir lite rom for investeringer, noe etaten er avhengig av for å stå sterkt rustet i kampen mot

kriminalitet. Disse medlemmer ønsker derfor å sette av 300 mill. kroner til nødvendige investeringer i etaten.

Disse medlemmer ønsker å opprette ekstraordinære klasser på Politihøgskolen med begrenset utdanningsløp med overordnet fokus på håndtering av merkantile støttefunksjoner. Disse vil etter kort tid kunne komme inn i etaten å overta oppgaver som i dag betjenes av politiutdannet personell (vakthold og fangetransport).

Disse medlemmer mener det også er viktig med et variert og stimulerende etterutdanningstilbud til de ansatte i politiet. Disse medlemmer ønsker derfor økt fokus og utvidelse av dette tilbudet. Av disse grunner vil disse medlemmer styrke bevilgningen til Politihøgskolen med 40 mill. kroner.

Disse medlemmer innser den spesielle situasjonen politiet i Oslo opplever som landets hovedstad. I tillegg til sine vanlige oppgaver skal denne delen av etaten forestå vakthold ved internasjonale arrangementer, livvaktjeneste osv. Dette krever forholdsvis mer ressurser enn andre politidistrikt. I tillegg har Oslo et forholdsvis stort antall innbyggere med innvandrerbakgrunn, noe som kan tilsi høyere nivå på kriminalitet med basis i integreringsproblemer.

Disse medlemmer mener at politiet har behov for et nytt treningssenter som er tilpasset en moderne politietat og som tar hensyn til dagens politimessige utfordringer. Et slikt treningssenter bør også huse politiets spesialtropper som i dag har en utilfredsstillende plassering.

På ovennevnte bakgrunn ønsker disse medlemmer å bevilge 115 mill. kroner ekstra på driftsbudsjettet til politiet i Oslo.

Disse medlemmer viser til at Økokrim er det viktigste organet i kampen mot økonomisk kriminalitet. Disse medlemmer mener derfor det er viktig at denne enheten styrkes og på den måten blir i stand til å etterforske flere av de store sakene innen dette feltet. Disse medlemmer har registrert flere store saker som Økokrim har latt være å etterforske grunnet ressursmangel. Dette er svært beklagelig og bekymringsfullt med tanke på hvor store summer kriminelle virksomheter omsetter for i løpet av et år.

Disse medlemmer registrerer at Regjeringen har gitt en oppstartsbevilgning til bygging av nye lokaler for Gulating lagmannsrett og ønsker å utvide denne med 50 mill. kroner. Det er svært viktig å ferdigstille dette bygget så fort som mulig, og disse medlemmer ønsker derfor å få fortløpende i prosessen.

Etter disse medlemmers oppfatning gir styrkingen Regjeringen har gjort på budsjettet til kriminalomsorgen tilsynelatende ingen økning på

driftsbudsjettet. Slik disse medlemmer forstår, er økningen kun et utslag av at bygningsmassen overføres til Statsbygg. Disse medlemmer viser til kriminalomsorgens behov for et løft til drift. Dette for å opprettholde forsvarlig sikkerhetsnivå og kunne tilby et godt faglig innhold i soningen for de innsatte. Skal man få en rehabiliterende effekt av fengselsopphold, fordrer dette at kriminalomsorgen har tilstrekkelig økonomisk handlingsrom.

Det er også av stor betydning å ta tak i det enorme vedlikeholdsetterslepet i bygningsmassen til fengslene.

Av disse grunner vil disse medlemmer styrke bevilgningene til kriminalomsorgen med 70 mill. kroner.

Disse medlemmer ser den store og viktige innsatsen frivillige organisasjoner, som "Way back", gjør for de innsatte ved løslatelse. De tiltak som settes i verk for å hjelpe tidligere kriminelle, er avgjørende for at disse skal få et normalt liv og kunne delta i samfunnet igjen. Disse medlemmer ønsker derfor å styrke organisasjonenes bevilgning med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer ønsker videre å få igangsatt en utredning for å få gjort fengslet i indre Salten/Fauske til en lukket institusjon. Fengslet er i dag en åpen institusjon, noe disse medlemmer mener er feil.

Disse medlemmer viser til det ekstraordinære opptaket som har vært på KRUS de siste årene og registrerer at opptaket nå reduseres. Disse medlemmer mener det er viktig å opprettholde et stort opptak for å sikre størst mulig fagutdannet kompetanse i fengslene. Dette er viktig både av sikkerhetsmessige hensyn, men også for å legge til rette for et godt innhold i soningen for den enkelte innsatte. På denne bakgrunn ønsker disse medlemmer å øke bevilgningene til KRUS med 5 mill. kroner.

Hjemmesoning er et tiltak disse medlemmer er svært kritiske til. Dette er en form for klassejustis da det ikke legges til rette for soning under denne ordningen for de svakeste i samfunnet – de som står uten hjem og jobb. I tillegg mener disse medlemmer at hjemmesoning fremstår som en lett form for husarrest, noe som støter an mot ofres og pårørendes rettsoppfatning. Disse medlemmer er kritiske til at Regjeringen fortsetter sin satsing med å gjøre soning mer lettvinnt for de kriminelle.

Disse medlemmer viser til at brannen i Froland avdekket store mangler ved utstyret Sivilforsvaret benytter. Sålene på vernesko smeltet under brannslukking og brannslangene var morkne. I St.meld. nr. 22 (2007–2008) fremgår det at denne etaten har behov for investeringer i utstyr i størrelsesorden 162 mill. kroner. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen ikke vil følge opp dette.

Tillitsvalgte i Sivilforsvaret mener investeringene kan gjøres over 2 år. Disse medlemmer vil bevilge 80 mill. kroner til investering i nytt utstyr til Sivilforsvaret, til sammen 170 mill. kroner over 2 år og tar således høyde for lønns- og prisstigning. Man er avhengig av et sterkt og moderne Sivilforsvar til tilfeller som brannen i Froland.

For disse medlemmer er det viktig å ha omsorg for dem som er offer for kriminalitet. Disse medlemmer viser til at man en rekke ganger har fremmet forslag om å opprette et offer- og pårørendeombud. Disse medlemmer foreslår også i år å bevilge 2 mill. kroner for å opprette et ombud for kriminalitetens offer og deres pårørende.

Disse medlemmer er videre opptatt av at man har en levende og sterk redningstjeneste. Dette er viktig blant annet for å trygge sikkerheten til de som har sitt virke på sjøen. Disse medlemmer ønsker å bevilge 5 mill. kroner til redningstjenesten utover det som er bevilget fra Regjeringen.

Disse medlemmer er bekymret for at stadig økende tolkeutgifter lammer viktig politiarbeid. På grunn av et økende antall innvandrere i Norge er det behov for ekstrabevilgninger til tolketjenester, og disse medlemmer er ikke sikre på at Regjeringen i tilstrekkelig grad tar dette inn over seg.

Etter disse medlemmers oppfatning er det også av stor betydning å sikre tilstrekkelig bevilgning til å få det nye DNA-prosjektet opp å gå. Av disse grunner viser disse medlemmer til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor det bevilges 10 mill. kroner ekstra til spesielle straffesaksutgifter.

Disse medlemmer støtter Regjeringen på alle kapitler og poster som ikke er nevnt under. Alle økninger og reduksjoner er i forhold til Regjeringens forslag.

Kap. 400 post 1 reduseres med	10 000 00
Ny post økes med	3 000 000
Ny post 72 økes med	2 000 000

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer mener det er viktig å effektivisere byråkratiet. Det kan gjøres gjennom omorganisering og modernisering. Dette gjelder også for Justisdepartementet. Disse medlemmer registrerer at man den siste tiden har ferdigstilt flere store lovreformer som straffeloven og tvisteloven. Dette innebærer at man i løpet av neste år bør kunne redusere departementets driftsutgifter noe.

Ny post

De private organisasjoner som driver oppfølging av kriminalitetens ofre må få økt oppmerksomhet og anerkjennelse. Disse frivillige gjør en svært

viktig jobb og disse medlemmer vil bidra til å styrke deres arbeid. Dette gjelder Stine Sofies Stiftelse, samt andre organisasjoner med liknende formål.

Ny post 72

For disse medlemmer står hensynet til ofrene for kriminalitet sterkt. I satsingen på å bedre denne gruppens stilling ønsker disse medlemmer å opprette et eget ombud for kriminalitetsoffer.

Kap. 411 post 1 økes med	1 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer mener det er viktig med en forberedelse til møtet med rettssalen for de som skal vitne og ønsker derfor å styrke arbeidet som gjøres i forbindelse med vitnestøtte.

Disse medlemmer ønsker å forsere byggingen av nytt bygg til Gulating Lagmannsrett og styrker derfor oppstartsbevilgningen med 50 mill. kroner. Det vises til kap. 2445 Kommunaldepartementet.

Disse medlemmer vil foreslå at Stortinget ber Regjeringen om å få utarbeidet en oversikt over sikkerhetsnivået ved norske domstoler samt en oversikt over nødvendig opprustningsbehov i denne sammenheng.

Kap. 413 post 1 økes med	10 000 000
--------------------------	------------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer ser at Regjeringen har økt budsjettet til jordskiftedomstolene. Dette er imidlertid ikke nok. Med tanke på det etterslepet som har vært i forhold til modernisering av utstyr og samtidig de rekrutteringsproblemer denne instansen sliter med, ønsker disse medlemmer å styrke jordskiftedomstolene med ytterligere 10 mill. kroner.

Kap. 414 post 1 økes med	9 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer mener meddommere i rettsapparatet har krav på godtgjørelse for den jobben de gjør. Det foreslås derfor en tileggsbevilgning på 9 mill. kroner for å gjeninnføre godtgjørelsen.

Kap. 430 post 1 økes med	70 000 000
post 70 økes med	10 000 000

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer tar konsekvensene av at det er et enormt vedlikeholdsetterslep i norske fengsler og ønsker å styrke bevilgningen til dette arbeidet.

Videre vil disse medlemmer sette av penger til å starte arbeidet med opprettelse av private fengsler beregnet for soning av dommer på inntil 90 dager. Pengene skal brukes til å finne fornuftige anbudsordninger, samt å klargjøre hvilke krav som skal stilles til de private foretakene samt oppfølging og evaluering av disse.

Post 70

Disse medlemmer mener det er viktig å styrke organisasjoner som "Way back" som står klar til å hjelpe folk tilbake til samfunnet etter gjennomført soning etter kriminalitet. Ved å styrke slike organisasjoner, vil resosialiseringen av straffedømte i større grad lykkes, slik at de igjen kan delta positivt i samfunnet og lettere holde seg borte fra ytterligere kriminelle handlinger.

Kap. 432 post 1 økes med	5 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer ser at det fortsatt er mange ufaglærte ansatte i norske fengsler samtidig som en del stillinger fortsatt står ledig. Dette medfører at man i større grad trenger godt kvalifisert personell til å jobbe i kriminalomsorgens institusjoner. Med godt kvalifisert personell øker man sikkerheten både for de innsatte og de ansatte. I tillegg har man bedre muligheter for å tilrettelegge for høy kvalitet på innholdet i soningen. Disse medlemmer vil derfor bevilge 5 mill. kroner til fortsatt høyt opptak på KRUS.

Kap. 440 post 1 økes med	330 000 000
Ny post "investering" økes med	250 000 000

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer viser til at politietaten opplever nå en bemanningskrise som er avgjørende å ta tak i. Disse medlemmer ønsker derfor en vesentlig styrking av driftsbudsjettet for å gi etaten nødvendig handlingsrom.

Disse medlemmer mener det må iverksettes strakstiltak for å bedre bemanningssituasjonen i politiet. Et viktig tiltak er å få styrket prosessene for å

beholde pensjonerte politifolk i tjeneste. Dette er svært erfarne og godt motiverte tjenestemenn som kan gjøre en viktig jobb. Til forskjell fra Regjeringen ønsker disse medlemmer å bevilge penger til formålet, og bevilger 10 mill. kroner til dette over driftsbudsjettet.

I tillegg må man i større grad få inn sivilt utdannede til å fylle opp stillinger som ikke krever politiutdannelse. På denne måten frigjør man politiresurser som kan dekke stillinger som nå står ubesatt på kort tid. Disse medlemmer ønsker å bevilge 50 mill. kroner ekstra til dette tiltaket.

Disse medlemmer mener at Politiets sikkerhetstjeneste (PST) gjør en svært viktig jobb i forhold til å overvåke ulike trusler av alvorlig karakter som samfunnet til enhver tid er truet av. Disse medlemmer ønsker derfor en ytterligere styrking av PST med 10 mill. kroner for å sikre denne avdelingens handlingsrom.

Videre ønsker disse medlemmer at politiet får PC i sine kjøretøyer. Dette vil sikre bedre informasjonsflyt og oppdatering til patruljer som er under utrykning. Tiltaket vil føre til at politifolk står vesentlig bedre rustet når de møter et ulykkessted og lignende etter utrykning. På denne bakgrunn bevilges det 5 mill. kroner til oppstart av et prøveprosjekt med PC i politiets kjøretøyer.

Ny post

Disse medlemmer ser at politietaten har et vesentlig behov for oppdatert materiell. Dette gjelder både kjøretøyer og sikkerhetsutstyr. Disse tingene er av stor betydning for å kunne utføre en effektiv tjeneste. Disse medlemmer ønsker å opprette et investeringsbudsjett, der det settes av midler slik at politiets utstyr blir betydelig oppgradert de nærmeste årene. Det blir satt av 600 mill. kroner over to år til dette formålet slik at investeringer ikke belaster det ordinære driftsbudsjett. 300 mill. kroner settes av på årets budsjett fordelt med 50 mill. kroner til politiet i Oslo og 250 mill. kroner i resten av landet.

Kap. 441 post 1 økes med	115 000 000
Ny post økes med	50 000 000

BEGRUNNELSE

Post 1

Politiet i Oslo står overfor spesielle utfordringer som følge av at det er landets hovedstad. Som Norges fremste utstillingsvindu for turister og andre besøkende, er det av stor betydning at hverdagskriminalitet og åpenlyse narkotikaforbrytelser blir håndtert effektivt her.

Videre har Oslopolitiet spesielle problemer knyttet til gjengkriminalitet samt grovere voldskriminalitet enn det man erfarer i resten av landet. Det kreves

derfor forholdsmessig ekstra ressurser for å bekjempe kriminalitet effektivt her. Også spesielle utfordringer knyttet til prostitusjon og menneskehandel krever en forholdsmessig større rusting av politiet i Oslo.

Disse medlemmer mener ovennevnte forhold gjør bemanningskrisen i politiet ekstra merkbar i Oslo. Situasjonen i dette politidistrikt er så prekær at strakstiltak er ekstremt nødvendig.

På denne bakgrunn settes det av 15 mill. kroner til å få ansatt flere sivilt ansatte. I ekstrabevilgningen på 100 mill. kroner i resten av driftsbudsjettet ligger blant annet midler til stimulerende seniortiltak.

Ny post

Disse medlemmer ønsker å opprette et investeringsbudsjett for politiet i Oslo og viser til begrunnelse under tilsvarende post kap. 440.

Kap. 442 post 1 økes med	40 000 000
--------------------------	------------

BEGRUNNELSE

Post 1

På grunn av bemanningskrisen i politiet er det viktig å igangsette både umiddelbare tiltak, tiltak på mellomlang og lang sikt. I tillegg til de umiddelbare tiltakene disse medlemmer vil styrke (seniorsatsing og sivilt ansatte), vil en også innføre ekstraordinære klasser på Politihøgskolen med et tilpasset opplegg for å kunne ivareta merkantile støttefunksjoner som vakthold ved domstoler, fangetransport og arrestforvaring.

Kap. 445 post 1 økes med	3 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer mener det er viktig at alle ledd i straffesakskjeden styrkes slik at sakene blir behandlet effektivt. Påtalemyndighetens oppgaver utgjør en viktig del av dette bildet og må derfor styrkes med ytterligere 3 mill. kroner

Kap. 455 post 1 økes med	5 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer er opptatt av å ha en sterk redningstjeneste som gir trygghet for folk som ferdes ute. Spesielt er det viktig for å opprettholde tryggheten til de som ferdes på sjøen. Disse medlemmer er opptatt av å ha en levende fiskerinæring langs kysten. Til dette kreves det en aktiv og sterk redningstjeneste.

Videre ønsker disse medlemmer å styrke redningstjenestens mulighet for internasjonalt samarbeid for derigjennom å høste erfaring fra andre lands redningstjenester.

Kap. 460 post 1 økes med	2 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer innser viktigheten av å ha et sterkt kontrollapparat som overvåker politiet slik at man unngår overgrep og maktmisbruk fra etatens tjenestemenn.

Kap. 466 post 1 økes med	10 000 000
--------------------------	------------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer mener det er viktig å sikre nødvendige bevilgninger til DNA-prosjektet for at dette skal bli det effektive verktøyet for politiet som forutsatt.

Videre er det etter disse medlemmers oppfatning grunn til å tro at utgifter i forbindelse med tolketjenester vil fortsette å øke, noe som krever ekstra-bevilgninger. Disse medlemmer har registrert at deler av politiets arbeid har vært nær ved å stoppe opp på grunn av manglende resurser til tolkebistand.

Kap. 468 post 1 økes med	3 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer mener muligheten for gjenopptakelse er et viktig institutt for å sikre den enkeltes rettssikkerhet og eventuelt avdekke uriktige domfellelser. Det er derfor viktig at dette organet har tilstrekkelig ressurser til å foreta en effektiv og betryggende saksbehandling.

Kap. 470 post 70 økes med	4 000 000
---------------------------	-----------

post 71 økes med	4 000 000
------------------	-----------

post 72 økes med	4 000 000
------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 70

Disse medlemmer mener det er viktig at de som har rett også skal kunne forfølge denne og såle-

des få rett i domstolene og i møte med offentlige instanser. At man ikke har økonomiske midler til å forfølge sine rettigheter skal ikke trenge å være et argument for å unngå å gå til sak.

Videre ønsker disse medlemmer å utvide ordningen med fri rettshjelp til å omfatte flere saks typer. I tillegg vil det være nødvendig å heve inntektsgrensen noe slik at ordningen blir tilgjengelig for flere. Dette kan gjerne kombineres med en differensiering av egenandelen.

Post 71

Disse medlemmer viser til sine merknader under post 70.

Post 72

Disse medlemmer ønsker å styrke de spesielle rettshjelpstiltakene slik at de i større grad kan legge forholdene til rette for sine medarbeidere. Tilbudene disse foretakene gir, utgjør et viktig bidrag for rettssikkerheten til de som trenger det mest.

Kap. 472 post 70 økes med	4 000 000
---------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 70

Voldsoffererstatning er en viktig garanti for økonomisk kompensasjon til de som ved en tilfældighet har blitt rammet av meningsløs vold. Disse medlemmer ønsker å utvide ordningen slik at den utmåles individuelt til hvert offer og pårørende og ikke er begrenset i hver sak slik som i dag. Dette vil i større grad sikre at kriminalitetens offer ikke blir økonomisk skadelidende. Disse medlemmer ønsker videre at endringen skal tre i kraft fra 1. januar 2009.

Kap. 474 post 1 økes med	2 000 000
--------------------------	-----------

BEGRUNNELSE

Post 1

Disse medlemmer ønsker å styrke rammevilkårene for konfliktrådet da denne formen for konfliktløsning anses svært gunstig for unge førstegangs kriminelle. Disse medlemmer vil imidlertid understreke at det ikke legges opp til en utvidelse slik at stadig mer alvorlig kriminalitet innlemmes i ordningen.

Merknad fra Høyre

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett bevilget 18 827 149 000 kroner på rammeområde 5, som er 199 mill. kroner mer enn det som følger av Regjeringens forslag.

Kap.	Post	Formål	Regjeringens forslag	Høyre
400		Justisdepartementet		
	1	Driftsutgifter	266 526	266 525,4
		- Prøveprosjekt elektronisk soning		(-0,6)
		- Administrasjonskostnader		(-20)
		- Støttesenter for fornærmede i hvert politidistrikt		(+10)
		- Frivillige organisasjoner		(+5)
		- Tiltak mot barne- og ungdomskriminalitet		(+4)
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	3 070 358	3 070 333,6
		- Forsøksprosjekt elektronisk soning		(-29,4)
		- Rusmestringstiltak ved flere fengsler		(+5)
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter	8 212 849	8 302 849
				(+190)
		Oslo Politidistrikt		
	1	Driftsutgifter	1 614 601	1 614 641
				(+30)
474		Konfliktråd		
	1	Driftsutgifter	50 366	55 366
				(+5)

Disse medlemmer har merket seg at Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at den rød-grønne regjeringen ved å prioritere fellesskapet fremfor skattelettelser, kan bruke 13 mrd. kroner mer hvert år på velferd enn regjeringen Bondevik II. Disse medlemmer vil understreke at den rød-grønne regjeringen har økt skatteregningen for bedrifter og arbeidsplasser med over 10 mrd. kroner. Når nedgangstidene nå kommer blir prisen for de rød-grønne skatteøkningene at flere mister jobben. Lavere skatt for bedrifter og arbeidsplasser er viktig for å trygge jobbene og øke verdiskapingen, noe som over tid bidrar til vekst i skatteinntektene både til kommuner og staten. Den rød-grønne regjeringen har hatt en historisk vekst i skatteinntektene på grunn av veksten i økonomien, men har allikevel brutt løftene om å fjerne fattigdommen, sikre en skinnende eldreomsorg og gi et løft for utdanning og forskning.

Disse medlemmer understreker at trygghet i hverdagen er grunnleggende velferd og at et sterkt politi er en av de viktigste forutsetningene for å skape et trygt samfunn for innbyggerne.

Disse medlemmer foreslo derfor å styrke politiets driftsbudsjetter med 220 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.prp. nr. 21 (2008–2009) har foreslått å øke bevilg-

ningene til politiet med om lag 52 mill. kroner, men konstaterer at dette på langt nær er nok til å løse de kapasitetsmessige utfordringer politietaten sliter med over hele landet. Disse medlemmer støtter det økte opptaket til politihøyskolen (PHS), men vil vise til at dette ikke vil få effekt før om tre år. Nye arbeidstidsbestemmelser fra 1. juli 2007 tappet politiet for 120 årsverk uten at det ble iverksatt tiltak for å kompensere for dette tapet, og har bidratt til at bemanningssituasjonen i politiet i dag er svært vanskelig.

Disse medlemmer vil påpeke at nedgang i antall anmeldte forbrytelser ikke uten videre kan tolkes dit hen at kriminaliteten er redusert. Ut fra tilbakemeldinger fra publikum er det grunn til å tro at noe av nedgangen kan forklares med at publikums tilgang til politiet ikke er slik den burde være og at man avstår fra å anmelde. Det faktum at politiet til og med henlegger saker med kjent gjerningsmann, gjør også at noen oppfatter at det ikke har noen hensikt å anmelde.

Disse medlemmer mener god lokalkunnskap i politiet er en grunnleggende forutsetning for effektivt å kunne forebygge kriminalitet. I dag opplever folk stadig oftere polititomme rom og at det ikke er noen selvfølge at politiet rykker ut, selv ved alvorlig kriminalitet. Ambisjonen fra Politireform 2000 og

Politiroblemeldingen om et nært og synlig politi er ikke innfridd. Disse medlemmer vil understreke at det haster å ta grep.

Det haster å ta grep for å sikre en ansvarlig bemanning i politiet og ivareta folks trygghet i hverdagen slik at innbyggerne vet at politiet er der når man trenger det. Disse medlemmer vil peke på at følgende strakstiltak vil kunne gi umiddelbar positiv effekt:

1. Nasjonale seniortiltak for å stimulere erfarne politifolk til å stå lenger i jobbene sine.
2. Ansette flere sivile som kan avlaste politiet for oppgaver sivilt ansatte kan utføre.
3. Systematisk oppfølging av tilrådingene i "Politiet mot 2020".
4. Styrking av Økokrim for mer effektivt å kunne forebygge og følge opp flere saker.
5. Opphør av vakanser slik at flest mulig politistillinger til enhver tid er besatt.

Disse medlemmer vil dessuten understreke betydningen av at opptaket ved PHS videreføres på et høyt nivå, og at det umiddelbart settes inn tiltak for å hindre frafall etter utdanning. Disse medlemmer advarer imidlertid mot en eventuell lemping på de kravene som stilles til politistudentene i form av for eksempel svekkede kriterier for eksamen mv. for å oppnå et riktig antall studenter, men med reelt sett lavere kompetanse sammenliknet med tidligere årskull. Disse medlemmer ber Regjeringen holde Stortinget løpende orientert om utfordringer knyttet til å sikre et fortsatt høyt nivå på det økte antallet studenter som tas opp ved PHS.

Disse medlemmer mener strakstiltak er nødvendig for å sikre mer politikraft og en forsvarlig polititjeneste i 2009. Disse medlemmer mener det er grunnleggende galt at sedelighetsetterforskere og drapsetterforskere må bruke tiden sin på vakt- og transportoppdrag. Det trengs et stort løft for å ansette sivile som kan ta seg av fangetransporter, fremstillinger og vakthold i domstolene og på legevaktene i de større byene. Disse medlemmer øremerket derfor 80 mill. kroner til å ansette sivile, noe som vil gi minst 160 nye stillinger. Disse medlemmer viser nok en gang til nødvendigheten av å sette i verk en nasjonal seniorpolitikk, og er overrasket over Regjeringens passivitet på dette området. Disse medlemmer foreslo derfor å bevilge 10 mill. kroner til tiltak som kan stimulere erfarne politifolk til å jobbe lenger, for eksempel gjennom høyere lønn, lengre ferier eller mindre belastende vaktordninger.

Disse medlemmer viser til at Økokrim en rekke ganger har måttet utsette eller unnlate å etterforske påstander om alvorlig økonomisk kriminalitet. Disse medlemmer mener dette gir svært uhel-

dige signaler til innbyggerne, og vil presisere at økonomisk kriminalitet er svært samfunnsskadelig og må bekjempes målrettet og effektivt. Det ble derfor foreslått å bevilge 10 mill. kroner utover Regjeringens forslag til Økokrim. Disse medlemmer viser i denne sammenheng også til at innsatsen mot økonomisk kriminalitet i de enkelte politidistrikt er svak grunnet utfordringene på driftssiden og at flere politidistrikt grunnet kapasitetshensyn må henlegge et meget stort antall saker som dreier seg om store summer. Disse medlemmer viser også til at samarbeidet med andre offentlige etater som for eksempel NAV og Skatteetaten ikke fungerer optimalt, og at politiets mulighet til å følge opp et strengere kontrollregime i regi av disse har blitt svekket. Disse medlemmer viser til at dette har vært tatt opp gjentatte ganger med angjeldende statsråd uten at dette har resultert i effektive tiltak.

Disse medlemmer viser til at hovedstaden står overfor særlige utfordringer i kriminalitetsbekjempelsen, og mener det er viktig også å styrke Oslo-politiets budsjett. Disse medlemmer foreslo derfor å bevilge 30 mill. kroner utover Regjeringens forslag.

Disse medlemmer viser til at Riksrevisjonen i Dokument nr. 1 (2008–2009) har bemerket den lave kontrollaktiviteten overfor vaktelskapene tidligere år, samt manglende rapporteringsrutiner, og vil understreke viktigheten av god kontroll med vaktelskapene. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen tar sikte på å fremlegge forslag til endringer i vaktvirksomhetsloven, og at Regjeringen i budsjettforelegget viser til konklusjonene fra arbeidsgruppen som på overtid startet sitt arbeid i oktober 2007. Disse medlemmer understreker behovet for at det settes av midler til en sentralisert kontroll med den private sikkerhetsindustrien og viser i denne sammenheng til forslag om økt kontroll med vakterbransjen, jf. Dokument nr. 8:19 (2006–2007), Innst. S. nr. 152 (2006–2007) og forslag om økte bevilgninger i Budsjett-innst. S. nr. 4 (2007–2008), som har blitt nedstemt av regjeringspartiene. Disse medlemmer viser til at Høyre igjen i sitt alternative forslag til statsbudsjett satte av midler til øremerkede stillinger i politidirektoratet som kan sørge for at kontrollen med bransjen styrkes. Disse medlemmer anser dette som nødvendig ved siden av økte driftsrammer for de enkelte politidistrikt. Disse medlemmer understreker videre behovet for avklaring knyttet til utdanningskravene som skal stilles, den nærmere organiseringen og finansieringen av dette. Disse medlemmer ber Regjeringen spesielt være oppmerksom på de utfordringene som mindre selskaper som utelukkende driver ordensvakt/dørvaktjenester står overfor når utdanningskravene skal utformes, slik at de ikke virker reelt kon-

kurransedreie til fordel for de fire store innenfor bransjen. Disse medlemmer forutsetter at disse spørsmålene avklares og at det fremlegges en fremdriftsplan for dette i tilknytning til Revidert nasjonalbudsjett 2009.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen avklare de nærmere utdanningskravene som skal gjelde for ansatte i sikkerhetsbransjen, og ber om at det fremlegges en fremdriftsplan for dette i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009. Regjeringen bes spesielt være oppmerksom på de utfordringene mindre selskaper som utelukkende driver ordensvakt/dørvaktjenester står overfor når utdanningskravene skal utformes, slik at de ikke virker reelt konkurransedreie til fordel for de fire store innenfor bransjen."

Disse medlemmer viser til at Regjeringen en rekke ganger de siste årene har blitt utfordret på hvordan man kan benytte motiverte mannskaper i den såkalte politireserven som ble dannet ved lov av 21. november 1952. Styrken består av vernepliktige mannskaper som etter førstegangstjenesten blir overført til politiet og gjennomfører sin videre verneplikt der. Disse medlemmer viser til at disse mannskapene har gjennomgått en grundig trening og består av kompetente, godt motiverte folk som er interessert i å yte bistand i forbindelse med naturkatastrofer, militær beredskap og ulykker, og som også kan bidra til å opprettholde samfunnsordenen når viktige allmenne interesser tilsier det. Disse medlemmer viser til at representanter fra Høyre tidligere har etterspurt en utredning og kartlegging av hvordan Politireserven kan benyttes på en bedre måte enn i dag. Disse medlemmer registrerer at et slikt utredningsarbeid dessverre ikke synes prioritert. Disse medlemmer anser at en forsterket politireserve benyttet på riktig måte kan utgjøre en betydelig ressurs for samfunnet i et sikkerhets- og beredskapsperspektiv, og vil vise til merknadene fra Høyres og Fremskrittspartiets medlemmer i justiskomiteen i forbindelse med behandlingen av Innst. S. nr. 145 (2005–2006), jf. St.meld. nr. 42 (2004–2005).

På denne bakgrunn fremmes følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede og kartlegge nærmere hvordan Politireserven kan brukes til å forsterke og styrke beredskapen i samfunnet, herunder en vurdering av hvilke situasjoner det kan være aktuelt å benytte de ekstra ressursene Politireserven representerer."

Disse medlemmer viser til at byråkratiet i statsforvaltningen de siste årene har økt, og viser

blant annet til at antallet informasjonsmedarbeidere har økt betraktelig under den sittende regjering, ikke minst i Justisdepartementet. Disse medlemmer er i tvil om hvorvidt dette har bidratt til å styrke den operative delen av justissektoren. Disse medlemmer foreslo derfor å omdisponere midler innenfor Justisdepartementets område for bl.a. å kunne følge videre opp og gjøre ordningen med støttesenter for fornærmede i straffesaker landsomfattende. Disse medlemmer viser til at prøveprosjektet med støttesenter for fornærmede i Trondheim, der det tilbys støttesamtaler, praktisk hjelp, foreldre- og pårørendestøtte, rettergangsstøtte og rådgivning, har vært en stor suksess. Disse medlemmer mener et slikt tilbud må gjøres tilgjengelig over hele landet og foreslo derfor å bevilge 10 mill. kroner til etablering av dette.

Disse medlemmer viser til at det finnes en rekke frivillige og ideelle organisasjoner som gjør en fantastisk jobb for å forebygge kriminalitet og bidra til rehabilitering og tilbakeføring av straffedømte. Disse medlemmer foreslo derfor i sitt alternative budsjett å trappe opp bevilgningene til frivillige og ideelle organisasjoner, som gjør en svært viktig jobb innenfor ulike deler av justissektoren.

Disse medlemmer støtter ikke Regjeringens bruk av elektronisk hjemmesoning, men mener det kan være et hensiktsmessig tiltak for de yngste lovbrysterne. Disse medlemmer vil derfor omdisponere midler fra elektronisk soning for å kunne legge til rette for etablering av rusmestringstilbud ved flere fengsler. Det er viktig å hjelpe flere innsatte til å bli kvitt sine rusproblemer for å sikre en vellykket rehabilitering og et kriminalitetsfritt liv etter soning.

God forebygging er god justispolitikk og disse medlemmer viser til at Høyre i sitt alternative budsjett og gjennom inneværende stortingsperiode har foreslått en rekke tiltak for å styrke barnevernet, har foreslått en mer målrettet fattigdomsbekjempelse og også tatt til orde for en betydelig styrking av rusomsorgen. Disse medlemmer konstaterer at den sittende regjering kom til dekket bord og har hatt mer penger til fordeling enn noen tidligere regjering, men i svært liten grad har evnet å realisere noen av alle de gode tankene og ideene som for eksempel justisministeren har hatt i den offentlige debatt i forhold til å forebygge bedre. Kombinasjonen av dette og et politi som i mindre grad kan prioritere forebygging har skapt et mer utrygt samfunn.

Disse medlemmer viser videre til at statsråden allerede i juni 2006 varslet ny lovgivning for å unngå at psykisk syke lovbryster blir en kasteball mellom ulike systemer, for eksempel ved at de er for syke til å komme i fengsel og for friske til å tvangsinnlegges. Politiet bruker unødige ressurser på en oppgave de ikke er dimensjonert for eller ikke nød-

vendigvis har fagbakgrunn i forhold til å løse. Lovforslag om dette skulle ifølge statsråden komme før jul 2006. Status per november 2008 er at ingen lovforslag er forelagt Stortinget, psykisk syke lovbreakere er fortsatt kasteballer og det råder usikkerhet mellom politiet og helsevesenet hvem som har ansvaret. Enkelte av disse kan også fortsette en kriminell atferd uten at politiet eller andre kan gripe inn. Disse medlemmer er derfor skuffet over at Regjeringen heller ikke nå varsler noen nærmere gjennomføring av den rapporten det vises til i budsjettfremlegget. Disse medlemmer viser videre til at regjeringspartiene tidligere også har stemt mot Høyres forslag om et eget prøveprosjekt med såkalt "psykebil" i helseregion Sørøst. Dette kunne ha frigjort politiresurser samtidig som det kunne ha virket langt mer humant overfor mennesker som sliter med psykiske lidelser. Disse medlemmer anmoder derfor om at Stortinget senest i løpet av vårsesjonen 2009 får seg forelagt nødvendige lovendringsforslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om senest i løpet av vårsesjonen 2009 å legge frem nødvendige lovendringsforslag for å sikre at psykisk syke lovbreakere ikke blir en kasteball mellom ulike systemer og politiet må bruke unødige ressurser på en oppgave de ikke er dimensjonert for."

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 å legge til rette for et eget prøveprosjekt med såkalt "psykebil" i helseregion Sørøst."

Kap. 61 Høyesterett

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
61		Høyesterett	61 509	69 083 (+7 574) (+12,3%)
	1	Driftsutgifter	61 509	69 083 (+7 574) (+12,3%)

Komiteen vil understreke Høyesteretts betydning for å skape rettsenhet, rettsavklaringer og rettsutvikling. Høyesterett tar avgjørelser i prinsipielle saker som skaper presedens for liknende saker i ettertid, herunder straffnivå for alvorlige og krenkende lovbrudd. Det er derfor viktig at disse avgjørelsene i Høyesterett gjenspeiler det straffnivået lovgiverne har forutsatt og som bidrar til å skape bred aksept for Høyesteretts beslutninger.

Disse medlemmer mener det er nødvendig å sette inn flere tiltak for å forebygge og følge opp unge lovbreakere. Disse medlemmer foreslår derfor å legge til rette for etablering av tilpassede soningstiltak for denne gruppen flere steder i landet, i tillegg til Oslo og Bergen som Regjeringen har vist til. Det er dessuten viktig raskt å legge til rette for økt bruk av konfliktråd, herunder såkalte stormøter.

Disse medlemmer konstaterer at man i Norge har greid å bygge opp gode universelle ordninger som sørger for at barn og ungdom ikke havner i kriminalitet. Disse medlemmer konstaterer imidlertid at man i Norge har en lang rekke barn og ungdommer som ikke får hjelp og etter hvert utvikler en kriminell løpebane. Disse medlemmer viser til at vi ikke mangler kunnskap om hvem disse er. Disse medlemmer konstaterer imidlertid at den sittende regjering i praksis støtter disse barna og ungdommene ytterligere ut og gjennom de siste 3 årene har stemt ned en rekke forslag som ville ha virket målrettet og kriminalitetsforebyggende. Disse medlemmer konstaterer at honnørordene om "den nordiske velferdsmodellen" ikke virker spesielt målrettet overfor dem.

4.3 Merknader til de enkelte kapitler

For hvert kapittel gis det innledningsvis en oversikt over vedtatt bevilgning for inneværende år (saldert budsjett) og fremsatt bevilgningsforslag fra Regjeringen for 2009 i St.prp. nr. 1 (2008–2009). Utgifter og inntekter oppgis i hele tusen kroner.

Komiteen har merket seg utfordringene knyttet til at en rekke av landets høyesterettsdommere vil gå av for aldersgrensen i løpet av relativt få år og at søkningen til ledige stillinger har vist seg å være begrenset. Komiteen mener derfor det er viktig at Domstoladministrasjonen arbeider videre med ulike tiltak for å styrke rekrutteringen til landets høyeste domstol.

Kap. 400 Justisdepartementet

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
400		Justisdepartementet	251 146	266 526 (+15 380) (+6,1%)
	1	Driftsutgifter	240 274	259 176 (+18 902) (+7,9%)
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	10 872	7 350 (-3 522) (-32,4%)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til Ot.prp. nr. 48 (2007–2008) Lov om endringer i straffeloven 1902 og straffeprosessloven (kriminalisering av kjøp av seksuell omgang eller handling mv.), og justiskomiteens i Innst. O. nr. 3 (2008–2009) vedrørende kriminalisering av kjøp av seksuell omgang eller handling. Flertallet viser til at kriminalisering av kjøp av seksuelle tjenester er et nødvendig virkemiddel, men ingen løsning alene. Kampen for å redusere menneskehandel og bekjempe prostitusjon må følges opp med mange tiltak, og flertallet viser til at Regjeringen allerede har satt i gang mange viktige tiltak. For ytterligere å styrke innsatsen er det i finanskomiteens Budsjett-innst. S. I (2008–2009) foreslått å opprette en prosjektpott på 10 mill. kroner under Justisdepartementets budsjett som øremerkes prosjekter/tiltak som kan bedre situasjonen for prostituerte og hjelpe kvinner og menn ut av prostitusjon. Flertallet understreker at enkeltpersoner, organisasjoner, etater mv. kan søke på disse prosjektmidlene, og de skal gå til tiltak for prostituerte og tidligere prostituerte. Flertallet vil også framheve betydningen av å følge utviklingen i markedet og kontinuerlig vurdere om det er behov for å sette i gang andre nødvendige tiltak så fort lovforbudet trår i kraft.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, ber om at det nedsettes en gruppe hvor representanter for statlige og kommunale myndigheter samt Pro Sentret og andre aktuelle representanter for hjelpetiltak og fagmiljøer bør delta. Gruppen ledes av Justisdepartementet, og skal ha som mål å følge markedsutviklingen nøye og drøfte nødvendige tiltak.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet vil påpeke at prostitusjon ikke er det samme som menneskehandel.

Disse medlemmer er videre opptatt av at offentlig forvaltning må effektiviseres og mener dette er mulig å gjennomføre også i Justisdepartementet. Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett hvor bevilgningene på dette kapitlet er redusert med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer mener videre at nordmenn som er utsatt for uberettiget straffeforfølgelse i utlandet må få styrket sine rettigheter og bistand fra norske myndigheter. Disse medlemmer er av den oppfatning at norske myndigheter i for liten grad har et apparat til å bistå i tilfeller der nordmenn feilaktig utsettes for rettsprosesser mens de er i utlandet. Dette kan få alvorlige konsekvenser for den enkelte.

Komiteen er fornøyd med at utvalget som har gjennomført etterkontrollen av reglene om strafferettslig utilregnelighet har avlevert sin innstilling. Komiteen er kjent med at Justisdepartementet og Helse- og omsorgsdepartementet for tiden utarbeider et høringsbrev som skal følge rapporten "Etterkontroll av reglene om strafferettslig utilregnelighet, strafferettslige særreaksjoner og forvaring", og at rapporten og høringsbrevet vil bli sendt på høring før jul.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre er bekymret for håndteringen av psykisk psyke som begår straffbare handlinger. Disse medlemmer mener man må få avklart ansvarsforholdet mellom enhetene i straffesaksjeden og etater med ansvar for psykiatrisk behandling. En liknende avklaring må skje i forhold til barnevernsinstitusjoner og utdanningsinstitusjoner som er tilknyttet kriminalomsorgen. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem en stortingsmelding om å sikre et bedre samarbeid og en klarere ansvarsfordeling mellom strafferettspleien og psykiatri, barnevern, samt utdanningssektoren i løpet av 2009."

Disse medlemmer viser videre til Stortingets anmodningsvedtak nr. 175 (2004–2005) om å gjennomgå alle sidene ved forliset av riggen "Deep Sea Driller". Til tross for massiv kritikk fra bl.a. politietterforsker Stein Ege og sikkerhetsprofessor Jan Erik Vinnem om at enmannsutredningen utført av politimester Rolf B. Wegner var både lettvint og mangelfull, anser Justisdepartementet ifølge Revidert nasjonalbudsjett 2008 (St.prp. nr. 59 (2007–2008)) at gjennomgangen av alle sider av forliset av

riggen "Deep Sea Driller" er avsluttet. Disse medlemmer viser til at denne mangelfulle utredningen på ingen måte har besvart alle spørsmål rundt ulykken, og vil derfor fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen "Deep Sea Driller", der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares."

Kap. 3400 Justisdepartementet

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3400		Justisdepartementet	78	81 (+3) (+3,8%)
	1	Diverse inntekter	78	81 (+3) (+3,8%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 410 Tingrettene og lagmannsrettene

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
410		Tingrettene og lagmannsrettene	1 373 983	1 428 038 (+54 055) (+3,9%)
	1	Driftsutgifter	1 328 733	1 375 797 (+47 064) (+3,5%)
	21	Spesielle driftsutgifter	45 250	52 241 (+6 991) (+15,4%)

Komiteen vil understreke at domstolene spiller en avgjørende rolle for å sikre den enkeltes trygghet og rettssikkerhet. Komiteen ser det derfor som positivt at saksavviklingstiden ved domstolene går ned og at brukerne av domstolene kan få sine saker avgjort raskere. Komiteen har merket seg tiltaket "Rettsens dag" som et bidrag til å gjøre befolkningen bedre kjent med domstolene som institusjon.

Komiteen er kjent med at flere domstoler fortsatt sliter med dårlig tilpasset bygningsmasse og vil peke på at dette går ut over effektiviteten og fører til at retten må settes andre steder og under forhold som er lite egnet til å sette rett.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, er derfor tilfreds med at Regjeringen i 2009 gir startbevilgning til nybygg for Gulating

lagmannsrett som i dag arbeider under svært vanskelige forhold.

Komiteen er opptatt av at Gulating lagmannsrett skal ha tidsriktige og funksjonelle lokaler som legger til rette for en effektiv saksavvikling og ivaretar hensynet til sikkerhet, tilgjengelighet og åpenhet.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er derfor tilfreds med at Regjeringen foreslår en startbevilgning på 20 mill. kroner for å sette i gang prosjektet med nye lokaler til Gulating lagmannsrett. Nye domstollokaler vil bidra til å sikre en god utnyttelse av justissektorens ressurser.

Dette flertallet ser frem til at de nye lokalene til Gulating lagmannsrett etter planen står klart i 2011.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ønsker større progresjon i utbyggingen av Gulating lagmannsrett. Disse medlemmer viser til at situasjonen i bygget der Gulating nå holder til er svært lite tilfredsstillende og at nytt bygg er viktig å få på plass fort.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett hvor det bevilges 50 mill. kroner utover Regjeringens bevilgning til dette prosjektet.

Komiteen vil vise til at Domstoladministrasjonen har utarbeidet ny IKT-strategi for perioden 2009–2012 og er opptatt av at IKT-utviklingen ved domstolene legger til rette for god og effektiv kommunikasjon rundt saksavviklingen og i forhold til involverte parter. Komiteen er videre enig i at god ledelse av den enkelte domstol også er viktig for å sikre god ressursutnyttelse og god service overfor brukerne.

Komiteen har merket seg de positive erfaringene med vitnestøttevirksomhet som er prøvd ut ved noen utvalgte domstoler og vil be om at denne ordningen blir vurdert innført ved flere domstoler så raskt som mulig.

Komiteen har fulgt etableringen av Barnehus nøye og har merket seg at ordningen fra 2009, etter etablering av Barnehus også i Oslo, vil dekke store deler av landet. Komiteen vil i den sammenheng understreke viktigheten av at domstolene bidrar til at flest mulig barn kan bli fulgt opp gjennom Barnehusene ved at også dommeravhøret gjennomføres der.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ser det som viktig at det etter hvert innføres fjernmøteteknologi ved samtlige av domstolene. Domstoladministrasjonen har beregnet kostnadene til 45 mill. kroner, men det er sannsynlig at fjernmøteteknologi også vil kunne føre til betydelige innsparinger. Forsøksprosjektet fra 2007 viste både at videokonferanser hadde en kostnadsreduserende virkning og enkelte rettsikkerhetsmessige fordeler.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Domstoladministrasjonen har beregnet kostnadene med å instal-

lere fjernmøteteknologi ved samtlige domstoler til 45 mill. kroner. Det vises videre til at man ikke har foretatt beregninger av den samfunnsøkonomiske gevinsten ved dette, jf. svar på spørsmål 162 fra Stortingets finanskomité til statsbudsjettet 2009. Disse medlemmer ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 legger frem en beregning av dette og forslag til fremdriftsplan for innføring av slikt utstyr i landets domstoler.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 om å legge frem en beregning av den samfunnsøkonomiske gevinsten med å installere fjernmøteteknologi ved samtlige domstoler og forslag til fremdriftsplan for innføring av slikt utstyr."

Disse medlemmer mener også man bør ha større fokus på sikkerhet i domstolene. Av den grunn ønsker disse medlemmer at man nå kartlegger hvilket sikkerhetsnivå som er i den enkelte domstol og utreder hvilke tiltak som må iverksettes for at domstolene får et akseptabelt nivå.

Disse medlemmer er bekymret for rekrutteringssituasjonen til dommerfullmektigstillinger i tingrettene. Disse medlemmer vil påpeke den risiko det er for at dyktige unge jurister ikke lengre vil anse det som attraktivt å ta jobb i domstolene dersom disse stillingene ikke følger lønnsutviklingen i samfunnet for øvrig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er av den oppfatning at straffeni- vået for voldsforbrytelser ligger for lavt i Norge. Disse medlemmer ønsker derfor å få gjennomført en kartlegging av tilsvarende straffenivå i de andre nordiske landene for å se om vårt system avviker fra deres. Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremlegge en utredning som viser straffenivået for voldsforbrytelser i Norge sammenliknet med de andre nordiske landene."

Kap. 3410 Rettsgebyr

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3410		Rettsgebyr	128 903	178 739 (+49 836) (+38,7%)
	1	Rettsgebyr	128 903	178 739 (+49 836) (+38,7%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 411 Domstoladministrasjonen

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
411		Domstoladministrasjonen	61 878	65 556 (+3 678) (+5,9%)
	1	Driftsutgifter	61 878	65 556 (+3 678) (+5,9%)

Komiteen viser til at hovedutfordringen for domstolene er å sikre innbyggerne tilgang til domstolene og å sørge for rask og effektiv saksbehandling. Tilgjengelige, effektive domstoler med høy kvalitet er viktig for den enkeltes rettssikkerhet. Komiteen ser det som avgjørende at Domstoladministrasjonen legger til rette for en effektiv ressursbruk som er viktig for å få dette til. Videre viser komiteen til at god struktur, organisering og ledelse må tilstrebes for å nå ovennevnte mål.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil vise til Regjeringens fremlagte budsjettforslag og Domstoladministrasjonens Økonomiplan for domstolene 2009–2013. Disse medlemmer konstaterer at Domstoladministrasjonen legger til grunn større bevilgninger enn det som stilles til disposisjon fra Regjeringen og at dette vil medføre behov for strengere prioriteringer det kommende år. Disse medlemmer vil peke på at tiltakene i Økonomiplanen er velbegrunnede og forutsetter en nær dialog mellom Domstoladministrasjonen og Justisdepartementet om hvordan disse best kan løses, herunder spørsmål om tilgjengelighet, nødvendige IKT-investeringer, sik-

kerhet og beredskap, rekruttering og bedre service overfor brukere og aktører.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Domstoladministrasjonens og domstolenes budsjett inngår som en del av Regjeringens samlede budsjettforslag for Stortinget, jf. Ot.prp. nr. 44 (2000–2001) Om lov om endringer i domstolsloven m.m. (den sentrale domstoladministrasjon og dommernes arbeidsrettslige stilling). Det er her forutsatt at Domstoladministrasjonen, i den grad ikke noe annet fastlegges gjennom Stortingets budsjettbehandling inkl. retningslinjer, foretar de nødvendige prioriteringer innenfor domstolene, f.eks. mellom ulike innsatsfaktorer som stillinger, kompetanseutvikling, IKT-utvikling og endringer i lokalforhold.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener det er viktig å sikre Domstoladministrasjonen økonomisk handlingsrom slik at arbeidet med å holde nede restanser kan fortsette. Det er svært viktig for borgernes rettssikkerhet at man har et effektivt domsstolsapparat.

412 Tinglysingsprosjektet

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
412		Tinglysingsprosjektet	170 489	0 (-170 489) (-100,0%)
	1	Driftsutgifter	170 489	0 (-170 489) (-100,0%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 3412 Tinglysingsprosjektet

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3412		Tinglysingsprosjektet	1 114 835	0 (-1 114 835) (-100,0%)
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	57 650	0 (-57 650) (-100,0%)
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom	1 057 185	0 (-1 057 185) (-100,0%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 413 Jordskiftedomstolene

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
413		Jordskiftedomstolene		191 530
	1	Driftsutgifter	0	184 972 (+184 972)
	21	Spesielle driftsutgifter	0	6 558 (+6 558)

Komiteen vil peke på at det i statsbudsjettet for 2009 legges opp til betydelige investeringer i offentlig infrastruktur og vil understreke betydningen av å sikre kapasiteten i jordskiftedomstolene med hensyn til gjennomføring av motorveg- og riksvegutbygging og ulike tiltak i tilknytning til jernbaneutbygging. I tillegg bringes et betydelig antall vernesaker, hvor oppgaven er utsetting av vernegrenser i henhold til kongelig resolusjon, inn for jordskiftedomstolen. Komiteen har merket seg at ca. 95 prosent av alle grensesaker i hele landet føres for jordskiftedomstolene.

Komiteen er videre kjent med at jordskiftedomstolene står foran betydelige nye oppgaver i byer og tettsteder. Eksempelvis pågår på Løren i Oslo en større jordskiftesak hvor klarlegging og avgjørelse av rettsforhold, herunder eventuell tvistebehandling for arealer for flere hundre boliger, forretningsbygg og kontorer. I saken inngår også delingsforretninger, fjerning av heftelser, avløsning av servitutter mv. Komiteen har fått opplyst at det er påregnelig med en vesentlig økning av slike urbane jordskifter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at jordskiftedomstolene er i særklasse den særdomstol med betydelig saklig kompetanse, herunder tvistebehandling. Flertallet er kjent med at det gjennom flere år har vært utfordrende å rekruttere kandidater til jordskiftedomstolene. Flertallet ser det derfor som positivt at det

foreslås en økning i jordskiftedomstolenes bevilgning til blant annet økt lønn.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at det fortsatt er betydelig forskjell i lønn mellom dommerne ved de ordinære domstoler, andre særdomstoler og jordskiftedommere. Disse medlemmer har merket seg at denne forskjellen også gjelder i forhold til ikke-juridiske dommere.

Disse medlemmer viser til at jordskiftedomstolene er i særklasse den største særdomstol med betydelig saklig kompetanse, herunder tvistebehandling. Etter disse medlemmers vurdering tilsier så vel prinsipielle sider av saken som hensynet til rekruttering av de beste kandidatene til dommerembetene, at lønnsforholdene til jordskiftedommere i større grad må vurderes i forhold til lønnsforholdene til dommere ved andre særdomstoler og ved de alminnelige domstoler. Disse medlemmer ser det derfor som positivt at det foreslås en økning i lønnen til jordskiftedommere og ber Regjeringen om å følge lønnsutviklingen for jordskiftedommere nøye samt bidra til at forutsetningene om en lønnsmessig likestilling ved overføring av jordskiftedomstolene til Domstoladministrasjonen innfris.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet registrerer at Regjeringen har styrket denne posten med 20 mill. kroner. Disse medlemmer viser til at jordskiftedomstolene er i en prekær situasjon både i forhold til rekruttering/lønn

og i forhold til behov for oppdatert utstyr. En utredning som er fremlagt viser at bevilgningsbehovet under denne posten er dobbelt så stort som det Regje-

ringen har foreslått. Disse medlemmer vil derfor vise til sitt alternative budsjett hvor det foreslås å øke bevilgningen med 10 mill. kroner.

Kap. 3413 Jordskiftedomstolene

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3413		Jordskiftedomstolene		19 576
	1	Saks- og gebyrinntekter	0	12 944 (+12 944)
	2	Sideutgifter	0	6 632 (+6 632)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 414 Forlikråd og andre domsutgifter

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
414		Forlikråd og andre domsutgifter	145 464	151 656 (+6 192) (+4,3%)
	1	Driftsutgifter	96 215	109 080 (+12 865) (+13,4%)
	21	Spesielle driftsutgifter	49 249	42 576 (-6 673) (-13,5%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	2 502 574	3 070 358 (+567 784) (+22,7%)
	1	Driftsutgifter	2 242 472	2 931 885 (+689 413) (+30,7%)
	21	Spesielle driftsutgifter	54 785	62 228 (+7 443) (+13,6%)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	160 980	19 854 (-141 126) (-87,7%)
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv.	27 200	37 000 (+9 800) (+36,0%)
	70	Tilskudd	17 137	19 391 (+2 254) (+13,2%)

Komiteen viser til at Regjeringen nylig har lagt fram St.meld. nr. 37 (2007–2008) Straff som virker – mindre kriminalitet – tryggere samfunn.

Komiteen viser til at meldinga har fokus på at fengselsstraffen ikke skal være strengere enn nødvendig og at straffegjennomføringen skal sette den innsatte i stand til å velge et liv uten kriminalitet.

Komiteen mener straff som virker er avgjørende for å forhindre gjengangerkriminalitet og å trygge samfunnet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er glad for at Regjeringen i tillegg ønsker økt bruk av alternative soningsformer til fengselsstraff.

Flertallet viser til at Regjeringen vil komme tilbake til flere forslag om iverksetting i de årlige statsbudsjetter. Flertallet er fornøyd med at Regjeringen i perioden 2006–2008 har styrket budsjettet i tilknytning til kriminalomsorgen med om lag 1,1 mrd. kroner, og viser til at det for 2009 legges opp til å øke budsjettet for kriminalomsorgen med om lag 0,4 mrd. kroner, eksklusiv pris- og lønnsjusteringer.

Etter komiteens mening er en rask straffereaksjon viktig, både av hensyn til befolkningens tillit til straffesystemet, men også ved at en rask straffereaksjon gir lovovertrederen en mulighet til å gjøre opp med samfunnet og gå videre med livet sitt.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, anser derfor en avvikling av soningskøene som et viktig element i det kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Flertallet er fornøyd med at Regjeringen er i ferd med å nå målet med å avvikle soningskøene, og viser til at Regjeringen i perioden 2006–2008 har etablert 398 nye fengselsplasser som har bidratt sterkt til å få ned soningskøen. Soningskøen for ubetinget fengselsstraff er redusert fra 2791 pr. 30. juni 2006 til 460 pr. 31. oktober 2008.

Flertallet er også glad for at dublering som et tiltak mot soningskøen ble avviklet 15. april 2008 som en følge av den reduserte køen.

Flertallet viser videre til at fra 1. april 2008 er antall dager med fremskutt løslatelse blitt begrenset. Det maksimale antallet dager fremskutt løslatelse er nå 10 dager mot tidligere 20 dager. Den midlertidige ordningen med fremskutt løslatelse ble startet under regjeringen Bondevik II i 2004 for å frigjøre plass i fengslene. Flertallet understreker at fremskutt løslatelse kan kun innvilges dersom det er sikkerhetsmessig forsvarlig. Det skal særlig legges vekt på domfeltes atferd under gjennomføringen av straffen, og om det er grunn til å anta at domfelte vil begå nye straffbare handlinger i prøvetiden. Bruken av fremskutt løslatelse i 2007 tilsvarte 60 581 fengselsdøgn.

Flertallet viser til at det over flere år har vært et vedlikeholdsetterslep i norske fengsler, og er tilfreds med at budsjettet for 2009 foreslås økt med 78 mill. kroner til å styrke vedlikeholdet av fengselsei-

endommene og 308,9 mill. kroner til kapitaldelen av husleien som følge av at fengselseiendommene innlemmes i den statlige husleieordningen under Statsbygg, jf. omtale i St.prp. nr. 1 (2008–2009) Fornyings- og administrasjonsdepartementet.

Etter komiteens syn skal de innsatte, i tillegg til en bedre oppfølging under soning, også sikres et helhetlig tilbud ved løslatelse. Komiteen mener det er positivt at Regjeringen vil innføre en tilbakeføringsgaranti for å hjelpe den innsatte ved løslatelse. Komiteen vil påpeke at garantien ikke innebærer nye rettigheter eller særrettigheter for den innsatte, men den handler om å bistå den innsatte til å få utløst de rettighetene den har på lik linje med andre borgere. Det er de første timene og dagene etter løslatelsen som er avgjørende for hvordan det går med den løslatte, og tilbakeføringsgarantiens mål er å forhindre at de løslatte begår nye lovbrudd. Sentrale momenter i en tilbakeføringsgaranti vil være å sikre bosetting etter løslatelse, behandling for rusavhengige, mulighet for opplæring/utdanning, økonomisk rådgivning og bistand med gjeldsproblemer og arbeid. Komiteen vil her vise til Oslo fengsels gode erfaringer med TOG-avdelingen. TOG (Tiltak overfor gjengangere) er et prosjekt hvor fengslet og friomsorgen gjennom nettverksbygging og samarbeid med andre instanser arbeider for å forberede løslatelsesarbeidet og integreringsprosessen for de innsatte. Blant samarbeidspartnerne er bydelene, brukerorganisasjoner og frivillige organisasjoner. Å sikre de innsatte en bolig er helt nødvendig i arbeidet for å hindre gjengangere i fengslene. En rapport laget av Byggforsk/NIBR og Kriminalomsorgens utdanningscenter viser at to tredjedeler av alle innsatte er bostedsløse to måneder eller mindre før løslatelsen. Alle som har blitt løslatt fra TOG-avdelingen har fått egnet bolig.

Komiteen vil også trekke fram det viktige samarbeidet med flere frivillige organisasjoner i arbeidet overfor domfelte og når det gjelder å hjelpe de straffedømte tilbake til samfunnet. Sentralt i arbeidet står blant annet de frivillige organisasjonene Røde Kors, WayBack (tidligere Livet etter soning), Kirkens sosialtjeneste, Tyrilistiftelsen og Fretex Elevator.

Komiteen er fornøyd med Regjeringens støtte til disse organisasjonene og ber om at disse også i det videre sikres gode rammebetingelser.

Komiteen foreslår en omdisponering for i tillegg å kunne øke tilskuddet til Røde Kors nettverksarbeid ved å overføre 0,6 mill. kroner fra statsbudsjettet kap. 430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning, post 1 Driftsutgifter, til kap. 430 post 70 Tilskudd. I tillegg anmoder komiteen om at det blir foretatt en totalgjennomgang av post 70 med sikte på

at tilskuddene blir sett imot tilbakeføringsgarantien, og sikre god kvalitet og god spredning av tilbudene. I den sammenheng ber komiteen om en vurdering av ordningen med øremerking til Kirkens sosialtjeneste, Barm, på Hamar.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen foreta en totalgjennomgang av kap. 430 post 70, for å sikre god kvalitet og god spredning av tilbudene."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å trappe opp bevilgningene til frivillige og ideelle organisasjoner fremover, som forutsetning for gjennomføring av tilbakeføringsgarantien og en mer effektiv forebygging av kriminalitet."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, deler Regjeringens syn når det gjelder fengselsstraffens særlige negative virkninger når det gjelder barn og unge under 18 år, og er glad for at Regjeringen arbeider med å gi disse unge lovbrøtterne et særskilt tilbud der alle andre alternativ til fengsel er undersøkt.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at utvalget som Regjeringen satte ned i forbindelse med St.meld. nr. 20 (2005–2006) Alternative straffereaksjoner overfor unge lovbrøttere, nå har lagt fram sin innstilling, og dette flertallet er glad for at Regjeringen arbeider med en oppfølging av utvalgets forslag.

I forbindelse med debatten vedrørende St.meld. nr. 20 (2005–2006) viser dette flertallet til at det ble understreket i Innst. S. nr. 64 (2006–2007) at barnevernet ikke skal ha en straffende funksjon:

"Eit anna fleirtal, medlemene frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil understreke at barnevernet ikkje skal ha ein straffande funksjon. Dette fleirtalet meiner vidare at straffereaksjonar som fylgje av lovbrøt må vera noko anna enn opphald i barnevernsinstitusjon; som til dømes samfunnsstraff, rusbehandling, ungdomskontraktar og mekling i konfliktråd."

Videre understreket flertallet at:

"Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil særleg vise til at Regjeringa foreslår å setje ned eit utval som skal komme med forslag til å finne andre straffereaksjonar og omsorgstilbod for unge lovbrøttere under 18 år. Utvalet sitt mandat skal ta utgangspunkt i at bar-

nevernet ikkje kan brukast som straffereaksjon, og at hovudoppgåva blir å komme med forslag til straffereaksjonar som kan kombinerast med barnets opphald i barnevernsinstitusjon. Målsettinga er at barn under 18 år ikkje skal setjast i fengsel. Barnevernet bør difor spille ei meir aktiv rolle enn i dag for å følgje opp desse barna. Aktuelle tiltak kan være opphald i barnevernsinstitusjon eller heimebaserte tiltak i regi av barnevernet. Barnevernet vil da ha ei varslingsplikt dersom vilkåra i dommen ikkje vert oppfylt. Dette må imidlertid ikkje forståast slik at barnets foreldre eller fosterforeldre skal ha varslingsplikt eller på annan måte ansvar for straffgjennomføringa. Det understrekest at desse tiltaka skal heimlast i barnevernlova."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at en samlet opposisjon stemte for følgende forslag under behandlingen av St.meld. nr. 20 (2005–2006):

"St.meld. nr. 20 (2005–2006) Alternative straffereaksjoner overfor unge lovforbryttere sendes tilbake til Regjeringen på grunn av mangelfullt forarbeid."

Komiteens medlemmer fra Høyre registrerer med tilfredshet at utvalget har gjort den jobben Regjeringen ikke gjorde i utgangspunktet. Disse medlemmer viser spesielt til Høyres understreking av at såvel representanter for barnevernet som politiet mener den dobbeltrollen barnevernet var tiltenkt i St.meld. nr. 20 (2005–2006), langt fra var uproblematisk.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener barnevernets rolle som omsorgsgiver ikke uten videre er forenlig med rollen som straffgjennomfører og kan rokke ved den tillit barnevernet er så avhengig av for å kunne fylle sin funksjon. Disse medlemmer konstaterer at utvalget har gitt sin støtte til dette syn.

Disse medlemmer viser til at det er behov for å sette inn flere tiltak for å forebygge og følge opp unge lovbrøttere. Disse medlemmer vil derfor peke på behovet for tilrettelegging for og etablering av tilpassede soningstiltak for denne gruppen flere steder i landet, i tillegg til Oslo og Bergen, som Regjeringen har vist til. Det er dessuten viktig raskt å legge til rette for økt bruk av konfliktråd, herunder såkalte stormøter.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser i denne sammenheng til Høyres alternative budsjett, der det ble bevilget 5 mill. kroner til konfliktrådene og økt bruk av stormøter.

Komiteen viser til at over halvparten av dommene i Norge er under 60 dager. Særlig for unge lovbrøttere og førstegangskriminelle øker risikoen for å bli rekruttert inn i tyngre kriminelle miljøer ved feng-

selsstraff, men også andre innsatte kan ha bedre utbytte av en alternativ soningsform til fengselsstraff.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er fornøyd med at Regjeringen øker bruken av alternativ til fengselsstraff også for andre enn unge lovbytere, og viser i den sammenheng til at Regjeringen vil vurdere å utvide rammene for bruk av samfunnsstraff og deldom, utvide ordningen med narkotikaprogram med domstolskontroll, endre bestemmelsen om minstestraft for fengsel og erstatte fengsel med samfunnsstraff når boten ikke kan betales. Flertallet er glad for at Regjeringen har satt i gang et prøveprosjekt med hjemmesoning med elektronisk kontroll. Hjemmesoning er en form for soning som er mye brukt i Sverige, og med gode erfaringer og lavt tilbakefall. Flertallet viser til at ikke alle kan sone på denne måten, men for å få til en enklere overgang til jobb eller utdanning kan denne soningsformen være aktuell for domfelte på korte straffer eller som forberedelse på løslatelse etter lengre fengselsstraffer der hoveddelen er sonet i fengsel.

Komiteen viser til at en rapport fra Forskningsstiftelsen FAFO fra 2004 blant annet viser at 60 prosent av de innsatte har rusproblemer. Etter komiteens syn er det viktig å styrke behandlings- og rehabiliteringstiltakene for at de innsatte kan starte et bedre liv etter soning. Komiteen er glad for at Regjeringen foreslår å bevilge 7 mill. kroner til å opprette tre nye rusmestringsenheter i 2009, i tillegg til de allerede etablerte rusmestringsenhetene ved Stavanger, Ravneberget og Bodø fengsler.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til finanskomiteens Budsjett-innst. S. I (2008–2009) hvor ordningen med rusmestringsenheter blir styrket ytterligere med 5 mill. kroner, slik at denne bevilgningen i 2009 blir økt med til sammen 12 mill. kroner. På denne måten vil flere innsatte få hjelp med behandling for sine rusproblemer.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre vil vise til at innsatte i norske fengsler ofte sliter med rusproblemer og at behandling for disse kan være helt avgjørende for vellykket rehabilitering. Disse medlemmer mener derfor det må være en målsetting å etablere gode rusbehandlingstilbud ved flest mulig anstalter slik at alle innsatte kan få tilbud om rusavvenning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslo å trappe

opp bevilgningene til rustiltak i fengslene med ytterligere 5 mill. kroner.

Komiteen er også fornøyd med at det foreslås en bevilgning til "Stifinner"-tilbud for kvinner ved Bredtveit fengsel, forvarings- og sikringsanstalt.

Etter komiteens syn bør straffegjennomføringen være individuelt tilrettelagt mot en tilbakeføring i samfunnet. Arbeidstilbud, utdanningstilbud, kultur og fritidsaktiviteter er viktige virkemidler i dette arbeidet. Komiteen er fornøyd med at det har blitt etablert utdanningstilbud i alle fengsler og bibliotek-tjenester i 24 fengsler. Komiteen understreker at opplæringstilbudene og arbeidstilbudene må være av en slik kvalitet at de setter den innsatte i stand til å kvalifisere for arbeidsmarkedet ved endt soning. Komiteen viser i den forbindelse til Regjeringens forslag til tiltak i St.meld. nr. 37 (2007–2008) for å kvalifisere flere for arbeidslivet.

Komiteen er også opptatt av at barns behov blir ivaretatt når de er på besøk hos en mor eller far som sitter i fengsel. Komiteen er fornøyd med at i løpet av 2009 skal alle store fengsler gi tilbud om foreldreveiledning eller "pappa/mamma"-grupper. Komiteen er videre opptatt av at det legges til rette for at innsatte kan ha kontakt med egne barn under straffegjennomføring når dette er til barnets beste, og viser til at det er etablert besøksleiligheter i flere fengsler og at flere er under planlegging. Komiteen vil i denne sammenheng vise til nødvendigheten av å støtte opp om og å samarbeide med pårørendegrupper i dette arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet er kritisk til Regjeringens oppmykning i straffereaksjoner for kriminelle og økt bruk av alternative reaksjonsformer. Disse medlemmer vil peke på at også enkelte unge lovbytere viser uakseptabel adferd som samfunnet må reagere strengt mot. Å stadig utvide bruken av alternativer for denne gruppen lovbytere, sender feil signal både til deres ofre, men også til lovbyterne som i mindre grad vil føle straffen som et onde.

Disse medlemmer registrerer at komiteens medlemmer fra regjeringspartiene er positiv til økt bruk av alternative reaksjoner også for eldre kriminelle. Dette er en utvikling i gal retning og sender feil signal til kriminalitetens ofre. Med den utvikling regjeringspartiene her har startet, vil de kriminelles respekt for loven ytterligere svekkes, samtidig som ofrenes rettferdighetsfølelse også vil svekkes.

Disse medlemmer er sterkt uenige i bruk av elektronisk kontroll som soningsform. Dette er med på å svekke domstolen som dømmende myndighet og straffeutmåler. Soningsformen sender feil signaler både til ofre og til lovbyterne selv. I tillegg innebæ-

rer bruk av elektronisk soning en klassejustis som ikke er rettsstaten Norge verdig. Med kravet om at den kriminelle skal ha hjem og jobb/skoleplass ekskluderes de svakeste lovbryterne i samfunnet fra denne ordningen.

Disse medlemmer er bekymret over de virkemidler som Regjeringen bruker for å redusere soningskøen, og mener en bare flytter problemene fra innsiden til utsiden av fengslene. Disse medlemmer mener det er nødvendig å se på alle muligheter for å øke fengselskapasiteten. Dette kan gjøres gjennom utvidet bruk av elementbygg og andre midlertidige løsninger, samtidig som man igangsetter bygging av nye fengsler. Dette bør også kunne gjøres av private aktører som ønsker å investere, for så å leie ut til fengsel og kriminalomsorgen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre har merket seg at det er mangel på soningsplasser i Vestlandsregionen. Disse medlemmer ser det er behov for en utvidelse av soningsplasser på Haugalandet, og ber Regjeringen komme tilbake med plan for dette i Revidert nasjonalbudsjett for 2009. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2009 med plan om utvidelse av soningskapasiteten i Vestlandsregionen, herunder ved bygging av et mulig nytt fengsel på Haugalandet."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet anser ordningen med fremskutt prøveløslatelse for å frigjøre fengselsplasser som svært uheldig. Denne ordningen håner straffens preventive intensjon og er en rabatt som kommer de kriminelle til gode. Disse medlemmer mener ordningen virker urimelig og svekker folks rettsoppfatning. Disse medlemmer har registrert at Regjeringen har redusert fremskutt prøveløslatelse fra 20 til 10 dager, men er av den oppfatning at ordningen må avskaffes helt. Disse medlemmer viser til finansdebatten for budsjettet 2009, hvor Fremskrittspartiet foreslår å avvikle ordningen med fremskutt prøveløslatelse.

Disse medlemmer vil fremheve viktigheten av at man har fokus på sikkerhet og kontroll ved fengslene. Det blir gjort flere beslag av narkotika, og disse medlemmer ser det som viktig at en raskt får på plass flere hundeeekvipasjer i fengslene.

Disse medlemmer er bekymret over det store vedlikeholdsetterslepet i norske fengsler og viser til at vedlikeholdsetterslepet i fengselsmassen har bygget seg opp over en årrekke.

Disse medlemmer er videre redd for at økningen på budsjettet til kriminalomsorgen ikke vil gi økte driftsmidler. Dette vil føre til en negativ utvikling både i innholdet i soningen til de innsatte, men også utgjøre en risiko for sikkerheten til de ansatte.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett hvor kriminalomsorgen ble styrket med 80 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er svært opptatt av at det etableres overgangsboliger også for forvaringsdømte. Disse medlemmer mener derfor det burde igangsettes et prosjekt for å få dette på plass raskest mulig på Ila, da denne institusjonen tar hånd om de fleste forvaringsdømte. Det er stor risiko forbundet med å slippe forvaringsdømte direkte ut i samfunnet. Disse medlemmer vil derfor fremheve den samfunnsmessige sikkerhetsgevinst med å få på plass slike boliger der kriminalomsorgen har kontroll med denne gruppen innsatte.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er opptatt av at Indre Salten fengsel på Fauske skal bli lukket, og vil derfor be Regjeringen utrede et slikt alternativ. Disse medlemmer mener det også er svært viktig å etablere overgangsboliger i de andre fengslene, herunder fengselet på Hamar.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen utrede muligheten for en omlegging av Indre Salten fengsel fra å være åpen til lukket institusjon."

Disse medlemmer mener det er unødvendig at kriminelle utlendinger som uansett vil bli sendt ut, skal legge beslag på kapasiteten i norske fengsler. Disse medlemmer ønsker derfor at man får på plass en ordning der man kan sende disse kriminelle tilbake til hjemlandet for soning der.

Disse medlemmer tar inn over seg at Oslo fengsel trenger et nytt aktivitetsbygg. Innholdet i soningen til de innsatte her lider på grunn av få muligheter til aktiviteter som har habiliterende effekt. Disse medlemmer mener derfor det må igangsettes et prosjekt for å få på plass et slikt bygg så fort som mulig.

Disse medlemmer er svært opptatt av at barn som straffes ikke soner sammen med voksne kriminelle. Disse medlemmer er derfor positive til Regjeringens satsing på egne avdelinger i fengsel for barn. Disse medlemmer vil også understreke at det er riktig at kriminalomsorgen fortsatt har

ansvaret for barn som er kriminelle og at barnevernet bistår under soningen – ikke omvendt.

Disse medlemmer er svært bekymret over soningskapasiteten i Midtre Hålogaland. Den begrensede kapasiteten gir store utfordringer i forhold til varetektskapasiteten i politidistriktet, noe som igjen gir politiet ressursmessige problemer på grunn av mange og lange transportoppdrag. Disse medlemmer er derfor opptatt av at det etableres nye plasser i dette distriktet fortrest mulig, og ber Regjeringen vurdere plasseringen på Vestvågøy og Lødingen som er spesielt utsatt i forhold til denne problemstillingen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre støtter ikke Regjeringens bruk av hjemmesoning og utstrakt omgjøring av norske hjem til fengsel. Disse medlemmer synes dessuten det er høyst betenkelig hvordan Regjeringen gjennom elektronisk hjemmesoning aksepterer en radikal forskjellsbehandling til fordel for ressurssterke lovbrøyttere og hvordan det skapes et klasseskille innen kriminalomsorgen mellom disse og straffedømte som ikke har fast bosted, er uten tilknytning til arbeidsmarked og utdanningssystem, og som ikke har det nettverket rundt seg som kreves.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener videre det er svært uheldig å introdusere nye kostbare soningsformer som i utgangspunktet ekskluderer store grupper innsatte fra ordningen. Disse medlemmer har tidligere gitt uttrykk for at elektronisk hjemmesoning kun skal kunne være et alternativ for de yngste lovbrøytterne. Disse medlemmer viser derfor til Høyres alternative budsjett der det ble foreslått å omdisponere midler fra elektronisk soning for blant annet å kunne legge til rette for etablering av rusmestringstilbud ved flere fengsler. Disse medlemmer mener det må legges til rette for at flere innsatte kan få hjelp til å bli kvitt sine rusproblemer enn det Regjeringen legger opp til. Rusmestringstilbud vil i mange tilfeller være en forutsetning for å sikre en vellykket rehabilitering og et kriminalitetsfritt liv etter soning.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener innholdet i samfunnsstraffen i en rekke tilfeller ikke fungerer tilfredsstillende, og legger til grunn at økt kunnskap om effekten av denne og kriminalomsorgen forøvrig er en forutsetning for at straff skal virke habiliterende. Disse medlemmer har merket seg at mye av det

som skjer innenfor kriminalomsorgen er preget av dårlig oversikt over hva som skjer og effekten av arbeidet som gjøres. Disse medlemmer mener at det er problematisk at kriminalomsorgen preges av lukkethet også i forhold til omverdenens mulighet til å etterspørre hva som skjer og effekten av dens arbeid. Disse medlemmer ønsker derfor økt forskningsinnsats på dette området og mener det er nødvendig at Riksrevisjonen i større grad enn i dag foretar en total gjennomgang av de betydelige midler som går til kriminalomsorgen og deres samarbeidspartnere. Disse medlemmer ønsker å understreke behovet for økt lederkompetanse i kriminalomsorgen og etterlyser en større dreining av midler til frivillige og private som driver dokumentert og effektivt arbeid mot ungdomskriminelle, med tett oppfølging av den enkelte.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det ble foreslått bevilget 9 mill. kroner ut over Regjeringens forslag til dette viktige arbeidet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen styrke den eksterne forskningsinnsatsen for å måle innholdet i og effekten av kriminalomsorgens arbeid, herunder innholdet i samfunnsstraffen og med spesielt fokus på lederkompetansen i kriminalomsorgen."

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at de frivillige organisasjonene har blitt mer avhengige av støtte fra staten etter at mulighetene til å hente inntekter fra spill har blitt redusert. Høyre økte derfor fradraget for gaver til frivillige organisasjoner til 15 000 kroner i sitt alternative budsjett, i tillegg til å la "herreløs arv" gå til frivillige organisasjoner, samt øke grensen for lønnsoppgaveplikt i frivillige organisasjoner til 8 000 kroner.

Et annet svært viktig tiltak som vil bety en forbedring i alle de frivillige organisasjoners økonomi på 700–800 mill. kroner årlig, er Høyres forslag om å gi frivillige organisasjoner momsfratak på innkjøp. Disse medlemmer viser til at innsatsen til de frivillige organisasjonene er avgjørende for at tilbakeføringsgarantien skal kunne realiseres. De tiltak som er foreslått i Høyres alternative budsjett vil også i høyeste grad komme de mange frivillige organisasjonene på justissektoren til gode.

Kap. 3430 Kriminalomsorgens sentrale forvaltning

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning	67 105	65 953 (-1 152) (-1,7%)
	2	Arbeidsdriftens inntekter	48 359	56 169 (+7 810) (+16,2%)
	3	Andre inntekter	17 238	8 210 (-9 028) (-52,4%)
	4	Tilskudd	1 508	1 574 (+66) (+4,4%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	191 831	185 327 (-6 504) (-3,4%)
	1	Driftsutgifter	191 831	185 327 (-6 504) (-3,4%)

Komiteen viser til viktigheten av fengselsbe-
tjentenes rolle i straffegjennomføringen. Regjerin-
gens økte fokus på kvaliteten i innholdet i soningen
og på rehabiliterende metoder og tiltak, må følges
opp med faglært personell i de ulike fengslene.
Komiteen viser til at opptaket av aspiranter har økt
i perioden 2006–2009 slik at opptaket vil bli på om
lag 820 aspiranter. Dette er nesten 200 flere enn
under regjeringen Bondevik II.

Komiteen vil også påpeke viktigheten av at
sikkerheten til de ansatte skal ivaretas på en tilfreds-
stillende måte. Komiteen er tilfreds med at vold og
trusler mot de innsatte kartlegges fortløpende, samt
at KRUS utarbeider årlig en rapport som presenterer
statistikk, analyse og forklaringer på voldsutviklin-
gen, slik at eventuelle nødvendige tiltak kan settes
inn. Komiteen viser også til at den høye kapasitets-
utnyttelsen har medført en presset arbeidssitua-
sjon for de ansatte. Komiteen er glad for at sonings-
køen snart er borte, og at vi etter hvert kan gå
ned på belegget, noe som i seg selv vil gi en bedre
bemanningsdekning i fengslene.

Komiteens flertall, medlemmene fra
Arbeiderpartiet og Sosialistisk Ven-
streparti, viser til det høye opptaket ved KRUS, på
250 aspiranter i 2008, mens det i 2005 var et opptak

på kun 100 aspiranter. Flertallet er innforstått med
at KRUS pr. i dag ikke har kapasitet til å øke den
desentraliserte utdanningen ytterligere, men viser til
flertallsmerknadene i Budsjett-innst. S. nr. 4 (2007–
2008) kap. 432, og påpeker at neste desentraliserte
utdanning må komme i region vest. Flertallet er
informert om at departementet følger dette nøye og
eventuelt setter i gang ytterligere utdanningstilbud
om det blir behov og oppstår en mulighet.

Komiteens medlemmer fra Frem-
skrittspartiet viser til at Regjeringen foreslår
kutt i opptak til KRUS. Disse medlemmer
mener det fortsatt er stort behov for faglært arbeids-
kraft i fengslene. Dette både for å opprettholde et
høyt sikkerhetsnivå og et høyt nivå på kvaliteten i
soningen. Disse medlemmer viser på denne
bakgrunn til sitt alternative budsjett hvor det foreslås
å styrke denne posten med 5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Frem-
skrittspartiet og Høyre er bekymret over at
man ikke ser ut til å se bemanningsutfordringene i
hele justissektoren under ett. Disse medlemmer
viser til at nødvendig og økt fokus på behovet for økt
politikraft kan ha sideeffekter for bemannings- og
rekrutteringssituasjonen i kriminalomsorgen. Disse

medlemmer ber derfor Regjeringen om å legge frem en egen sak hvor det totale behovet for ansatte i hele justissektoren vurderes. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme en egen sak hvor det totale behovet for ansatte i hele justissektoren vurderes."

Kap. 3432 Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)	1 470	835 (-635) (-43,2%)
	3	Andre inntekter	1 470	835 (-635) (-43,2%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	7 612 667	8 212 849 (+600 182) (+7,9%)
	1	Driftsutgifter	7 422 102	7 974 287 (+552 185) (+7,4%)
	21	Spesielle driftsutgifter	68 929	132 562 (+63 633) (+92,3%)
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag	7 302	6 703 (-599) (-8,2%)
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	54 634	42 038 (-12 596) (-23,1%)
	70	Tilskudd	10 278	7 730 (-2 548) (-24,8%)
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 422	2 529 (+107) (+4,4%)
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	47 000	47 000 (0) (0%)

Komiteen viser til at politi- og lensmannsetaten skal være en viktig bidragsyter til å skape trygghet i samfunnet, gjennom å forebygge og bekjempe kriminalitet. Politi- og lensmannsetatens bemanning, kompetanse, utstyr og metoder er avgjørende for å skape trygghet gjennom fravær av kriminalitet. Komiteen vil påpeke at den nordiske velferdsmodellen er en viktig årsak til at Norge er blant de landene i verden med lavest kriminalitet relatert til innbyggertall.

Komiteen viser til at politiet er foreslått reelt styrket med 216 mill. kroner i budsjettet for 2009 i forhold til saldert budsjett 2008.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er fornøyd med at Regjeringen satser særskilt på økt bruk av DNA i etterforskningen og at man følger opp i budsjettet, slik at 2009 blir det første året med helårs virkning av den nye DNA-reformen.

Det er grunn til å tro at man neste år også vil begynne å høste resultater av reformen.

Flertallet er også tilfreds med at det nå blir bevilget penger for å komme i gang med et nytt offentlig analyseinstitutt i Tromsø. Når registeret begynner å vokse og politidistriktene kommer skikkelig i gang med å utvide bruken av DNA-teknologien, er det viktig at man har rustet opp også analysekapasiteten slik at man ikke får unødig tidstap i oppklaringer av straffesaker. Flertallet mener man må følge utviklingen nøye i forhold til kapasiteten og evt. vurdere om man må framskynde kapasitetsutvidelsen i Tromsø underveis i året som kommer.

Komiteen håper på økt oppklaring av kriminalitet også i Norge når man får systemet på plass og tror at dette kan bidra til at politiet fortsatt vil ha høy tillit i befolkningen.

Komiteen vil peke på at politiets kanskje viktigste oppgave er å forebygge og forhindre kriminalitet. En viktig forutsetning for dette er at politiet forblir lokalt forankret. Dersom politiet effektivt skal kunne forebygge kriminalitet, er det viktig med god kunnskap og et tett lokalt samarbeid.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil derfor peke på de tall man har fra Storbritannia i forhold til vinningskriminalitet. Der har oppklaringsprosenten gått fra 14 prosent og opptil 45 prosent i saker der DNA-registeret ble benyttet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre konstaterer at regjeringspartiene ikke er villige til å ta i bruk allerede etablerte analysemiljøer som i det minste i en overgangsfase kunne ha bidratt til å øke analysekapasiteten etter at DNA-registeret ble utvidet. Disse medlemmer konstaterer at den såkalte DNA-reformen er oversolgt fra Regjeringens side da det verken finnes tilstrekkelig med driftsressurser på politisiden eller analysekapasitet tilgjengelig til å realisere statsrådets store ord. Disse medlemmer advarer mot å overdrive betydningen av økt bruk av DNA og viser til at regjeringspartiene bruker statistikk for oppklaring av vinningskriminalitet på en svært selektiv og lite dekkende måte.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen til nå har valgt å ikke forholde seg til GENAs kompetanse og mulighet til å avhjelpe fordi dette miljøet er privat. Disse medlemmer minner imidlertid om at GENA kom i gang blant annet finansiert med offentlige midler og anmoder derfor Regjeringen om å klargjøre hvorvidt den eventuelt kan overta eierskapet av GENA slik at regjeringspartie-

nes prinsipielle standpunkter ikke lenger vil stå i veien for å finne gode løsninger i påvente av at miljøet i Tromsø skaffer seg den kompetansen det per i dag ikke har. Disse medlemmer stiller seg for øvrig positiv til utvikling av Tromsø-miljøet, men setter spørsmålsteget ved Regjeringens evne og vilje til å fokusere på hvilke krav man skal stille til DNA-analyse utover generelle politiske formuleringer som fremkommer i den offentlige debatt. Disse medlemmer viser i denne sammenheng spesielt til de erfaringene man har gjort seg i Storbritannia på hvordan DNA-spor og referanseprøver analyseres og hvilke krav som bør stilles til. Disse medlemmer viser til at det i Norge er slik at det er RMI som setter betingelsene (kvalitet, tid, pris, hva de kan/vil og ikke kan/vil analysere). Disse medlemmer legger til grunn at de viktigste kriteriene for suksess for gjennomføring av lov om utvidet DNA register kan oppsummeres som følger basert på erfaringer og praksis i sammenliknbare land:

1. Anbud/benyttelse av flere uavhengige laboratorier bidro til lavere kostnader per analyse, kortere saksbehandling og kontinuerlig forbedring av analysemetoden
2. IKT; automatisert prosess ved laboratorieundersøkelser, samt elektronisk saksbehandling
3. Fokus på kvalitetssikring
4. Månedlig rapportering i alle ledd i prosessen (rask korrigerende av innsendt materiale, logistikk, teknikk).

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at påtalemyndigheten er en integrert del av politiet og har ansvaret for at etterforskningen er målrettet og har tilstrekkelig fremdrift og kvalitet. Flertallet mener at et godt samspill mellom etterforsker og påtalejurist er en av de viktigste suksessfaktorene for en god og riktig etterforskning. Flertallet vil påpeke at det er viktig at det blir lagt til rette for at påtalejuristen leder etterforskningen i riktig og formålstjenlig retning.

Flertallet viser til at det er det enkelte politidistrikt som bestemmer hvor stor del av tildelt budsjett som skal brukes på påtalemyndigheten. Flertallet vil understreke betydningen av at også påtalemyndigheten sikres gode arbeidsvilkår og mulighet for å drive faglig oppfølging og kontroll. God påtaleledelse innebærer ikke bare høy faglig kvalitet, men også god ressursutnytting ved at etterforskningen blir mest mulig målrettet og effektiv.

Komiteen viser til at siden Stortinget behandlet politirolemeldingen hvor politiråd ble lansert i 2006 er det nå blitt etablert over 260 politiråd rundt

omkring i Norge. Komiteen ser dette som meget positivt i forhold til en helhetlig kriminalitetsbekjempelse, og registrerer at mange kommuner nå får enda bedre resultater med det forebyggende arbeidet gjennom sine politiråd og SLT-arbeid. Det at man kan forhindre kriminalitet er viktig både for de som da slipper å bli offer og for de som da ikke starter en kriminell løpebane. Det betyr også mye besparelse på de offentlige budsjetter hvis man kan hindre mennesker i å starte en kriminell løpebane. Dette er i sum gode nok intensiver for at alle ansvarlige aktører fortsatt bør ha et høyt fokus på dette arbeidet og videreutvikle gode samarbeidsrutiner på tvers av alle forvaltningsnivåer og mellom alle aktører.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre forutsetter imidlertid at det utvikles incentiver som belønner de kommunene som rent faktisk etablerer velfungerende politiråd og SLT-ordninger. Disse medlemmer understreker også betydningen av at politiråd og SLT i en kommune klarer å samarbeide og utfylle hverandre. Disse medlemmer mener det er viktig å prioritere at de SLT-tiltak og politiråd som etableres, faktisk fungerer godt, fremfor at man binder seg til kvantitative målsettinger om antall etableringer. Disse medlemmer viser også til at arbeidet med å etablere velfungerende SLT-modeller er så nært knyttet til justissektoren, mens de store midlene som vil kunne utgjøre en forskjell kanaliseres via helt andre poster på statsbudsjettet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å utrede mulige incentivordninger som kan belønne de kommunene som rent faktisk etablerer velfungerende politiråd og SLT-ordninger."

Komiteen er fornøyd med oppfølgingen Regjeringen er i gang med når det gjelder vold og overgrep mot kvinner og barn. Det har blitt tatt viktige og riktige grep i forhold til Vold i nære relasjoner både med en egen handlingsplan, organisatoriske grep som blant annet har gitt oss egne familievoldskoordinatorer i alle politidistrikt og en egen plan mot menneskehandel. Komiteen stiller seg derfor bak når Regjeringen starter arbeidet med å komme i gang med tiltak mot vold i nære relasjoner som følger opp NOU 2008:4 "Fra ord til Handling". DNA blir her en viktig brikke for å oppklare flere voldtektssaker. Det at man nå bevilger penger for å opprette en landsdekkende enhet neste år for seksualisert vold, blir en annen viktig brikke. Komiteen er enig i at denne plasseres organisatorisk under Kripes.

Komiteen er også tilfreds med jobben som Riksadvokaten har gjort med å forbedre kvaliteten på politiets og påtalemyndighetens arbeid med seksualforbrytelser. Det at man nå rutinemessig skal vurdere lyd- og bildeopptak av fornærmedes forklaring i voldtektssaker, er en viktig del av dette.

Komiteen viser til at det først og fremst er organisasjonen Redd Barna som skal ha æren for at Barnehusene nå etableres. Organisasjonen har hatt et langvarig og sterkt engasjement for å sikre barns sikkerhet, og lanserte først ideen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at dette videre ble fulgt opp av Sosialistisk Venstreparti, da de i 2004 fremmet forslag om å etablere Barnehusene i Dokument nr. 8:86 (2003–2004) Forslag fra stortingsrepresentantene May Hansen og Inga Marte Thorkildsen om å innføre en ny avhørsmodell av barn som er utsatt for eller vitne til en traumatisk krisesituasjon.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at man i Soria Moria-erklæringen lovet å vurdere å opprette ett barnehus i denne perioden. I løpet av neste år etableres det sjette barnehuset.

Dette flertallet viser til at arbeidet med å bekjempe vold og overgrep har vært styrket under den rød-grønne regjeringen, og dette flertallet er svært glad for at denne regjeringen, som den første, har lyktes å få på plass et tilbud om Barnehus i alle landets helseregioner. Dette vil gi et mer helhetlig og samordnet tilbud til barn som har vært utsatt for overgrep.

Komiteen viser til at det i 2007 ble opprettet Barnehus i Bergen og Hamar. I 2008 blir det opprettet Barnehus i Kristiansand, Trondheim og Tromsø. Komiteen er tilfreds med at det innen utgangen av 2009 vil bli lagt til rette for å opprette Barnehus i Oslo. Dette vil gi alle landsdelene et styrket tilbud i forhold til å avdekke og oppklare overgrep mot barn, samt gi disse barna bedre behandling og oppfølging.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Fremskrittspartiet og Høyre har vært en pådriver for at barn som har vært utsatt for vold, overgrep eller har vært vitne til dette, skal sikres bedre bistand. Disse medlemmer er derfor glad for at Regjeringen omsider åpnet for etablering av et Barnehus også i Oslo. Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen legger til grunn at Barnehus i alle helseregioner anses for å være "landsdekkende". Disse

medlemmer mener imidlertid at helseregionsinndelingen i forhold til dette tilbudet kan virke lite logisk, for eksempel i forhold til det betydelige antallet politidistrikter dette er ment å dekke. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen foreta en vurdering av hvorvidt Barnehus i hver helseregion sikrer den nødvendige hjelp uavhengig av geografi, og fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen om å foreta en vurdering av hvorvidt Barnehus i hver helseregion sikrer den nødvendige hjelp uavhengig av geografi."

Komiteen er fornøyd med Regjeringens satsing på organisasjonen Alternativ til vold. De gjør et viktig arbeid overfor voldsutøvere, slik at de kan få hjelp til å endre sin adferd. Det at man nå kan få et slikt tilbud på fire nye steder, vil føre til at man får et landsdekkende hjelpe- og behandlingstilbud til voldsutøvere der Alternativ til vold er en sentral aktør.

Komiteen viser til at politiet utgjør en vesentlig del av utlendingsforvaltningen. De skal blant annet håndtere søknader, registrering, identitetsfastsetting og uttransportering. Politiets utlendingsenhet, politiets sikkerhetstjeneste og KRIPOS samarbeider om denne jobben. Komiteen er enig med Regjeringen i at rask retur av utlendinger med avslag på asylsøknad er viktig for å opprettholde asylinstituttets integritet.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er derfor fornøyd med økningen på om lag 46 mill. kroner for å styrke dette feltet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Regjeringens prognoser for 2008 var at ca. 5 500 asylsøkere ville komme til Norge. Prognosene nå viser nesten det tredobbelte, dvs. at ca. 15 000 personer vil søke om asyl i 2008. Disse medlemmer viser til at Regjeringen presenterte flere forslag i høst som skulle bidra til å redusere antallet søkere til Norge, en målsetting som ikke reflekteres i nedjusterte prognoser for 2009. Disse medlemmer frykter derfor at politiets ressursbruk i utlendingsforvaltningen vil bli langt større enn de 46 mill. kroner Regjeringen har satt av.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett, der det er foreslått økte driftsmidler til politiet og konkrete forslag til innstramminger i asylpolitikken.

Komiteen vil særlig peke på viktigheten av den styrkingen som blir gjort for å uttransportere utlendinger med ulovlig opphold. Komiteen vil også peke på viktigheten av de spesialutsendinger som Regjeringen har plassert ut i sentrale utenriksstasjoner i høst. Det er positivt at man kan få bidrag fra disse til å forhindre menneskesmugling og at de kan legge til rette for en smidigere uttransportering av de som ikke har tillatelse til opphold i Norge.

Komiteen viser til at de lave opptakene til Politihøgskolen i første halvdel av 2000-tallet er hovedårsaken til at man i dag har en anstrengt situasjon i politiet. Den bredt sammensatte styringsgruppen som la fram rapporten "Politiet mot 2020" på forsommeren, viser hvilket behov man har i framtiden for politiutdannede og sivile ansatte i etaten. Hovedkonklusjonen er at man må øke opptaket til om lag 560 studenter ved PHS for å møte framtidens utfordringer med stor pensjonsavgang samt for å ta igjen det etterslepet som ble skapt med et alt for lavt opptak over flere år første halvdel av 2000-tallet. Rapporten peker også på behovet for flere sivile i etaten for å frigjøre politiutdannet personell og for å håndtere arbeidsoppgaver hvor man har behov for annen kompetanse. Komiteen mener at de utfordringene som man har i politietaten er sammensatt. Etaten har hatt en vekst i antall stillinger på om lag 25 prosent siden 1997.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at veksten i antall årsverk i politiet er betydelig under nåværende regjering. Fra 1. mars 2005 til 1. mars 2008 er antall årsverk i politiet økt fra 11 947 til 12 777. Dette gjelder både politiutdannet personell og ulike typer sivilt ansatte. Selv med en slik vekst og en stor politireform som også skulle frigjøre personell, har man fortsatt utfordringer med bemanning. Flertallet mener det er viktig at man til enhver tid har et kritisk blikk på hvordan man forvalter ressursene og spesielt nå hvor man står overfor en situasjon hvor de ansatte i de fleste politidistrikt vegrer seg for å jobbe overtid.

Komiteen viser til det regjeringsnedsatte bemanningsutvalget som la fram sin rapport "Politiet mot 2020". I bemanningsutvalget som ble ledet av Politidirektoratet, var også de ansatte representert med sine tillitsvalgte. Rapporten var enstemmig og den peker på behovet for personell i politietaten mot år 2020.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, er fornøyd med at Regjeringen føl-

ger anbefalingen fra rapporten med å utvide opptaket ved Politihøgskolen til 552 studenter neste år.

Dette flertallet ser betydningen av at det opprettholdes et fortsatt høyt opptak på Politihøgskolen i årene fremover.

Et annet flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, registrerer også at de ansattes organisasjoner sier seg fornøyd med denne økningen og at det er det viktigste man kan gjøre på lang sikt, for å rette opp de mangler som etaten nå sliter med pga. for lavt antall studenter første halvdel av dette tiåret. Hvis man i årene som kommer klarer å holde dette nivået, vil man rette opp etterslepet og høyne politidekningsnivået til to polititjenestemenn pr. 1 000 innbygger.

Komiteen vil også peke på viktigheten av at politidistriktene har en aktiv seniorpolitikk, slik at flere kan stå lenger i jobb.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Politidirektoratets handlingsplan for seniorpolitikk nå ser ut til å få resultater. I høst har om lag 150 polititjenestemenn valgt å utsette sin pensjonsavgang fra etaten, jf. statsrådets tale. Dette er en særs viktig gruppe å beholde siden de representerer spesielt mye kompetanse og erfaring.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil også fremheve betydningen av en aktiv seniorpolitikk. Økt fokus på kompensasjonsordninger som gjør at eldre tjenestemenn anser det attraktivt å stå i tjeneste lengre, vil føre til at etaten kan gjøre videre nytte av seniorenes kompetanse og lange erfaring. I tillegg til at nyutdannede kan dra veksler på de eldres erfaringer, vil en slik satsing bidra til økt bemanningsnivå.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet foreslo derfor i sitt alternative budsjett å styrke satsingen på seniorer med 10 mill. kroner.

Komiteen viser til at antall årsverk i politiet økte med 225 fra 2007 til 2008, og at Regjeringen nå legger opp til et historisk høyt nivå for opptak av politistudenter. Likevel vil den bemanningsmessige situasjonen være anstrengt i noen år framover. Komiteen har ved flere anledninger tidligere, blant annet i politirolemeldingen og tidligere budsjettmerknader, pekt på behovet for å frigjøre politiutdannet personell. Evalueringen av politireform 2000 viser at man har muligheter for dette.

Komiteen viser til at den blant annet peker på at man har en meget ressurskrevende organisering av operasjonssentraler. Komiteen mener det vil være mulig å frigjøre flere tjenestemenn, både gjennom ytterligere å se på strukturen til operasjonssentralene og ved å gjøre bruk av sivile operatører i kombinasjon med politiutdannet personell. Det er også nødvendig å se på nødvendige tiltak for å sikre et bredt nok oppgavetilfang og gode fagmiljøer i distriktene, slik at man klarer å framstå som attraktive nok når man skal rekruttere også i framtiden.

Komiteen viser til at rapporten "Politiet mot 2020" viser at antallet sivile årsverk i politiet har økt kraftig fra 2002 til 2007. Dette er positivt, og bidrar til å frigjøre politiutdannede til operativt politiarbeid. Komiteen viser videre til at rapporten peker på at det er potensial til å frigjøre ytterligere politiresurser på denne måten. I 2007 brukte politiet over 300 mill. kroner til å betale overtid, noe som tilsvarer 450 årsverk. Politiet er en etat hvor man nødvendigvis må bruke overtid i forbindelse med store etterforskninger og lignende, men politiet må alltid vurdere om noen av disse pengene i stedet kan brukes til å ansette enda flere sivile, slik at man kan frigjøre politiutdannet personell til å øke for eksempel grunnbemanningen på tjenestelistene.

Komiteen vil også peke på at når soningskøen fjernes, vil man kunne frigjøre flere lukkede plasser som kan benyttes til varetekt. Dette vil føre til at man får en reduksjon i transport av varetektsplasserte. I enkelte distrikt har dette vært en utfordring som har tatt mye tid fra andre oppgaver.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil understreke at ønsket om å opprettholde et nærpoliti er politisk sterkt forankret i Norge. Flertallet er opptatt av at politiet sikres en ressurstilgang som gjør det mulig å opprettholde nærpolitimodellen, en modell med små enheter som er integrert i lokalsamfunnet, som har et bredt tilfang av oppgaver og som har forebygging som hovedmål.

Flertallet viser til Ot.prp. nr. 48 (2007–2008) Lov om endringer i straffeloven 1902 og straffeprosessloven, jf. Innst. O. nr. 3 (2008–2009) vedrørende kriminalisering av kjøp av seksuell omgang eller handling. Etter flertallets syn er det viktig at politiet gis mulighet til å prioritere å etterforske overtredelser av lovforbudet, og flertallet er fornøyd med at det i Budsjett-innst. S. I (2008–2009) er foreslått å gi politiet ytterligere en bevilgning på 3 mill. kroner, øremerket til etterforskning av lovovertridelser av det nye lovforbudet. Denne bevilgningen kan også nyttes av Oslo Politidistrikt selv om de får sitt budsjett under kap. 441.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at politiet er i en historisk bemanningskrise. De siste månedene har tilsynelatende vist at etaten har vært drevet av tjenestemennenes dugnadsånd. Når de ansatte, etter egne utsagn, har begynt å ta vare på sin fritid, har den reelle bemaningssituasjonen kommet til overflaten.

Disse medlemmer mener dagens ressursituasjon legger utilbørlig press på ledelsen i politidistriktene i retning av omorganisering av politiet til færre steder, og at dette er en utvikling som står i motsetning til målsettingen om et sterkt forankret lokalt politi.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Fremskrittspartiets alternative budsjett hvor politiet (utenom Oslo) ble styrket med 330 mill. kroner til drift og 500 mill. kroner til investering over to år.

Disse medlemmer mener Regjeringen ikke tar ansvar for en hardt presset politietat med det budsjettet som nå er lagt frem. Budsjettet gir mulighet for et beskjedent antall nyansettelser og er ikke i nærheten av å møte behovet som ligger i samfunnet for å skape tilstrekkelig trykghet.

Disse medlemmer registrerer at opptaket på Politihøgskolen er økt. Dette tiltaket vil imidlertid ikke få virkning før om flere år og hjelper således ikke på den situasjonen politiet står overfor nå.

Disse medlemmer mener man må sette i verk en større offensiv for å ansette sivile til å ta seg av de oppgaver som ikke er avhengig av 3-årig politiutdannelse. Et slikt tiltak vil få flere tjenestemenn ut i operativ tjeneste på kort tid. Disse medlemmer viser til at arrestforvaring, fangetransport og vakt hold i domstolene ikke er oppgaver operativt politi-personell bør ta seg av. Videre kan sivilt ansatte forstå utstedelse av pass, våpentillatelse og sivilrettslige oppgaver som er tillagt politiet.

Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett hvor det er bevilget 50 mill. kroner ekstra til dette tiltaket på landsbasis og 15 mill. kroner i Oslo.

Disse medlemmer viser til at godt og sikkert utstyr og oppdaterte kjøretøyer er viktig for en moderne politietat. Disse medlemmer registrerer at Regjeringen nok en gang har oversett etterslepet politiet har på dette området. Det fremlagte budsjettforslag gir lite rom for investeringer, noe etaten er avhengig av for å stå sterkt rustet i kampen mot kriminalitet. Disse medlemmer viser til sitt alternative budsjett hvor det bevilges 600 mill. kroner over to år til et eget investeringsbudsjett for politiet.

Disse medlemmer ønsker å opprette ekstraordinære klasser på Politihøgskolen med begrenset

utdanningsløp med overordnet fokus på håndtering av merkantile støttefunksjoner. Disse vil etter kort tid kunne komme inn i etaten å overta oppgaver som i dag betjenes av politiutdannet personell (vakthold og fangetransport).

Disse medlemmer registrerer økning i bevilgningen til DNA-prosjektet og viser til at det er behov for økt analysekapasitet for DNA, samt styrket nasjonal kompetanse på dette området. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at det til enhver tid finnes tilstrekkelig analysekapasitet og at denne typen analyser holder høy kvalitet. Disse medlemmer viser til GENA i Stavanger, en virksomhet som utfører analyser av denne typen og som kan avhjelpe kapasitetsbehovet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre mener også det burde vært satset tyngre på Økokrim som den samlende og ledende enhet innen dette området. Disse medlemmer har registrert flere oppslag i media det siste halvåret som viser at Økokrim har vært nødt til å si fra seg store saker på grunn av ressursmangel. Dette sender ut feil signal til de som spekulerer i økonomisk kriminalitet. Det er anslått at kriminell virksomhet omsetter for mange mrd. kroner i året, noe som er svært bekymringsfullt. Det er viktig å gjøre Økokrim i stand til å håndtere denne problemstillingen og med større styrke møte denne gruppen kriminelle.

Disse medlemmer er også bekymret for økningen i kriminalitet som innebærer id-tyveri, og registrerer samtidig at Regjeringen totalt overser dette feltet. Disse medlemmer vil fremheve at denne kriminalitetsformen kan medføre store konsekvenser for ofrene, noe som tilsier at man bør trappe opp arbeidet for å stoppe dette problemet.

Disse medlemmer vil påpeke muligheten for å ta i bruk politireserven for å avhjelpe bemanningssituasjonen politiet er i. Dette er kompetente og topp motiverte mennesker som ønsker å bidra. Disse medlemmer stiller spørsmål ved når denne reserven er ment å brukes dersom tidspunktet ikke er riktig i denne bemanningskrisen.

Disse medlemmer vil fremheve betydningen av et styrket samarbeid mellom politiet og tollvesenet. Dette for å forhindre at de kriminelle blir sittende igjen med det økonomiske utbyttet etter kriminelle handlinger. I den senere tid har det fremkommet opplysninger som viser at politiet ikke har hatt kapasitet til å følge opp der tollvesenet har avdekket kriminelle handlinger. Det er svært viktig å få en endring på dette og sørge for et smidig og tett samarbeid mellom disse etater.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at politi- og lensmannsetaten gjennom mange år har blitt pålagt stadig flere oppgaver, kombinert med at en stadig større del av bevilgningene til etaten blir øremerket prosjekter eller ad hoc-tiltak innenfor enkelte områder. Dette gjør det vanskelig å få det synlige politiet vi alle ønsker oss, ikke minst de politiansatte selv. Disse medlemmer viser til at et synlig politi er viktig både for at publikum skal føle trygghet og for å forebygge kriminalitet. I dag lever politiet og befolkningen i uvisse fra år til år og man budsjetterer i forhold til det enkelte år og ikke nødvendigvis i forhold til det kriminalitetsbildet man ser utvikle seg. Det er behov for en total gjennomgang for å se på hvordan man best kan løse etatens utfordringer både i nær fremtid, men også på lengre sikt. Disse medlemmer viser til at det nå er bred enighet om å øke opptaket til Politihøgskolen fremover. Disse medlemmer viser til at det såkalte "bemanningsprosjektet" hvor det foretas en samlet vurdering av behovet for tilgang på personell frem til 2020, er for kortsiktig og kun gir en nøktern fremskriving av behovet for politi.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er videre usikre på om premissene som ligger til grunn for Bemanningsstudien har tatt høyde for tidlig avgang fra yrket og frafall etter endt politiutdanning.

Disse medlemmer mener en fremtidig dimensjonering av politistyrken bør bygge på en grundig analyse av det trusselbildet samfunnet og politiet står overfor både på kortere og lengre sikt. Sentrale utviklingstrekk innen grenseoverskridende kriminalitet, terrortrusler i våre områder, politiets oppgaver og sider ved kriminalitets- og samfunnsutviklingen i Norge, vil være viktige premisser for størrelsen på det norske politikorpset de neste tiårene og det totale ressursbehovet.

Disse medlemmer mener at kunnskap og analyse i et langsiktig perspektiv er viktig av hensyn til metodeutvikling, organisering, mannskapssituasjonen og politiets evne til å løse pålagte oppgaver. Disse medlemmer viser også til at en slik politistudie er en oppfølging av forslag fra Politiets fellesforbund som har understreket behovet for en mer kunnskapsbasert utvikling av politiet.

Med bakgrunn i dette fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å igangsette en politistudie etter modell av Forsvarsstudien. Det bør nedsettes et bredt sammensatt utvalg som får som mandat å foreta en grundig analyse av sentrale utviklingstrekk nasjonalt og internasjonalt som påvirker

det norske politiets oppgaver og fremtidig mannskaps- og ressursbehov."

Disse medlemmer viser til at en rekke seniorer forlater politiet uten at det iverksettes motivasjonstiltak for å få dem til å stå lengre i jobben. I en situasjon der politietaten sliter med lav bemanning og stor overtidbelastning for polititjenestefolk, er det nødvendig å se nærmere på hva som kan gjøres for å beholde seniorene lenger. Disse medlemmer er kjent med at det er enkelte lokale tiltak under utprøving, men mener dette er langt fra tilstrekkelig. Disse medlemmer har en rekke ganger etterlyst en nasjonal strategi for å sikre at de mest erfarne politifolkene blir i etaten. Aktuelle tiltak kan være høyere lønn, lengre ferier eller mindre belastende vaktordninger.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i Høyres alternative budsjett ble satt av 10 mill. kroner til dette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til den svært vanskelig bemanningssituasjon i politiet, der store deler av politiets innsats, særlig i helgene, er basert på at politifolk er villige til å jobbe overtid. Nye arbeidstidsbestemmelser fra 1. juli 2007 tappet politiet for 120 årsverk uten at det ble iverksatt tiltak for å kompensere for dette tapet. Disse medlemmer mener situasjonen i politiet gjør det nødvendig med straktiltak som vil gi mer politikraft, og viser særlig til behovet for å ansette flere sivile som kan ta seg av fangetransporter, fremstillinger, vakthold i domstolene og på legevaktene i de større byene.

Disse medlemmer vil vise til at varetektsituasjonen generelt kan være vanskelig og at situasjonen er særlig vanskelig bl.a. i Midtre Hålogaland politidistrikt der nærmeste fengsel er enten i Bodø eller Tromsø. Det medfører lange fravær av personell og betydelige utgifter ved varetektsfengsling. Disse medlemmer mener det må være en prioritert oppgave i 2009 å finne en løsning på varetektsproblemene i Midtre Hålogaland politidistrikt for å frigjøre tid og penger til prioritert politiarbeid.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre i sitt alternative budsjett foreslo å styrke politiets driftsbudsjetter med 220 mill. kroner. Av dette var 80 mill. kroner satt av til sivile stillinger, noe som vil gi minst 160 nye årsverk. Et slikt løft er etter disse medlemmers oppfatning det viktigste tiltaket for å gi mer politikraft og trygghet for innbyggerne nå, og er overrasket over at Regjeringen ikke bevilget mer enn 10 mill. kroner til dette i sitt budsjettforslag.

Kap. 3440 Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3440		Politidirektoratet – politi- og lensmannsetaten	1 126 507	1 067 832 (-58 675) (-5,2%)
	1	Gebyrer	257 440	0 (-257 440) (-100,0%)
	1	Gebyrer - pass og våpen	257 440	281 600 (+66 591) (+25,9%)
	2	Refusjoner mv.	215 009	224 469 (+9 460) (+4,4%)
	4	Gebyrer - vakselskap	1 207	1 207 (0) (0%)
	6	Gebyrer - utlendingssaker	112 830	95 535 (-17 295) (-15,3%)
	7	Gebyrer - sivile gjøremål	540 021	465 021 (-75 000) (-13,9%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 441 Oslo politidistrikt

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
441		Oslo politidistrikt	1 479 731	1 614 601 (+134 870) (+9,1%)
	1	Driftsutgifter	1 479 731	1 614 601 (+134 870) (+9,1%)

Komiteen viser til at Oslo politidistrikt i tillegg til de tradisjonelle politioppgavene har ansvaret for landsomfattende oppgaver knyttet til etterretning, narkotika og antiterrorbekjempelse og særlige oppgaver knyttet til at Oslo er landets hovedstad.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er tilfreds med at Regjeringen foreslår å øke driftsbudsjettene til Oslo politidistrikt, slik at distriktet kan øke antall årsverk i 2009.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Oslo er landets ansikt utad og at politiet må settes i stand til å gjøre det trygt å ferdes i hovedstaden. Samtidig må politiet ha ressurser til å ta opp kampen mot den

alvorlige kriminaliteten for å forebygge større negative ringvirkninger andre steder i landet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til sitt alternative budsjett hvor Oslo-politiet får økt sine bevilgninger til drift med 115 mill. kroner, samt 100 mill. kroner av investeringsbudsjettet som skal bevilges over to år.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, vil også når det gjelder Oslo politidistrikt peke på de muligheter som finnes for å frigjøre politiresurser ved å organisere virksomheten bedre. Oslo politidistrikt var det eneste politidistriktet som ikke var med i politireformen. De satte selv i gang en OU-prosess som skulle være ferdig i januar 2006. Flertallet er på bakgrunn av tilsynsrapporten laget

av POD høsten 2007, bekymret fordi dette arbeidet fortsatt ikke er sluttført. Oslo politidistrikt har fått en økning av sine budsjetter på om lag 50 prosent siden 2000. Med en slik økning er det viktig at man også får synlige og gode resultater. I denne situasjonen er det da beklagelig at OU-prosessen ser ut til å ha stoppet opp.

Komiteen har merket seg at man på enkelte dager bruker opp mot 20 patruljer ved Tinghuset i Oslo. Her er det grunn til å spørre om dette er fornuftig bruk av politiressursene, når man hører den virkelighetsbeskrivelsen som kommer fra de ansattes organisasjoner. Det er nærliggende å tro at flere arrestforvarere her ville kunne gi en god økning av politiutdannet personell på andre og viktige oppgaver.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at Oslo politidistrikt har gjennomgått flere OU-prosesser. Politidistriktet er nå inne i OU-fase 3 som innbefatter omorganisering av politistasjonene, administrasjonen og personalavdelingen. Disse medlemmer viser til at hovedpoenget med omorganisering av politistasjonene er å forsøke å få ut mer politi i gatene. Disse medlemmer frykter imidlertid at man har tenkt å slå sammen ordensavdelingen (uniformerte i gata) og forebyggende avsnitt. Disse medlemmer er usikre på hvorvidt det å slå sammen to avdelinger som har et betydelig arbeidspress vil innebære en bedring av politiets arbeid og frykter at det hendelsesstyrte politiarbeidet vil overstyre forebyggingsarbeidet. Disse medlemmer viser spesielt til det forebyggende arbeidet som gjøres f.eks. ved Grønland politistasjon hvor man går tidlig inn og stopper lovbrutere. Dette vil kunne falle bort ved en sammenslåing.

Disse medlemmer tviler på hvorvidt det er mulig å omorganisere seg ut av politikrisen for Oslos del og at ulike prosjekter kan bidra til å svekke politiets dag til dag-arbeid for øvrig. Disse medlemmer viser eksempelvis til at Gjeng- og Stop-prosjektene tok ut de mest erfarne politibetjentene fra operativ styrke i gaten. Resultatet er betydelig færre på politistasjonene som jobber ut mot publikum. Disse medlemmer har merket seg at Gjeng- og Stop-prosjektene jobber mye med spaning/etterretning og at politistasjonene står igjen med unge politibetjenter og mindre mulighet til å sikre synlig politi i gatene.

Disse medlemmer viser til at Oslo står overfor særlige hovedstadsutfordringer og at funksjoner som beskyttelse av sentrale institusjoner og ambassader og sikkerhet rundt utenlandske gjester, representerer en ekstra usikkerhet på driftssiden som vil kunne variere noe.

Disse medlemmer viser til at et flertall på Stortinget har gått inn for å kriminalisere kjøp av seksuelle tjenester. Politiet står i dag overfor en historisk bemanningskrise og har ikke kapasitet til å følge opp mange av dagens straffebestemmelser. Det er derfor uheldig at det i en slik situasjon innføres nye straffebestemmelser som politiet vil ha vanskeligheter med å følge opp. Det vil likevel kreve mye ressurser fra norsk politi- og påtalemyndighet og være en særlig belastning for Oslo politidistrikt dersom et slikt forbud skal være mer enn symbolpolitikk.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Høyres alternative budsjett der det ble foreslått bevilget 30 mill. kroner ekstra til Oslo politidistrikt.

Komiteen viser til at det i 2008 opprettes to nye politiposter i Oslo, herunder en fast politipost på Oslo S. Komiteen er fornøyd med at det i 2009 legges opp til å opprette ytterligere to politiposter i Oslo, hvorav én skal være en mobil politipost. En mobil politipost vil raskt kunne etableres i områder som er særlig utsatt for kriminell virksomhet. Politiposter kan bidra til å gjøre politiet synligere i gatebildet, og bidra til å bringe politiet nærmere publikum, både ved å være lettere tilgjengelig for anmeldelser og ved å kunne drive godt forebyggende og trygghetsskapende arbeid i lokalmiljøene.

Komiteen viser til det viktige arbeidet STOP-gruppa gjør i kampen mot menneskehandel og mener at dette arbeidet bør videreføres i 2009.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er svært tilfreds med Regjeringens brede styrking av kampen mot økonomisk kriminalitet og viser til at Regjeringen foreslår å øke bevilgningen med 12 mill. kroner til oppfølging av økonomisk kriminalitet som er avdekket av Skatteetaten, og at Oslo politidistrikt skal etablere tre team for å styrke innsatsen mot økonomisk kriminalitet.

Komiteen viser videre til at etater som skatteetaten, tolletaten og Kredittilsynet gjør et svært viktig arbeid i forhold til å avdekke kriminalitet. Komiteen er tilfreds med at skatteetatens arbeid mot økonomisk kriminalitet har blitt styrket de siste årene. Komiteen vil understreke betydningen av at disse etatene fortsatt får tilstrekkelige ressurser, slik at dette viktige arbeidet kan fortsette.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er tilfreds med at Regjeringen foreslår en styrking av kampen mot øko-

nomisk kriminalitet i Oslo, men mener fortsatt den er altfor lav.

Disse medlemmer er likevel skuffet over at politiet i Oslo igjen blir tilgodesett med for lite midler. Ikke bare er Oslo landets hovedstad når det gjelder statssete, det er også narkotikahovedstad og hovedsete for store deler av den tunge, organiserte kriminaliteten. Oslo har også en enorm mengde såkalt hverdagskriminalitet. I tillegg har hovedstaden de siste årene opplevd en grusom voldtektsbølge. Det er derfor skuffende at Regjeringen ikke prioriterer kampen mot kriminalitet og Oslos innbyggerses sik-

kerhet i større grad enn den gjør. Disse medlemmer mener det å bekjempe denne kriminaliteten er viktig. Både fordi den i sum er så stor og rammer folk flest, men også fordi man ofte her kan stoppe unge kriminelles løpebane ved at de ser at de blir tatt.

Disse medlemmer viser til at Oslo politidistrikt i tillegg til de ordinære politioppgaver også har hovedstadsoppgaver og særlige utfordringer knyttet til blant annet gjengkriminalitet, menneskehandel og organisert kriminalitet. Disse medlemmer kan ikke akseptere en utvikling der politimesteren i Oslo tvinges til å la et stort antall stillinger stå ubesatt.

Kap. 3441 Oslo politidistrikt

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3441		Oslo politidistrikt	25 373	26 489 (+1 116) (+4,4%)
	2	Refusjoner	22 543	23 535 (+992) (+4,4%)
	3	Salgsinntekter	190	198 (+8) (+4,2%)
	5	Personalbarnehage	2 640	2 756 (+116) (+4,4%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 442 Politihøgskolen

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
442		Politihøgskolen	288 027	331 458 (+43 431) (+15,1%)
	1	Driftsutgifter	288 027	331 458 (+43 431) (+15,1%)

Komiteen viser til at bemanningssituasjonen i politiet har vært en utfordring i flere år, og at hovedproblemet er at det har vært utdannet for få politifolk. Bemanningsrapporten "Politiet mot 2020" foreslår en bemanningsøkning i politiet slik at det i 2020 blir to politifolk pr. 1 000 innbyggere. For å få til dette, er det viktigste grepet å øke opptaket til Politihøgskolen til om lag 560 studenter pr. år.

Komiteen er derfor svært tilfreds med at Regjeringen øker opptaket fra 432 i 2008 til 552 i 2009, og slik følger opp anbefalingene i rapporten "Politiet mot 2020". Opptaket har aldri tidligere vært så høyt, og en så stor økning i utdanningskapasiteten

vil ha stor effekt i form av bedret bemanningssituasjon i politiet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer at Regjeringen har økt opptaket til Politihøgskolen, men er av den oppfatning at dette ikke er nok. Disse medlemmer mener man må tenke nytt for å avhjelpe bemanningskrisen som nå råder i politiet. Dette er bakgrunnen for at man ønsker å opprette ytterligere klasser som kan spesialiseres innen merkantile støttefunksjoner som vakthold, fangetransport og arrestforvaring i løpet av ett år. Slike kull kan komme hurtigere ut i jobb og

avlaste fullt ut politiutdannede som da kan forestå oppgaver som trenger full politiutdannelse.

Disse medlemmer ønsker også et bredere og styrket etterutdanningstilbud for politifolk. Dette kan skape større interesse for å bli i politiet og oppnå

større utvikling i etaten. Disse medlemmer viser etter dette til sitt alternative budsjett hvor det foreslås å styrke Politihøgskolen med ytterligere 40 mill. kroner.

Kap. 3442 Politihøgskolen

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3442		Politihøgskolen	20 789	21 704 (+915) (+4,4%)
	2	Diverse inntekter	5 481	5 722 (+241) (+4,4%)
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingscenter	15 308	15 982 (+674) (+4,4%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
445		Den høyere påtalemyndighet	113 202	122 948 (+9 746) (+8,6%)
	1	Driftsutgifter	113 202	122 948 (+9 746) (+8,6%)

Komiteen mener det er viktig at alle ledd i straffesakskjeden styrkes slik at sakene blir behandlet effektivt. Påtalemyndighetens oppgaver utgjør en viktig del av dette bildet.

Komiteen er spesielt opptatt av at saker som handler om grov kriminalitet ikke blir liggende. Dette gjelder særlig seksuallovbrudd hvor saksbehandlingstiden oppleves som særlig belastende. Det er også viktig at politiet følger opp de nye rettighetene fornærmede nå har krav på, med de nye lovendringene vedtatt i år. Komiteen er også kjent med at Kripos nå skal ferdigstille en nasjonal tilgjengelig dreiebok for etterforskning av voldtektssaker. Dette vil gjøre at alle politidistrikt har et godt tilgjengelig verktøy som vil bidra til å heve kvaliteten på dette arbeidet. Komiteen er fornøyd med den styrkingen som blir gjort i forhold til Oslo statsadvokatembete.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre er av den oppfatning at det er viktig at den høyere påtalemyndighet tilføres tilstrekkelige midler slik at det blir sørget for flyt i

straffesakskjeden og at det er tilstrekkelige midler til å ta unna saksmengden på en fortløpende og betryggende måte.

Disse medlemmer er betenkt over at saker med kjent gjerningsmann ikke følges opp tilstrekkelig, og forutsetter at Riksadvokaten bidrar til at slike saker ikke henlegges. Videre er disse medlemmer spesielt opptatt av at saker om alvorlig kriminalitet ikke blir liggende, og viser til den styrking som nå gjøres på Oslo statsadvokatembete.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen innføre en forskrift som sikrer at ingen straffesaker med kjent gjerningsmann blir henlagt."

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre er opptatt av å styrke hele straffesakskjeden. Det er derfor av betydning at påtalemyndigheten ikke blir en flaskehals hvor sakene stopper opp.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener derfor at denne posten burde vært økt ytterligere, og viser til sitt alternative bud-

sjett hvor påtalemyndigheten styrkes med 3 mill. kroner.

Kap. 446 Den militære påtalemyndighet

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
446		Den militære påtalemyndighet	5 120	5 389 (+269) (+5,3%)
	1	Driftsutgifter	5 120	5 389 (+269) (+5,3%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 448 Grensekommisæren

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
448		Grensekommisæren	4 977	5 192 (+215) (+4,3%)
	1	Driftsutgifter	4 977	5 192 (+215) (+4,3%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 450 Sivile vernepliktige

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
450		Sivile vernepliktige	95 746	77 046 (-18 700) (-19,5%)
	1	Driftsutgifter	5 746	77 046 (-18 700) (-19,5%)

Komiteen viser til at det er nedgang på 40 prosent i antall innvilgede søknader i 2008 sammenlignet med 2007. Dette medfører at kapasiteten for Siviltjenesteforvaltningen i 2009 er tilpasset måltallet som representerer behovet for vernepliktige mannskaper i Forsvaret i 2009 og budsjettet er tilpasset disse endringene i driften.

Komiteen ser det likevel som ønskelig at Regjeringen gjennom den sivile verneplikt legger til rette for skoler og andre å bruke prosjektet VOKT. Komiteen har merket seg at VOKT har en god forebyggende effekt der den er brukt.

Kap. 3450 Sivile vernepliktige, driftsinntekter

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter	44 123	27 643 (-16 480) (-37,4%)
	1	Inntekter av arbeid	43 659	27 159 (-16 500) (-37,8%)
	2	Andre inntekter	464	484 (+20) (+4,3%)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 452 Sentral krisehåndtering

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
452		Sentral krisehåndtering	10 056	10 492 (+436) (+4,3%)
	1	Driftsutgifter	10 056	10 492 (+436) (+4,3%)

Komiteen erkjenner at alle hendelser ikke kan forbygges, og dersom ulykker inntreffer, er målsettingen i størst mulig grad å redusere konsekvensene av slike uønskede hendelser. Komiteen påpeker at Justisdepartementet har en samordnings- og tilsynsrolle som skal bidra til at behovet for en helhetlig og samordnet krisehåndtering ivaretas. Krisestøtteenheten er en del av dette arbeidet. Komiteen påpeker at det er viktig at krisehåndteringen i Norge samordnes på en god måte og at det legges opp til tiltak som vil styrke Justisdepartementets samordningsrolle. Komiteen viser til hvor viktig dette arbeidet er og at kriseenheten gjennomfører øvelser og kompetansehevede tiltak for departementer og faglige nettverk. Det er departementet som har det overordnede ansvaret for krisehåndtering, men det er viktig at alle ledd i samfunnet tar ansvar i forhold til forebyggende arbeid og til å følge opp krisehåndtering lokalt. Komiteen mener Fylkesmannen, samt de enkelte

fagdepartement, den enkelte etat på ulike nivå og kommunenes kriseplaner har en sentral rolle i å få dette arbeidet til å fungere på en best mulig måte.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til Riksrevisjonens undersøkelse av Justisdepartementets samordningsansvar for samfunnssikkerhet, jf. Dokument nr. 3:4 (2007–2008)

Disse medlemmer viser til at Riksrevisjonen har påpekt svakheter mht. Justisdepartementets samordningsansvar. Selv om Justisdepartementet har iverksatt ulike tiltak for å bedre situasjonen mener disse medlemmer at ansvaret bør tydeliggjøres videre, for å klargjøre hvilket ansvar de øvrige departementer også har. Arbeidet med overordnet risiko- og sårbarhetsanalyse er svært viktig. Disse medlemmer forventer derfor et fortsatt høyt fokus på dette viktige samfunnsområdet.

Kap. 455 Redningstjenesten

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
455		Redningstjenesten	692 172	727 537 (+35 365) (+5,1%)
	1	Driftsutgifter	459 520	566 865 (+107 345) (+23,4%)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 517	7 848 (+331) (+4,4%)
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold	131 455	55 022 (-76 433) (-58,1%)
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	12 211	12 748 (+537) (+4,4%)
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	81 469	85 054 (+3 585) (+4,4%)

Komiteen viser til at Regjeringa følgjer opp Stortinget sitt vedtak i behandlingen av St.meld. nr. 44 (2000–2001) Redningshelikoptertjenesten i fremtiden, jf. Innst. S. nr. 156 (2001–2002).

Komiteen viser til tilstedevakt ved basane Ørlandet og Rygge, i tillegg til Sola, Banak og Bodø og at ein har starta oppbygginga av ein ny redningshelikopterbase på nordvestlandet, gjer at heile landet vil få ein god beredskap. Også basen på nordvestlandet, i Florø, skal ha tilstedevakt og lege frå oppstart.

Komiteen vil framheve samvirkemodellen som ein positiv og spesiell måte å organisera redningstenesta på, der samvirke mellom ei rekke offentlege etatar, private og frivillige organisasjonar raskt skal kunne mobiliserast for innsats i redningstenesta. Dette mangedoblar ressursane til disposisjon i redningsaksjonar. Komiteen vil peike på den store og viktige verdien dei frivillige representerer ved mange redningsaksjonar. Komiteen er svært nøgd med at ein nå får på plass redningsfaglig råd.

Komiteen viser til at det vert jobba med anskaffelsesprosessen for nye redningshelikoptre. Komiteen vil samtidig framheve at det er svært viktig å få på plass nye redningshelikoptre med stor kapasitet og lang rekkevidde raskt.

Komiteen har merka seg meldinga om samfunnsberedskap og sikkerheit (jf. St.meld. nr. 22 (2008–2009)), og komiteen vil kommentera denne under handsaminga av meldinga. Herunder eit naudnummer, der Regjeringa har nedsett ei interdepartemental arbeidsgruppe som skal levera ein rapport i løpet av våren 2009. Komiteen ser fram til evalueringa av fase ein i utbygginga av nytt digitalt radio-

samband for naudetatane-Naudnett, og at Stortinget vert orientert før utbygging av fase 2 finn stad.

Komiteen peikar på at dei frivillige organisasjonane i redningstenesta er avhengige av eit godt samband for å kunne vera ein effektiv og god samarbeidspartnar for dei offentlege nød- og beredskapsstatane. Det er derfor viktig at organisasjonane vert involvert i arbeidet med etablering av nødnettet slik Regjeringa skisserer, også for å sikre at evalueringen av første utbyggingstrinn får tilstrekkelig bredde. Komiteen viser elles til komiteens merknader i Budsjett-innst. S. nr. 4 (2007–2008) vedrørende øving i verna områder.

For øvrig viser komiteen til omtale av redningshelikoptertjenesten i St.prp. nr. 1 (2008–2009) frå Justis- og politidepartementet, samt merknader frå forsvarskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 7 (2008–2009).

Komiteen er opptatt av den gode og viktige jobben som gjeres ved de to hovedredningssentralene. Disse to enhetene er faglige nav, i situasjoner hvor hjelp til nødstedte kan være livsviktig, og fortjener således honnør for den jobben de gjør. Det er viktig at Regjeringen også her støtter opp om det arbeidet som gjeres og slik bidrar til nødvendig fokus på dette området. Komiteen vil vidare understreke at Norge må ivareta sin rolle som en viktig SAR-nasjon gjennom internasjonalt samarbeid.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er svært nøgd med at Regjeringa si satsing på redningstenesta fortset også i budsjettet for 2009.

Fleirtalet viser videre til tilleggsbevilgning på 33,75 mill. kroner til Redningstjenesten i St.prp. nr. 20 (2008–2009) som ligg til handsaming i Stortinget.

Fleirtalet viser til prøveprosjekt som er sett i gang i Drammen med eit naudnummer, og at erfaringane derifrå vert tekne med i den vidare prosessen. Fleirtalet er samd i at ein avventar etablering av eit felles naudnummer til det interdepartementale arbeidsutvalet har komme med sine konklusjonar.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet tar til orientering at prosessen med anskaffelse av nye redningshelikopter går vidare.

Disse medlemmer er svært kritiske til at det har tatt så langt tid og mener at dersom man hadde startet en anbudsprosess umiddelbart etter Stortingets vedtak 16. mai 2002, burde en avtale om kjøp vært inngått for lengst.

At dette har tatt så langt tid, vil etter disse medlemmers mening i ytterste konsekvens kunne føre til at liv går tapt, og at driftskostnadene blir mye dyrere. Disse medlemmer forventer derfor at Regjeringen har stort trykk på saken og at forslag til anskaffelse kan forelegges Stortinget snarest.

Kap. 3455 Redningstjenesten

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3455		Redningstjenesten	18 945	19 779 (+834) (+4,4%)
	1	Refusjoner	18 945	19 779 (+834) (+4,4%)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen øvrige merknader.

Kap. 460 Spesialenheten for politisaker

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
460		Spesialenheten for politisaker	28 401	29 926 (+1 525) (+5,4%)
	1	Driftsutgifter	28 401	29 926 (+1 525) (+5,4%)

Komiteen viser til at politiet i kraft av sine oppgaver har blitt gitt muligheten for å utøve en rekke maktmidler. Det er av avgjørende betydning at man har tilstrekkelig kontroll med hvordan politiet bruker disse maktmidlene. Misbruk av denne makten kan bli en trussel mot rettssikkerheten for den enkelte innbygger og derigjennom en trussel mot demokratiet. Spesialenheten skal sørge for å etterforske eventuelle brudd fra politiets side. Dette skal utføres på en

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre viser til at 330-skvadronen i forbindelse med redningsaksjoner har store problemer med å få de eksisterende varmesøkende kameraene til å fungere. Det utføres redningstjenester ofte i ekstreme vær-situasjoner med svært lite dagslys, og manglende funksjonelt utstyr kan medføre at redningsoperasjoner kompliseres og at menneskelig liv kan settes i fare. Disse medlemmer viser til justisministerens svar på spørsmål 461 (2007–2008) om at det skal arbeides videre for å undersøke om det kan finnes egnede løsninger som kan innføres på redningshelikoptrene innenfor en kortere tidshorison enn tidspunktet for anskaffelse av nye helikoptre, da dette ligger langt frem i tid. Disse medlemmer konstaterer at det er høyst uklart når nye helikoptre vil bli anskaffet.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til midlertidig løsning på problemene med manglende funksjonelt utstyr i redningshelikoptrene, senest i Revidert nasjonalbudsjett for 2009."

slik måte at man ivaretar rettssikkerheten både for anmelderen og den anmeldte.

Komiteen er tilfreds med at saksbehandlingstiden går så kraftig ned. Dette er av stor viktighet for alle parter. Det ser ut til at den nye omorganiseringen og nytt saksbehandlingssystem sammen med økte bevilgninger gir gode resultater.

Komiteen ser fram til å få se rapporten fra det regjeringsoppnevnte utvalget som skal evaluere kon-

trollmekanismene for politiet. Det er viktig at man får en slik totalgjennomgang av Spesialenhetens arbeid og rutiner, for å se om forutsetningen for å opprette Spesialenheten er oppfylt.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til det fremlagte forslag og registrerer at det første halvår 2008 var en økning i antall anmeldelser sammenlignet med året før. Selv om bevilgningen er foreslått noe økt, er disse medlemmer bekymret for at dette likevel ikke er tilstrekkelig. At saksbehandlingstiden reduseres er positivt, men disse medlemmer mener likevel at området burde vært styrket ytterligere.

Kap. 462 Tinglysing

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
462		Tinglysing		180 811
	1	Driftsutgifter	0	180 811 (+180 811)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen øvrige merknader.

Kap. 3462 Tinglysing

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3462		Tinglysing		1 147 372
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	0	60 187 (+60 187)
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom	0	1 087 185 (+1 087 185)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen øvrige merknader.

Kap. 466 Særskilte straffesaksutgifter m.m.

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St prp. nr. 1 2009
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.	670 100	758 949 (+88 849) (+13,3%)
	1	Driftsutgifter	670 100	758 949 (+88 849) (+13,3%)

Komiteen er positiv til at dette kapittelet styrkes og anser det som helt nødvendig. Mange av de forhold som dekkes her er regelstyrte og slik sett er styrkingen en konsekvens av dette. Komiteen antar videre at den foreslåtte økningen vil være tilstrekkelig til å dekke forventede utgifter neste år.

Komiteen viser til at økt fokus på ofre for kriminalitet og adgang til å få bistandsadvokat vil bidra til merutgifter neste år. Likevel er komiteen av den oppfatning at dette er positivt og vil bedre ofrenes muligheter til å bli hørt og sett under en ellers svært vanskelig prosess.

Disse medlemmer vil understreke viktigheten av at nettopp Spesialenheten for politisaker får gjennomført sine oppgaver på en tilfredsstillende og tidsmessig akseptabel måte. Dersom publikum fortsatt skal ha tillit til politiet og måten det opererer på, må kontrollorganet inneha en enda mer tydelig og objektiv måte å utføre kontroll på. I motsatt fall rammes både politiet og enheten som skal kontrollere det, og derigjennom en av grunnsteinene i vårt demokrati.

Disse medlemmer vil også denne gangen understreke viktigheten av en grundig evaluering av enheten og ser fram til å få den seg forelagt. Disse medlemmer vil til slutt be Regjeringen sørge for at enheten til enhver tid har ressurser nok.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrerer den enorme utviklingen i tolkeutgifter som har vært de siste årene, og er ikke sikker på om Regjeringen har tatt dette inn over seg. Disse medlemmer viser til at deler av politiets arbeid har vært nær ved å stoppe opp på grunn av manglende bevilgninger. På denne bakgrunn viser disse medlemmer til sitt alternative budsjett hvor dette kapitlet styrkes med 10 mill. kroner.

Kap. 467 Norsk Lovtidend

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
467		Norsk Lovtidend	3 737	3 853 (+116) (+3,1%)
	1	Driftsutgifter	3 737	3 853 (+116) (+3,1%)

Komiteen viser til det fremlagte forslag. Komiteen vil understreke at Norsk Lovtidend har krav på seg til raskt å fremlegge kunngjøringer om lover, forskrifter og lignende. Sett i lys av et stadig

mer regelstyrt samfunn, påhviler det Norsk Lovtidend et stort ansvar for oppdateringer og riktig informasjon til de som søker det.

Kap. 468 Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker	12 725	13 621 (+896) (+7,0%)
	1	Driftsutgifter	12 725	13 621 (+896) (+7,0%)

Komiteen viser til at kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker er et uavhengig organ som skal ta stilling til om en domfelt med en rettskraftig dom skal få ny behandling av sin sak i retten. Komiteen viser til at kommisjonens arbeid er viktig for å opprettholde rettssikkerheten og at noen saker er omfattende og krever store økonomiske og personellmessige ressurser.

ten styrkes noe, men viser også til at mange saker tar svært lang tid, noe som kan tyde på at ressursene burde vært økt ytterligere. Det hjelper dessverre lite om man får gjenopprettet sin rett etter at man har gått bort. Historien viser at det har vært slike "skamletter" i vår rettshistorie, og det er viktig å unngå at det skjer igjen. Disse medlemmer vil derfor understreke hvilket utfordrende og vanskelig rettssikkerhetsarbeid kommisjonen gjør.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre er positive til at pos-

Kap. 470 Fri rettshjelp

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
470		Fri rettshjelp	607 408	650 767 (+43 359) (+7,1%)
	1	Driftsutgifter	6 380	5 854 (-526) (-8,2%)
	70	Fri sakførsel	412 073	436 884 (+24 811) (+6,0%)
	71	Fritt rettsråd	159 949	177 747 (+17 798) (+11,1%)
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	29 006	30 282 (+1 276) (+4,4%)

Komiteen viser til at Regjeringen har poengtert viktigheten av å sikre et godt rettshjelptilbud, slik at de som har rett også skal ha mulighet til å få rett. Komiteen viser til at justiskomiteen tidligere har påpekt, og at Regjeringen i Soria Moria-erklæringen har påpekt, at rettshjelpordningen skal gjennomgås og forbedres.

Komiteen viser til at budsjettet for 2009 har økt inntektsgrensene for enslige fra 230 000 kroner til 246 000 kroner, og for ektefeller og andre som lever sammen med felles økonomi fra 345 000 kroner til 369 000 kroner.

Komiteen viser til at endringen medfører at om lag 60 000 flere husstander er omfattet av fri rettshjelpordningen, noe komiteen ser på som svært positivt.

Komiteen vil videre påpeke at de spesielle rettshjelptiltakene fyller en viktig funksjon for at flere grupper i samfunnet skal få et godt rettshjelptilbud. Komiteen er tilfreds med Regjeringens satsing på disse tiltakene, og vil særlig fremheve at lavterskel rettshjelptiltakene er viktige i fattigdomsbekjempelsen.

Komiteen ser også frem til en helhetlig gjennomgang av rettshjelpordningen i Norge som vil føre til en bedre ordning for fri rettshjelp til de som trenger det.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, viser til at med dette oppfyller Regjeringen et nytt punkt i Soria Moria-erklæringen.

Kap. 3470 Fri rettshjelp

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3470		Fri rettshjelp	3 000	3 132 (+132) (+4,4%)
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	3 000	3 132 (+132) (+4,4%)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 471 Statens erstatningsansvar

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
471		Statens erstatningsansvar	141 255	131 810 (-9 445) (-6,7%)
	71	Erstatningsansvar m.m.	124 237	114 043 (-10 194) (-8,2%)
	72	(NY) Erstatning i anledning av strafforfølgning	17 018	17 767 (+749) (+4,4 %)

Komiteen viser til at de utgiftene som her omtales styres av ordninger hvor staten står for erstatningsutbetalingene, og utgiftene er avhengige av antallet og omfanget av slike saker. Nettopp dette er grunnen til at det ikke eksisterer eksakt viten om hvor store beløp som vil påløpe årlig.

Komiteen tar til etterretning at Regjeringen forventer en nedgang i disse utgiftene, men forutsetter samtidig at dette ikke betyr en mer restriktiv holdning med hensyn til statens erstatningsansvar.

Komiteen slutter seg til at man endrer navnet på post 72 og at endringen gir en mer korrekt betegelse.

Kap. 472 Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre	168 155	185 269 (+17 114) (+10,2%)
	1	Driftsutgifter	18 072	19 142 (+1 070) (+5,9%)
	70	Erstatning til voldsofre	150 083	166 127 (+16 044) (+10,7%)

Komiteen er opptatt av å styrke oppfølgingen av ofre for kriminalitet, og se til at de som er berørt får den hjelp de trenger. Komiteen mener det er et samfunnsansvar å hjelpe de som blir utsatt for en voldsforbrytelse, og voldsoffererstatning er derfor et viktig tiltak.

Komiteen viser til at gjennom endringene i voldsoffererstatningsloven som begynte å virke fra 1. januar 2008, fikk flere rett til voldsoffererstatning, og at Regjeringen nå foreslår ytterligere endringer i loven slik at voldsutsette kan få mer erstatning. Komiteen er av den oppfatning at dette er et kraftig løft for voldsutsatte. Et liv lar seg aldri erstatte med penger. Tapt helse og generelle tap vil ikke kunne repareres fullt ut. Voldsoffererstatningen vil likevel kunne medvirke til at voldsutsette eller deres pårørende ikke får økonomiske bekymringer i tillegg.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti, er derfor glad for at Regjeringen vil ytterligere styrke voldsorfrenes stilling og foreslår å øke maksimumsbeløpet for utbetaling av voldsoffererstatning fra 20 G til 40 G med virkning fra 1. juli 2009. Forslaget vil bedre situasjonen både for voldsutsatte og for de etterlatte der erstatningsutbetalingen blir delt mellom flere.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre er tilfreds med at Regjeringen nå styrker voldsorfrenes stilling ytterligere, og viser i den forbindelse til den nylig fremlagte proposisjonen om økning av maksimumsbeløp for utbetaling av voldsoffererstatning fra 20 G til 40 G.

Disse medlemmer er likevel skuffet over at denne ordningen ikke trer i kraft før 1. juli 2009, og vil oppfordre Regjeringen til å revurdere dette.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet mener det er helt urimelig at voldsoffererstatningen har en beløpsmessig begrensning i hver sak, noe som gir en tilfeldig forskjellsbehandling avhengig av hvor mange ofre det er i den enkelte

sak. Disse medlemmer vil understreke at det må være lovens intensjon at slike rettigheter skal være individuelle. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere å komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2009 med et forslag om at voldsoffererstatningens begrensning gjelder pr. offer/pårørende."

Komiteen er av den formening at voldsoffererstatning skal bidra til at volds ofre ikke blir økonomisk skadelidende etter et voldsovergrep. Det er også et viktig tiltak der gjerningsmannen er ukjent eller har dårlig betalingsevne. Ved å tilby lett tilgjengelig hjelp slik som rådgivingskontorene for kriminalitetsofre gjør, bidrar dette til økt støtte og sterkere vern for ofre for kriminalitet. Komiteen mener det er viktig å få på plass en utvidelse av denne ordningen og at det etableres et rådgivingskontor i hvert politidistrikt. Komiteen viser også til at etableringen av en gratis støttetelefon for kriminalitetsofre er et ledd i veiledning og støtte til de som har blitt utsatt for en kriminell handling.

Komiteen mener det må arbeides kontinuerlig med effektivisering for å få ned saksbehandlingstiden og vil påpeke viktigheten av at saksbehandlingstiden for voldsoffererstatningssaker er så rask som mulig, for ikke å påføre ofrene en ekstra byrde.

Komiteen ser frem til evalueringen av Kontoret for voldsoffererstatning og rådgivingskontorene for kriminalitetsofre, slik at en kan identifisere forbedringsområder og få frem eventuelle endringer som kan være til hjelp for den som blir rammet av voldsforbrytelser.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen har sendt på høring forslag om å lovfeste kritesentertilbudet i form av å innføre en kommunal plikt til å sørge for at personer som utsettes for vold i nære relasjoner får et helhetlig og godt tilbud. Disse medlemmer oppfatter dette forslaget som en bekreftelse på at man ser tiltak i forhold

til vold i nære relasjoner som et offentlig ansvar på linje med andre tiltak innenfor offentlig regi. Disse medlemmer ønsker ikke å foregripe den videre behandling av denne saken som sorterer under Barne- og likestillingsdepartementet, men har merket seg at for eksempel Norsk krisesenterforbund i sitt hørings svar advarer mot en for rask gjennomføring uten nødvendige overgangsordninger. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at krav om et

tilgjengelig, kompetent og trygt krisesentertilbud også for menn i hele landet nødvendigvis vil føre til ekstra kostnader både når det gjelder investeringer og drift og at finansieringssystemet for disse ble endret for kun kort tid siden. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen være ytterst lydhør for de innspillene den får under en svært kort høringsfrist, slik at intensjonene et samlet storting har for bekjempelse av vold i nære relasjoner, rent faktisk blir realisert.

Kap. 473 Statens sivilrettsforvaltning

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
473		Statens sivilrettsforvaltning	25 252	31 271 (+6 019) (+ 23,8%)
	1	Driftsutgifter	25 252	(+6 019) (+23,8%)

Komiteen er fornøyd med at det etter komiteens anmodning i Budsjettet for 2008, er oppnevnt et nytt midlertidig utvalg, Billighetserstatningsutvalg III, til å behandle søknader om billighetserstatning av statskassen.

Komiteen vil følge med på utviklingen og vurdere om dette er nok til å behandle de framlagte saker innen tilfredsstillende tidsrammer.

Komiteen er kjent med at det er satt i gang og skal settes i gang flere tiltak som skal forenkle og effektiviserer, arbeidet med disse sakene. Komiteen imøteser effekten av disse tiltakene.

Kap. 3473 Statens sivilrettsforvaltning

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3473		Statens sivilrettsforvaltning		209 (+9) (+4,5%)
	1	Diverse inntekter	200	209 (+9) (+4,5%)

Komiteen viser til proposisjonen og har ingen ytterligere merknader.

Kap. 474 Konfliktråd

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
474		Konfliktråd	42 032	50 366 (+8 334) (+19,8%)
	1	Driftsutgifter	42 032	50 366 (+8 334) (+19,8%)

Komiteen ser på konfliktrådene som et viktig supplement til den ordinære straffepleien og en naturlig del av straffesakskjeden. Slik komiteen ser det er det spesielt viktig å utvide bruken overfor barn og unge. Dette vil gi unge lovbrøyttere mulighet til å gjøre opp for seg, uten at det trenger å få for store følger videre i livene deres.

Komiteen vil videre påpeke at det er viktig å legge til rette for lett tilgjengelig konfliktløsningstilbud, slik at innbyggerne på et tidlig tidspunkt får avklart og løst uenighet og konflikter på et tidlig tidspunkt, før de havner i domstolene. Komiteen mener at jo tidligere i prosessen parten eller partene

løser sitt problem eller sine problemer, desto rimeligere blir saken for alle parter.

Komiteen viser til at konfliktrådene samarbeider med oppfølgingsteamene for unge lovbyrtere som er opprettet i Oslo, Trondheim, Stavanger og Kristiansand. I Trondheim der oppfølgingsteamet er forankret i konfliktrådet benyttes stormøter som viktigste redskap. Komiteen registrerer at erfaringene med dette så langt viser at metoden egner seg for å få til et reelt samarbeid mellom ulike instanser til det beste for den unge lovbyrteren, og har gitt gode resultater med ungdommer med alvorlig kriminelle og adferdsmessige problemer.

Komiteen ser på bruken av stormøter som svært positiv, da disse i større grad ivaretar ofrenes behov og utvider rollen til de pårørende og andre berørte i konfliktråds møtene.

Komiteen er derfor tilfreds med at Regjeringen nå legger til rette for styrket bemanning og ytterligere bruk av stormøter i konfliktrådene neste år.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener likevel at satsingen burde vært trappet ytterligere opp, og vil fremheve det viktige arbeidet som gjøres i konfliktrådene, spesielt i relasjon til barn og ungdom. Disse medlemmer ønsker økt bruk av konfliktråd, også overfor lovbyrtere under den kriminelle lavalder.

Komiteens medlemmer fra Høyre og viser til Høyres alternative statsbudsjett, der det ble foreslått å styrke bevilgningene til konfliktrådene med 5 mill. kroner neste år. Disse medlemmer er kjent med at en slik bevilgningsøkning vil kunne utløse en opptrapping av bemanningen ved både en- og tomannsbetjente kontorer og sette disse i stand til å møte utfordringene med å gjennomføre stormøter.

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet og Høyre mener dette er viktig av hensyn til å kunne reagere raskt og at samfunnet mer systematisk kan konfrontere yngre lovbyrtere med konsekvensene av deres handlinger. Disse medlemmer vil vise til at bruk av såkalt stormøte som metode når det er mange involverte, har gitt

positive resultater. Metoden må derfor gjøres tilgjengelig for alle konfliktrådene i landet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2009 med en plan som gjør det mulig å gjennomføre stormøter ved alle landets konfliktråd."

Komiteen registrerer at konfliktrådene får flere alvorlige og kompliserte saker som krever økte ressurser og nye metoder. Komiteen viser til at det har vært en endring i konfliktrådene saker fra nasakeri og skadeverk til mer vold og sammensatte sivile saker som krever økte ressurser og nye metoder. Komiteen registrerer at arbeidet med sivile saker har blitt mer variert og omfattende og at et spesielt samarbeid har oppstått i Finnmark mellom Konfliktrådet i Vest-Finnmark, Indre Finnmark, tingretten, reindriftsutøverne, reindriftsforvaltningen og reinpolit. I tillegg har Vest-Finnmark konfliktråd innledet et samarbeid med Pasientombudet.

Komiteen registrerer at prøveprosjektet der 71 lensmenn er delegert påtalekompetanse til å overføre enkelte straffesaker til konfliktråds meklings har blitt forlenget til å gjelde ut 2009. Komiteen ser fram til evaluering av ordningen som vil avklare om dette bør bli en permanent ordning.

Komiteen mener det er viktig at Norge hele tiden er aktiv internasjonalt i arbeidet med utvikling av alternativ konflikthåndtering, og at en må øke bruken av konfliktråd i tråd med prinsippene for "Restorativ Justice".

Komiteens medlemmer fra Framskrittspartiet er bekymret for at anvendelsesområdet for konfliktråd stadig utvides til å omfatte grovere og mer alvorlig kriminalitet. Disse medlemmer vil understreke at en fortsatt utvidelse må skje på ofrenes premisser. Disse medlemmer viser for øvrig til sitt alternative budsjett hvor dette kapitlet styrkes med 2 mill. kroner som blant annet skal gå til økte meglerhonorar.

Kap. 3474 Konfliktråd

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
3474		Konfliktråd	1 043	1 089 (+46) (+4,4%)
	2	Refusjoner	1 043	1 089 (+46) (+4,4%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

Kap. 475 Bobehandling

Kap.	Post	Formål	Saldert budsjett 2008	St.prp. nr. 1 2009
475		Bobehandling	54 143	55 920 (+1 777) (+3,3%)
	1	Driftsutgifter	46 556	47 999 (+1 443) (+3,1%)
	21	Spesielle driftsutgifter	7 587	7 921 (+334) (+4,4%)

Komiteen viser til proposisjonen og har for øvrig ingen merknader.

5. FORSLAG FRA MINDRETALL

Rammeuavhengige forslag

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:

Forslag 1

Stortinget ber Regjeringen legge frem en stortingsmelding om å sikre et bedre samarbeid og en klarere ansvarsfordeling mellom strafferettspleien og psykiatri, barnevern, samt utdanningssektoren i løpet av 2009.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen gjennomgå alle sider ved forliset av riggen "Deep Sea Driller", der både årsaks- og ansvarsforhold belyses og der myndighetenes eventuelle ansvar overfor overlevende og etterlatte avklares.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 om å legge frem en beregning av den samfunnsøkonomiske gevinsten med å installere fjernmøteteknologi ved samtlige domstoler og forslag til fremdriftsplan for innføring av slikt utstyr.

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen om å trappe opp bevilgningene til frivillige og ideelle organisasjoner fremover, som forutsetning for gjennomføring av tilbakeføringsgarantien og en mer effektiv forebygging av kriminalitet.

Forslag 5

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2009 med plan om utvidelse

av soningskapasiteten i Vestlandsregionen, herunder ved bygging av et mulig nytt fengsel på Haugalandet.

Forslag 6

Stortinget ber Regjeringen styrke den eksterne forskningsinnsatsen for å måle innholdet i og effekten av kriminalomsorgens arbeid, herunder innholdet i samfunnsstraffen og med spesielt fokus på lederkompetansen i kriminalomsorgen.

Forslag 7

Stortinget ber Regjeringen fremme en egen sak hvor det totale behovet for ansatte i hele justissektoren vurderes.

Forslag 8

Stortinget ber Regjeringen om å utrede mulige incentivordninger som kan belønne de kommunene som rent faktisk etablerer velfungerende politiråd og SLT-ordninger.

Forslag 9

Stortinget ber Regjeringen om å foreta en vurdering av hvorvidt Barnehus i hver helseregion sikrer den nødvendige hjelp uavhengig av geografi.

Forslag 10

Stortinget ber Regjeringen vurdere å igangsette en politistudie etter modell av Forsvarsstudien. Det bør nedsettes et bredt sammensatt utvalg som får som mandat å foreta en grundig analyse av sentrale utviklingstrekk nasjonalt og internasjonalt som påvirker det norske politiets oppgaver og fremtidig mannskaps- og ressursbehov.

Forslag 11

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til midlertidig løsning på problemene med manglende funksjonelt utstyr i redningshelikoptrene, senest i Revidert nasjonalbudsjett for 2009.

Forslag 12

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett 2009 med en plan som gjør det mulig å gjennomføre stormøter ved alle landets konfliktråd.

Forslag fra Fremskrittspartiet:*Forslag 13*

Stortinget ber Regjeringen fremlegge en utredning som viser straffenivået for voldsforbrytelser i Norge sammenliknet med de andre nordiske landene.

Forslag 14

Stortinget ber Regjeringen utrede muligheten for en omlegging av Indre Salten fengsel fra å være åpen til lukket institusjon.

Forslag 15

Stortinget ber Regjeringen innføre en forskrift som sikrer at ingen straffesaker med kjent gjerningsmann blir henlagt.

Forslag 16

Stortinget ber Regjeringen vurdere å komme tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 2009 med et forslag om at voldsoffererstatningens begrensning gjelder offer/pårørende.

Forslag fra Høyre:*Forslag 17*

Stortinget ber Regjeringen avklare de nærmere utdanningskravene som skal gjelde for ansatte i sikkerhetsbransjen, og ber om at det fremlegges en fremdriftsplan for dette i forbindelse med Revidert

nasjonalbudsjett 2009. Regjeringen bes spesielt være oppmerksom på de utfordringene mindre selskaper som utelukkende driver ordensvakt/dørvaktjenester står overfor når utdanningskravene skal utformes, slik at de ikke virker reelt konkurransedreivende til fordel for de fire store innenfor bransjen.

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen utrede og kartlegge nærmere hvordan Politireserven kan brukes til å forsterke og styrke beredskapen i samfunnet, herunder en vurdering av hvilke situasjoner det kan være aktuelt å benytte de ekstra ressursene Politireserven representerer.

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen om senest i løpet av vårsesjonen 2009 å legge frem nødvendige lovendringsforslag for å sikre at psykisk syke lovbrøyttere ikke blir en kasteball mellom ulike systemer og politiet må bruke unødige ressurser på en oppgave de ikke er dimensjonert for.

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 2009 å legge til rette for et eget prøveprosjekt med såkalt "psykebil" i helseregion Sørøst.

Forslag 21

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til midlertidig løsning på problemene med manglende funksjonelt utstyr, senest i Revidert nasjonalbudsjett for 2009.

6. KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til proposisjonen og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

**Rammeområde 5
(Justis)**

I

På statsbudsjettet for 2009 bevilges under:

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
Utgifter				
61		Høyesterett		
	1	Driftsutgifter	69 083 000	
400		Justisdepartementet		
	1	Driftsutgifter	269 176 000	
	71	Tilskudd til internasjonale organisasjoner	7 350 000	
410		Tingrettene og lagmannsrettene		
	1	Driftsutgifter	1 375 797 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	52 241 000	
411		Domstoladministrasjonen		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 410 post 1</i>	65 556 000	
413		Jordskiftedomstolene		
	1	Driftsutgifter	184 972 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	6 558 000	
414		Forliksråd og andre domsutgifter		
	1	Driftsutgifter	109 080 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	42 576 000	
430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	1	Driftsutgifter	2 933 785 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 430 post 1</i>	62 228 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	19 854 000	
	60	Refusjoner til kommunene, forvaringsdømte mv., <i>kan overføres</i>	37 000 000	
	70	Tilskudd	19 991 000	
432		Kriminalomsorgens utdanningscenter (KRUS)		
	1	Driftsutgifter	185 327 000	
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 441 post 1</i>	7 978 287 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	21	Spesielle driftsutgifter	132 562 000	
	22	Søk etter omkomne på havet, i innsjøer og vassdrag, <i>kan overføres</i>	6 703 000	
	23	Sideutgifter i forbindelse med sivile gjøremål	42 038 000	
	70	Tilskudd	7 730 000	
	71	Tilskudd Norsk rettsmuseum	2 529 000	
	73	Tilskudd til EUs yttergrensefond	47 000 000	
441		Oslo politidistrikt		
	1	Driftsutgifter, <i>kan nyttes under kap. 440 post 1</i>	1 614 601 000	
442		Politihøgskolen		
	1	Driftsutgifter	331 458 000	
445		Den høyere påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	122 948 000	
446		Den militære påtalemyndighet		
	1	Driftsutgifter	5 389 000	
448		Grensekommisæreren		
	1	Driftsutgifter	5 192 000	
450		Sivile vernepliktige		
	1	Driftsutgifter	77 046 000	
452		Sentral krisehåndtering		
	1	Driftsutgifter	10 492 000	
455		Redningstjenesten		
	1	Driftsutgifter	566 865 000	
	21	Spesielle driftsutgifter	7 848 000	
	45	Større utstysanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	55 022 000	
	71	Tilskudd til frivillige organisasjoner i redningstjenesten	12 748 000	
	72	Tilskudd til nød- og sikkerhetstjenester	85 054 000	
460		Spesialenheten for politisaker		
	1	Driftsutgifter	29 926 000	
462		Tinglysing		
	1	Driftsutgifter	180 811 000	
466		Særskilte straffesaksutgifter m.m.		
	1	Driftsutgifter	758 949 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
467		Norsk Lovtidend		
	1	Driftsutgifter	3 853 000	
468		Kommisjonen for gjenopptakelse av straffesaker		
	1	Driftsutgifter	13 621 000	
470		Fri rettshjelp		
	1	Driftsutgifter	5 854 000	
	70	Fri sakførsel	436 884 000	
	71	Fritt rettsråd	177 747 000	
	72	Tilskudd til spesielle rettshjelpiltak	30 282 000	
471		Statens erstatningsansvar		
	71	Erstatningsansvar m.m., <i>overslagsbevilgning</i>	114 043 000	
	72	Erstatning i anledning av strafforfølgning, <i>overslagsbevilgning</i>	17 767 000	
472		Voldsoffererstatning og rådgiving for kriminalitetsofre		
	1	Driftsutgifter	19 142 000	
	70	Erstatning til voldsofre, <i>overslagsbevilgning</i>	166 127 000	
473		Statens sivilrettsforvaltning		
	1	Driftsutgifter	31 271 000	
474		Konfliktråd		
	1	Driftsutgifter	50 366 000	
475		Bobehandling		
	1	Driftsutgifter	47 999 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i>	7 921 000	
		Totale utgifter		18 644 649 000
Inntekter				
3400		Justisdepartementet		
	1	Diverse inntekter	81 000	
3410		Rettsgebyr		
	1	Rettsgebyr	178 739 000	
3413		Jordskiftedomstolene		
	1	Saks- og gebyrinntekter	12 944 000	
	2	Sideutgifter	6 632 000	
3430		Kriminalomsorgens sentrale forvaltning		
	2	Arbeidsdriftens inntekter	56 169 000	

Kap.	Post	Formål	Kroner	Kroner
	3	Andre inntekter	8 210 000	
	4	Tilskudd	1 574 000	
3432		Kriminalomsorgens utdanningssenter (KRUS)		
	3	Andre inntekter	835 000	
3440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten		
	1	Gebyrer - pass og våpen	281 600 000	
	2	Refusjoner mv.	224 469 000	
	4	Gebyrer - vaktelskap	1 207 000	
	6	Gebyrer - utlendingssaker	95 535 000	
	7	Gebyrer - sivile gjøremål	465 021 000	
3441		Oslo politidistrikt		
	2	Refusjoner	23 535 000	
	3	Salgsinntekter	198 000	
	5	Personalbarnehage	2 756 000	
3442		Politihøgskolen		
	2	Diverse inntekter	5 722 000	
	3	Inntekter fra Justissektorens kurs- og øvingssenter	15 982 000	
3450		Sivile vernepliktige, driftsinntekter		
	1	Inntekter av arbeid	27 159 000	
	2	Andre inntekter	484 000	
3455		Redningstjenesten		
	1	Refusjoner	19 779 000	
3462		Tinglysing		
	1	Gebyrinntekter, borettsregister	60 187 000	
	2	Gebyrinntekter, fast eiendom	1 087 185 000	
3470		Fri rettshjelp		
	1	Tilkjente saksomkostninger m.m.	3 132 000	
3473		Statens sivilrettsforvaltning		
	1	Diverse inntekter	209 000	
3474		Konfliktråd		
	2	Refusjoner	1 089 000	
		Totale inntekter		<u>2 580 433 000</u>

II

Merinntektsfullmakter

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2009 kan:

overskride bevilgningen under	mot tilsvarende merinntekter under
kap. 61 post 1	kap. 3061 post 3
kap. 400 post 1	kap. 3400 post 1
kap. 410 post 1	kap. 3410 post 3
kap. 411 post 1	kap. 3411 post 3
kap. 413 post 1	kap. 3413 post 1
kap. 413 post 21	kap. 3413 post 2
kap. 430 post 1	kap. 3430 postene 3 og 4
kap. 430 post 21	kap. 3430 post 2
kap. 432 post 1	kap. 3432 post 3
kap. 440 post 1	kap. 3440 postene 2, 3 og 6
kap. 441 post 1	kap. 3441 postene 2, 3 og 5
kap. 442 post 1	kap. 3442 post 2 og 3
kap. 455 post 1	kap. 3455 post 1
kap. 462 post 1	kap. 3462 post 1
kap. 472 post 1	kap. 3472 post 1
kap. 473 post 1	kap. 3473 post 1
kap. 474 post 1	kap. 3474 post 2

III

Bestillingsfullmakt

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2009 kan bestille varer utover den gitte bevilgning, men slik at samlet ramme for nye bestillinger og gammelt ansvar ikke overstiger følgende beløp:

Kap.	Post	Betegnelse	Samlet ramme
440		Politidirektoratet - politi- og lensmannsetaten	
	1	Driftsutgifter	40 mill. kroner

IV

Videreføring av bobehandling

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2009 kan bestemme at det under ordningen med utgifter til fortsatt bobehandling pådras forpliktelser utover gitt bevilgning under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 10 mill. kroner, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 33 mill. kroner.

V

Nettobudsjettering

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2009 kan:

1. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, inntekter ved avholdelse av kurs og konferanser i regi av Konkursrådet, samt inntekter fra rådets øvrige virksomhet.
2. nettoføre som utgiftsreduksjon under kap. 475 Bobehandling, post 21 Spesielle driftsutgifter, tilbakebetalte inntekter under ordningen med utgifter til bobehandling.

VI

Førtidsdimettering i siviltjenesten

Stortinget samtykker i at Justis- og politidepartementet i 2009 kan bestemme førtidsdimettering av mannskaper slik det fremgår i omtalen under kap. 450 Sivile vernepliktige i St.prp. nr. 1 (2008–2009).

VII

Stortinget ber Regjeringen foreta en totalgjennomgang av kap. 430 post 70, for å sikre god kvalitet og god spredning av tilbudene.

Oslo, i justiskomiteen, den 28. november 2008

Anne Marit Bjørnflaten

leder og ordf. for kap. 400 og 3400

Elisabeth Aspaker

ordf. for kap. 61, 410, 411, 412, 462, 3410, 3412 og 3462

Thomas Breen

ordf. for kap. 440, 441, 442, 3440, 3441 og 3442

Akhtar Chaudhry

ordf. for kap. 430, 432, 3430 og 3432

André Oktay Dahl

ordf. for kap. 413, 414 og 3413

Jan Arild Ellingsen

ordf. for kap. 460, 466, 467, 468 og 471

Ingrid Heggø

ordf. for kap. 455 og 3455

Solveig Horne

ordf. for kap. 472, 474 og 3474

Morten Ørsal Johansen

ordf. for kap. 445, 446 og 448

Hilde Magnusson Lydvo

ordf. for kap. 450, 452, 470, 473, 475, 3450, 3470 og 3473

